

NEAUTORIZIRANI TRANSKRIPT
59. SJEDNICE PREDSTAVNIČKOG DOMA
PARLAMENTARNE SKUPŠTINE BOSNE I HERCEGOVINE
održane 29.06.2005.godine sa početkom, u 10,05 sati

**PREDSJEDAVA JUĆI
ŠEFIK DŽAFEROVIĆ**

Dame i gospodo gosti, predstavnici medija, otvaram 59. sjednicu Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine.

/INTONIRANJE HIMNE/

Uvažene kolegice i kolege poslanici, poštovani gosti, predstavnici medija, predstavnici Vijeća ministara, sve vas još jedanputa pozdravljam i konstatujem da današnjoj sjednici prisustvuje dovoljan broj poslanika i da imamo uvjete za punovažan rad i odlučivanje.

Odsustvo sa današnje sjednice su pravdali poslanici, gospodin Abdullah Nakaš, koji je i u pisanoj formi obavjestio predsjedavajućeg i ovaj parlament da se nalazi na liječenju u Njemačkoj. Želimo mu brzo ozdravljenje i povratak u Bosnu i Hercegovinu i preuzimanje dužnosti u ovom parlamentu i gospođa Senija Kapetanović je pravdala izostanak.

Ostale kolege koje nisu prisutne ovdje, ili su u zgradi Parlamenta i očekuje se svakog trenutka njihov ulazak u salu za zasjedanje, ili će tokom sjednice se pojaviti, ili možda naknadno izvršiti pravdanje. Ali ovo je ono što do sada imamo kao pravdanje.

U svakom slučaju u ovom trenutku u sali se nalaze 33 poslanika sa dovoljnim entitetskim većinama što govori da imamo uvjete za punovažan rad i odlučivanje.

Uvažene koleginice i kolege vi ste za današnju sjednicu dobili prijedlog dnevnog reda i u odnosu na taj prijedlog dnevnog reda Kolegij i Prošireni kolegij je dogovorio i to možete smatrati tačkom dnevnog reda o kojoj se neće glasati. To je druga tačka dnevnog reda – Potvrđivanje imenovanja zamjenika ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine. To je dakle odluka i Kolegija i Kolegija u proširenom sastavu.

Također za današnju sjednicu mi smo dobili dvije rezolucije o Srebrenici. Rezoluciju gospodina Muhameda Moranjkića i rezoluciju gospodina Elmira Jahića. 11. jula obilježava se deseta godišnjica od genocida u Srebrenici i ja smatram da bi ovaj parlament trebao usvojiti rezoluciju, jer parlamenti drugih zemalja i brojne institucije su

se već oglasile povodom ovog najvećeg genocida u Evropi od II svjetskog rata pa do danas.

Imamo dvije rezolucije i ja ću naravno, postupajući u skladu sa Poslovnikom provesti proceduru kada su u pitanju ove dvije rezolucije, jer u Kolegiju nije postojala saglasnost da to uđe odmah u dnevni red, ali moguće je da to uđe u dnevni red poštujući procedure Poslovnika našeg doma.

I treća stvar koju ja predlažem je zapravo sljedeća stvar oko koje će se Dom trebati izjasniti u odnosu na dnevni red jeste pitanje formiranja zajedničke komisije za usaglašavanje teksta Zakona o željeznicama Bosne i Hercegovine.

Vi znate da smo mi na prošloj sjednici usvojili ovaj zakon. Dom naroda danas treba da usvaja taj zakon, ali je jučer nadležna komisija Doma naroda Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojila određena poboljšanja teksta toga zakona koja ne zadiru u samu suštinu zakona. Mislili smo da, a imamo i poziv iz OHR-a takve vrste da danas na početku sjednice formiramo tu komisiju, da sačekamo da Dom naroda završi svoj dio posla, da formira komisiju i da do kraja ove sjednice, komisija, pošto se ne radi o bitnim izmjenama završi svoj posao i da na kraju kao zadnju tačku dnevnog reda imamo i izvještaj te komisije i danas praktično na oba doma ima usvojene zakone i ja ću predložiti danas, dakle i zapravo ja predlažem, o tome ćemo se izjašnjavati ovdje, pošto mi nismo dakle postigli saglasnost, jer Dom naroda zaista nije završio svoj dio posla. To je dakle činjenica. Ali je sigurno da Dom naroda ne može usvojiti zakon u bilo kakvom drugom tekstu od onoga teksta kojeg je predložila komisija. Dakle ne može biti identičan tekst sa našim domom.

Da danas na početku sjednice imenujemo tu komisiju, da ona sačeka da Dom naroda završi svoj dio posla, pošto danas zasjeda Dom naroda, da i on imenuje svoju komisiju. Da komisija sjedne, jer ne radi se o bitnim razlikama i da na kraju današnjih sjednica usvojimo izvještaje te komisije i već sutra imamo uvjete da dvojica predsjedavajućih potpišu taj zakon i daju ga na objavlјivanje u "Službeni glasnik BiH". To je što se uvodnog dijela tiče ono što sam ja imao potrebu da vam kažem.

Sada otvaram raspravu o dnevnom redu.

Gospodin Elmir Jahić se prvi javio. Nakon toga gospodin Nikola Špirić, pa gospodin Moranjkić.

ELMIR JAHIĆ

Hvala. Uvaženi članovi Kolegija, poštovane kolege, gospodin predsjedavajući je dovoljno toga rekao o tački dnevnog reda koju ja želim da predložim, a to je Rezolucija o Srebrenici.

Naime, svima je poznato da se ove godine 11. jula navršava 10 godina, desetogodišnjica genocida nad Bošnjacima, zaštićene zone UN-a u Srebrenici. Ja se

nadam da ovaj parlament, nakon evo 10 godina će smoći snage da pogleda istini u oči i da će donjeti, odnosno da će podržati ovu jednu rezoluciju, pogotovo kada imamo u vidu da brojne i međunarodne institucije, pogotovo institucije zadužene za kvalifikaciju ovog zločina genocida, mislim na Haški tribunal su dakle nekoliko svojih presuda rekli, jer se zaista radi o genocidu i to nažalost u zaštićenoj zoni UN.

Smatram da smo to trebali, da je ovaj parlament trebao i ranije donjeti neku rezoluciju, neki bilo koji drugi akt u ovom smislu gdje je trebao da osudi dakle genocid koji se desio, jer vi znate da je oko 8 hiljada ljudi ubijeno u par dana i da je to zaista najveći masovni zločin od II svjetskog rata pa na ovomo na tlu Evrope. Još više tome doprinosi odluke, evo vidim američkog senata i Kongresa, te Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope, čiji smo mi članica. Bosna i Hercegovina je članica Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope koji su bili na ovom fonu i donjeli su slične rezolucije.

Zato ja smatram da bi poslanici trebali podržati uvrštavanje ove rezolucije u dnevni red i da danas usvojimo ovu rezoluciju. To će biti jedan jasan signal ka uspostavi povjerenja i pomirenja građana na ovim prostorima i gledanje istine u oči. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Nikola Špirić. Neka se pripremi gospodin Muhamed Moranjkić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, članovi Vijeća ministara, uvaženi gosti, ja ću naravno reći šta mislim o dnevnom redu i predložiću možda jednu novu tačku dnevnog reda o kojoj nisma govorio na užem i Proširenom kolegiju iz razloga što sobzirom o kakvoj vrsti posla se radi i aktivnostima koje se dešavaju u posljednje vrijeme, a pretpostavljam da neće, ne bi bilo saglasnosti.

Naime, mi svi znamo, odnosno javnost Bosne i Hercegovine je obaviještena o tome da zna da smo mi jedina zemlja u Evropi i u Svijetu u kojoj Parlament, državni Parlament zasjeda, ili češće drži sjednice od Vijeća ministara već gotovo dva mjeseca. I puko je čudo pred očima javnosti da i mi u Parlamentu jednostavno ne osjećamo potrebu da se javnosti bilo ko obrati da kaže šta se to dešava u okviru Vijeća ministara, postoji li li kriza ili krize nema?

Mi danas održavamo sjednicu Parlamenta, dok četiri dana imamo šatorsko naselje ispred Parlamenta da nema informacije da li se bilo ko iz države obratio ljudima koji protestuju, bez obzira da li se radi o ljudima čiji su razlozi za protest realni, ili se radi o turističkom udruženju. Ne znam da li vlast Bosne i Hercegovine misli da šalje ozbiljnu poruku demokratskom svijetu i građanima koje tobože predstavlja. Pa vidite demokratske zemljama poput Italije i Španije i ostale prave mjere za borbu protiv elementarnih nepogoda, požara, poplava. Ovdje izgleda treba vlast proglašiti elementarnom

nepogodom da bi se građani uspjeli odbraniti od elementarne nepogode koja se zove izvršna vlast Bosne i Hercegovine.

Ima li veće, dame i gospodo podcjene ovoga parlamenta nego bježanje od njegovih zaključaka. Upozoravao sam ovaj parlament i prošli put kada sam ostao uzdržan i nisam glasao za zaključak jer je tada pravljen alibi Vijeću ministara i ako je usvojen zaključak da u roku od 15 dana predsjedavajući treba doći i informisati, da nas informiše je li preveziđena kriza, na koji je način prevaziđena. Govori se o tehničkim mandatima. Govori se o prenosu nadležnosti na zamjenike ili pomoćnike ministara, da to nikoga, gotovo nikoga ne interesuje.

I zato predlažem tačku dnevnog reda, prvu tačku dnevnog reda da nas predsjedavajući informiše je li prevaziđena kriza ili nije prevaziđena. Šta nas očekuje i na koji način ćemo dočekati izbore 2006. godine, ili je ovo postao, jednostavno se izgrađuje ambijent da se svi kotrljamo u istom blatu. Adnan ne može s Mladenom, Mladen ne može sa Adnanom. Ljudi doveli atmosferu do opštег nepovjerenja unutar Vijeća ministara, a samo se parlamentarna većina ovog parlamenta slaže da je sve dobro i možete misliti koja je to vrsta licemjernostva prema onome što se zove živi čovjek, penzioner, građanin itd. Jel stvarno mi mislimo da danas nema šta da kaže? Jel treba prečutati stav Predsjedništva u kojem kaže da je krajnje vrijeme da Vijeće ministara radi. I to je poruka koja bi trebala utješiti javnost. Niko ne postavlja pitanje zašto Vijeće ne radi. Ko je odgovoran zato što ne radi? Pa izgleda i tu postoje podjele između Srba, Bošnjaka i Hrvata. Koji tobože ministar ne radi. Umjesto da se faktura pošalje na adresu koja je stvarna adresa za tu fakturu.

Dakle ja tražim tu prvu tačku dnevnog reda. Sasvim je, ne mogu da utičem naravno hoće li poslanici prihvatiti ili neće, ali danas imamo šansu da i mi pošaljemo poruku jesmo li dio politike Vijeća ministara ovakve kakva jeste ili nije da građani znaju šta im je činiti.

Druga stvar sa kojom naravno i insistiram da se poštuje Poslovnik ovog parlamenta sa čime se ne slažem, a to je da mi danas imenujemo komisiju pre nego što je Dom naroda zauzeo bilo kakav stav o Zakonu o željeznicama, bez obzira što OHR-a insistira. Dame i gospodo, mi moramo štititi dignitet ovoga doma, a on se štiti samo očuvanjem i primjenom vlastitog poslovnika.

Ja nemam ništa protiv, i ne znam uopšte kakve su primjedbe, koje je primjedbe prihvatile komisija, nadležna komisija Doma naroda, ali onog trenutka kada Dom naroda završi mi imamo poslovničku mogućnost da formiramo komisiju, da ona u jednom danu završi posao i oda ovaj parlament to usvji za pet ili 10 dana. Mislim da činimo manju grešku nego da prekršimo Poslovnik i da to danas uradimo, ukoliko se štiti dignitet Doma.

Dakle, ja neću podržati taj prijedlog, žao mi je što nas dovode u ovaku situaciju da kršimo vlastita pravila i što nam to OHR-a sugerise. Jer izgleda da ovdje postoje institucije za koje ništa nije bitno ni Ustav, ni Poslovnik ni Parlament i da se jednostavno

tihim šapatom, bez, na način koje uho prihvata taj šapat pokušaju stvari određivati unutar državnog parlamenta. Dakle ovo intervenišem samo sa ciljem očuvanja digniteta Parlamenta.

I kada je u pitanju rezolucija, ustvari dvije rezolucije o Srebrenici, ja moram da kažem da svaki građanin, a da ne govorim o nama koji smo poslanici, državni poslanici mora voditi računa da bira riječi o Srebrenici, da ne kaže ni više ni manje, radi digniteta žrtava, radi onoga što se dešavalо u Srebrenici, radi onoga što nas čeka i što znači budućnost Bosne i Hercegovine i zato vas molim da shvatite moju intervenciju. Volio bih da je u ovaj parlament došla samo jedna rezolucija.

Sobzirom da imaju dvije rezolucije i sobzirom da se želi postići bilo kakav jedinstven stav ovog parlamenta, ja moram da kažem, uz puno uvažavanje dakle žrtava i onih koji očekuju bilo kakav stav državnog parlamenta da je mnogo mudrije, mnogo pametnije, da je u interesu Srebreničana i Srebrenice da ova rezolucija ide u komisiju, da predsjednici klubova ozbiljno sjednu u vremenu koje je ispred i da pokušaju doći do zajedničkog dokumenta. Slažem se ja da je rezolucija koji je kongres američki donjeo bitna, da je značajna, da je za nekakve ovakva ili onakva, ali američki kongres je donjeo tu rezoluciju. Ona ne može da ne znači nešto i za nas koji živimo u Bosni i Hercegovini, ali ja vas molim dakle da ovu intervenciju shvatite samo u tom smislu sa ciljem da zajednički dođemo do nečega što se može nazvati zajednički stav državnog parlamenta. To je mnogo bolje nego da danas otvorimo političku raspravu, a da rezultat bude apsolutno različit unutar nacionalnih klubova. I to bi bila najružnija poruka Srebrenici i Srebreničanima.

Zato molim ovaj dom danas da bude na visini zadatka da se zločin u Srebrenici ne politizira, da ukoliko, na kraju krajeva vidjećemo koliko postoji odgovornih ljudi ovdje koji su spremni da rade na tome. Neće rezolucija kojoj se doda politička dimenzija pomoći Srebreničanima koje srećem u Sarajevu ovdje pogunte glave koji su na ivici bijede i glasi ako se o njihovom problemu priča samo politički. Ja jesam za to dakle da se o rezoluciji razgovara, da se pokuša unutar klubova da dođemo do jedinstvenog stava. Sam znak da smo danas dobili dvije rezolucije, jednu od gospodina Moranjkića, jednu iz Kluba SDA je znak da to nije jedna rezolucija čak i u okviru jednoga konstitutivnog naroda.

Zato ja predlažem da to ide u komisiju kao i sve rezolucije do sada ne upoređujući težinu i značaj rezolucije, ne izbjegavajući ni deseti kao bitan datum, ali oni koji hoće mogu u tom intermencu sjesti i razgovarati ozbiljno o Srebrenici i o rezolucijama koje su ovdje. Eto to je dakle moj stav, jer ne želim da ostanem nedorečen po bilo kojem pitanju. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Muhamed Moranjkić. Neka se pripremi gospodin Milorad Živković.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo vi ste čuli da sam ja juče u parlamentarnu proceduru donjeo Prijedlog rezolucije o genocidu u Srebrenici i Bosni i Hercegovini.

Mi smo prije nekoliko mjeseci pokrenuli inicijativu pismenu ka Predsjedništvu ove države da se ona očituje u obliku rezolucije što je po nama bio nekakav najnormalniji tok zauzimanja stava ove zemlje prema tom događaju. Međutim, doživili određenu ignoranciju od strane Predsjedništva i prečutno prihvatanje ili ne prihvatanje naše inicijative zbog čega smo poslije dužeg vremena čekanja juče u parlamentarnu proceduru pustili prijedlog naše rezolucije koja je približna identična i da ne kažem identična tekstu koji je gotovo jednoglasno donio Senat SAD, a gotovo u identičnom tekstu prihvatio i Kongres SAD. Taj je prijedlog te rezolucije su iznešene u prvom redu relevantne činjenice slijeda događaja u Srebrenici i posljedice tih događaja koje su se nesporno desile i dokazane, a da je Senat i Kongres potvrđio i gotovo jednostavno prihvatio tu rezoluciju i normalno, ja se slažem sa Špirićem takva jedna rezolucija se ne može ignorisati ili staviti u zaključak.

Rezolucijom je odana duboka počast svim žrtvama agresije, genocida u Bosni i Hercegovini, te je naznačeno da se sve osobe odgovorne za zločin protiv čovječnosti i genocid moraju biti privedene pred lice pravde i kažnjene pri čemu se pozivaju sve zemlje svijeta, a posebno iz okruženja da sarađuju sa Sudom u Hagu. Time bi se stvorili neophodni pred uslovi, po našem mišljenju za pomirenje na ovim prostorima i skinula kolektivna tema i odgovornost s jednog naroda, jer su to zlodjela pojedinaca i bolesnih umova, a koji se često pripisuju jednom narodu čime se mi u suštini ne slažemo. Mora se jednom reći jasno šta se to na ovim prostorima, posebno na prostoru Srebrenice desilo, a mislim da je to davno, prije 10 godina trebalo učiniti, ali vjerovatno zbog nespremnosti koja se evo na određen način osjeća i poslije 10 godina, to nije do sada urađeno. To je uradila mnoge zemlje Vijeća Evrope, to su uradile evo SAD, to evo pokušavaju da urade i zemlje iz okruženja i pomalo je neshvatljivo i neprihvatljivo da ova zemlja, koje se najviše tiče ne doneše jedan, jednu takvu rezoluciju i ne izrazi svoj politički stav.

Ovo se kad tad mora donjeti, a bolje da se to što prije učini, zato predlažem Parlamentarnoj skupštini, odnosno ovom domu da prihvati ovu rezoluciju i konačno se odredi prema svom ovom stravičnom događaju, time ne umanjujući ni jedan drugi sličan događaj koji se desio na ovim prostorima. Zato je i dio naziva te rezolucija i ono u Bosni i Hercegovini, time misleći i na sve druge žrtve koje su se desile na ovim prostorom ne ponovile se.

Zbog toga insistiram da ova rezolucija koju sam ja donio u proceduru parlamentarnu uđe u proceduru, da se ovaj dom izjasni o njoj. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Milorad Živković. Neka se pripremi gospodin Momčilo Novaković.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, očekivao sam da će predsjedavajući reći da i ovaj moj zahtjev za uvođenje nove tačke dnevnog reda po članu 105. Poslovnika koji sam na Proširenom kolegiju spomenuo, međutim, kao što ste dobili, pred vama, prijedlog je u vezi samo sa jednom tačkom dnevnog reda, odnosno samo sa jednim članom da se dodaju vanredni izbori.

Mislim da 105. Poslovnik, pogotovo u tačci broj 1. je potpuno ispoštovan i zamoljavam predsjedavajućeg da to uvrsti kao 6.tačku dnevnoga reda.

A što se tiče rezolucije, ja nisma čuo od predлагаča na koju tačku dnevnog reda trebaju da se stave ove rezolucije i isto tako smatram da su djela mnogo bitnija nego rezolucije, ali sozbirom da i SNSD je nekoliko puta u ovome domu predlagao rezolucije i svaki put su te rezolucije isle u komisijsku fazu, predlažem da i Dom prihvati naš prijedlog da i ove dvije rezolucije idu prvo u komisijsku fazu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Momčilo Novaković. Neka se pripremi gospodin Jozo Križanović.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, članovi Vijeća ministara, ja bih želio da podržim dnevi red u prijedlogu kakav je utvrdio Kolegij, odnosno i Kolegij i Prošireni kolegij na sjednici prije nekih, malo više od pola sata.

Da bi to, dakle ovaj prijedlog bio prihvaćen naravno moram prokomentarisati i do sada iznesene prijedloge. Kada se radi o Zakonu o izmjenama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, ne mislim da se radi o Zakonu prvo koji je toliko hitan da se danas mora staviti na dnevni red iako smo ga našli ovdje na stolicama. Dakle, može sačekati i sljedeću sjednicu i onda da ide po članu 105. Mislim da smo dosta puta do sada tako radili da ne vidim zašto i ovaj put ne bismo.

Ono što je vjerovatno danas teško komentarisati, ili što smo stavljeni u nezgodnu poziciju da to teško komentarišemo jeste prijedlog kolege Jahića i kolege Moranjkića o rezolucijama o Srebrenici, odnosno rezolucija o genocidu u Srebrenici i Bosni i Hercegovini. Naime, ja samtu bliže varijanti ili prijedlogu gospodina Špirića da se ove rezolucije upute na komisiju. Zbog čega? Bez namjere da ulazim dakle u suštinu rezolucija, jer smatram da o tome ćemo raspravljati kada budemo raspravljali o samim rezolucijama, danas govorimo o dnevnom redu, ali dakle bez te namjere veoma teško je identifikovati poglede u SAD sa pogledima u Bosni i Hercegovini na prethodni rat. Dakle to je vrlo teško identifikovati i ja sam siguran da se, hajde da ne kažem u mnogo čemu, ali bar u nečemu ti pogledi razlikuju. Nažalost dio tih razlika u pogledu SAD se nalazi u ovoj rezoluciji.

Ja moram biti iskren da zaista iskreno suošjećam sa svim žrtvama u Srebrenici i naravno sa svim žrtvama ovog rata, nesretnog rata u Bosni i Hercegovini. Takođe smatram da svi na, svako na svom nivou treba pomoći da se jednom ovo pitanje dakle stavi ad.acta, pod navodnim znacima naravno stavi ad.acta, jer teško ćemo mi ikada moći staviti ovakva pitanja u potpunosti ad.acta, ali kažem rasprava o njima u ovom momentu da se ona izvuće iz sfere politike, da se stavi u sferu u kojoj mi možemo tim ljudima pomoći. Znači na sve načine, pa ako hoćete i rezolucijama ako mislimo da ćemo im time pomoći.

Da bismo dobili zaista dokument koji će ispuniti jedan od uslova predлагаča, ili namjera predлагаča, a to je jedno pomirenje definitivno pomirenje u Bosni i Hercegovine, onda je neophodno ove tekstove staviti na komisiju, zadužiti je da taj posao uradi prije jedanaestog, dakle ako može prije jedanaestog da uradi taj posao i da dobijemo jednu rezoluciju Parlamenta koja se tiče ovih pitanja.

Dakle, spreman sam i ja i Klub da se uključi ozbiljno u takav jedan posao kako bismo ga uspješno priveli kraju i kako bismo sve ono što su predlagajući rezolucija željeli ustvari mi tim rezolucijama i postigli. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Jozo Križanović. Neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, poštovane kolegice i kolege ja ću početi od ovoga prijedloga oko Srebrenice i odmah ukratko da kažem da naravno podržavam donošenje rezolucije o Srebrenici.

Međutim, uvažavajući ovu činjenicu da imamo dva prijedloga rezolucije, da se nije stiglo, kolege se nisu stigle upoznati sa tekstovima ovih rezolucija, ja se djelimično pridružujem prijedlogu kolege Novakovića da ove tekstove rezolucija uputimo odgovarajućoj komisiji, pod uvjetom da se sjednica Doma održi prije 11.7. Dakle, da bismo prije 11. mogli usvojiti rezoluciju o Srebrenici.

I drugo, imao sam još jedan prijedlog. Obzirom na to da smo prethodnu sjednicu prekinuli na tačci dnevnog reda gdje smo razmatrali Informaciju o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini i još nekoliko iza toga važnih točaka, predlažem da se danas u dnevnom redu dođe do promjene redoslijeda i da se tačke 11. i 14. zamjene sa tačkama 5. i 6. u redoslijedu.

Mislim da je vrlo važno da se Informacija o stanju sigurnosti razmatra odmah na početku rada ove sjedice jer je tema vrlo važna, a i sdruge strane postaje već neaktualna, razmatramo je nakon pola godine jel.

Evo to su dakle dva konkretna prijedloga. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Gligorić. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, uvaženi gosti, ja se pridružujem prethodnicima koji su se zalagali da ostanemo pri dnevnom redu kojje je Kolegij i užem sastavu i u proširenom sastavu definisao i da ne gubimo vrijeme smatram da ono što je rekao profesor Špirić, Momčilo Novaković, dr. Živković, gospodin Jozo Križanović, kada su pitanju rezolucije, ne možemo sporiti predlagачima poslanicima koji na to imaju pravo i nije ni sporna potreba da je donesemo u Parlamentu, bilo nučno da se to ipak proslijedi u komisijsku fazu, kao što smo uradili i ranije sa ciljem da tada rezolucija bude zajedničko djelo.

U suprotnom, ako se to ne prihvata, onda je to ipak samo jedna ponuda u jednom pravcu i onda to nije zajednički rad i ovdje želim jednu digresiju samo kratko reći da i u Savjetu ministara možda su trebali takođe raspraviti to pitanje da dođe do nas da se svi uključimo i izvršna vlast i zakonodavno kada je u pitanju to, ali evo imamo problem koji imamo.

Istovremeno u Parlamentarnoj skupštini Vijeća Evrope smo isto tako imali disonantne tonove, baš zato što nismo u delegaciji, zato što nismo u institucijama ove zemlje to pitanje rješavali, nego imamo pojedinačan slučaj. Ne sporim da on ide na takav način, ali treba znati i zbog javnosti da to nije usvojila Parlamentarna skupština Vijeća Evrope, nego da je to deklaracija, izjava 36 poslanika i to jasno piše na jednom obrascu Vijeća Evrope da je to stav samo tih ljudi, a ne kao što je rečeno da je to Savjet Evrope usvojio, jer to nije bila tačka dnevnog reda, nije usvojila itd.

Kada govorimo o Kongresu SAD, kada govorimo o bilo kojoj drugoj državi, ja bih zaista volio i drage moje kolege, ja vas molim da mi unutar Bosne i Hercegovine, bez razlike na druge postignemo konsenzus oko ovog važnog pitanja iz prošlosti. Jedini je to put. Vjerujte ma nije put bilo koja država koja će reći i dati svoju kvalifikaciju ovog ili onog stanja, uz sve mogućnosti lobiranja koja su prisutna u svijetu. Ali ako se mi suočimo sa svom surovom prošlošću na svim stranama i ako nađemo takvu vrstu saglasnosti u Bosni i Hercegovini neće nam trebati niko drugi, jer vjerujte njihova pomoć nas je prilično udaljavala i od rješavanja tog pitanja iz prošlosti, jer svako imao svoju neku državu koja je imala svoje interese, a onda smo stradali svi u međuvremenu.

Ja znam da isključivost nije saveznik nikome. U ovom slučaju, sozbirom da imamo dvije rezolucije došli smo u situaciju, da me zaista pogrešno ne shvate, jer ovo je jedno teško pitanje i stim se moramo suočiti i ja kao čovjek to osuđujem i naredbodavce i izvršioce itd., ali moramo doći u jednu poziciju da zaista to pitanje pokušamo da riješimo zajedno, a ne utrkivanjem, jedna možda gruba riječ, evo sada sa dva prijedloga pred ovim parlamentom. To je upravo razlog više da moramo zajedno da sjednemo i to

riješimo da ne idemo dalje sozbirom da pridružujem se ovim diskusijama koje su išli, ali u smislu da tražimo rješenje da ide u komisijsku fazu, a oni koji je predlagao rezoluciju morao je da vodi računa i o vremenskom faktoru i 11. julu, kada je trebalo to sve uraditi, jer u tom slučaju i ako idete sve odjednom, ja sam to napisao, morate tako da prihvate, onda je to ultimatum, onda tu nemate zajedničke saradnje. I nije to dobro od onih koji predlažu koliko god neko mislio da ovo što ja govorim možda i nije u redu.

I predlažem ja novu tačku dnevnog reda, a to je informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara o dogovoru o zaključku Predstavničkog doma kojim smo mu ostavili 15 dana da nas izvjesti šta je u ostavljenom roku uradio.

Obrazloženje. Kratko. Sobzirom da je došao ovdje u Parlament i rekao ja vam želim dati usmenu informaciju, meni od ovog predstavničkog doma ne treba ništa. Na kraju se vješto vođenjem sjednice isposlovala, isposlovo zaključak koji mu je i te kako odgovarao. E pa kad mu je odgovaralo tih 15 dana zbog digniteta ovog parlamenta, sozbirom da je taj rok istekao treba da dođe i položi račune ovom predstavničkom domu šta je on to uradio po zaključku ovog parlamenta. Ako hoćemo dignitet ovog parlamenta, predsjedavajući mora da kaže uradio je, nije uradio, nije sporno. Ali mora da dođe ovdje, jer ovaj parlament je njega birao. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Beriz Belkić se javio za riječ. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Poštovane kolege i kolegice, ja zaista nerado oduzimam vrijeme kada je rasprava o dnevnom redu, ali očigledno da je to praksa postala i da je ona neki način i neizbjegna.

Dakle, osim tih neprincipijelnosti koje se ovdje čuju, prvo se zalažemo za predloženi dnevni red na nivou Kolegija, pa onda predlažemo nove tačke dnevnog reda itd. Meni se čini da rasprava o ove dvije rezolucije se vodi na jedan da tako kažem površan način nerazumijevajući o čemu se ovdje radi, odnosno ne uvažavajući o čemu se radi, šta je sadržaj i u povodu čega su rezolucije. Dakle, ako uvažimo to, onda ćemo stvar malo na drugačiji način posmatrati, poštjući naravno, ja poštujem našu i praksu i procedure itd. I ja izražavam skepsu u vjerovatnoću da ćemo mi do jedanaestog, kada bi čovjek znao da ćemo mi sutra, prekosutra ponovo imati Parlament pa provesti proceduru kroz komisije itd., ja bih to apsolutno podržao.

Ali ja apsolutno izražavam skepsu da ćemo mi imati dovršenu proceduru prije jedanaestog. Prema tome ja apsolutno sam i moj klub, naš klub Stranke za BiH je apsolutno za to da se mi danas izjasnimo o rezoluciji premda bismo mi imali niz primjedbi na neke stvari u ovim rezolucijama i sa stanovišta teksta i sa stanovišta korektnosti, da tako kažem samog sadržaja, ali u svakom slučaju mislimo da je prije jedanaestog nužno se odrediti o ovim stvarima.

Ja se iskreno nadam da zaista kada je riječ o Srebrenici da barem tu nemamo dileme da li to treba osuditi ili ne treba osuditi i šta je to tamo bilo. Evo da vas samo informišem naša poslanica Senija Kapetanović danas je u Prijedoru gdje je identificiran, gdje su identificirani ostaci njezinog muža koji je ubijen u Prijedoru u logoru. Hvala vam lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Belkiću. Gospodin Sead Avdić. Nakon toga gospodin Elmir Jahić. Izvolite.

SEAD AVDIĆ

Dame i gospodo poslanici, poštovane predsjedništvo članovi Vijeća ministara, dragi gosti ja također kratko. Mislim da je krajnje korektna inicijativa kolege Špirića da nas parlamentarna većina, odnosno Predsjedništvo Bosne i Hercegovine informiše o razgovoru koji je nedavno održan i jednostavno posebno sa aspekta funkciranja Vijeća ministara i ja bih rekao usvajanja i prihvatanja uslovno rečeno tehnički mandat, funkciranje Vijeća ministara, zakazivanje sjednice itd. itd.

Znači bilo bi dobro sutra na zajedničkoj sjednici plenarnoj sjednici zajsedanja Doma naroda i Predstavničkog doma da stvarno neko u ime Predsjedništva, možda najbolje novoizabrani predsjedavajući Predsjedništva da nam tako da nas informiše što se to dešavalо na sastanku Predsjedništva sa predsjednicima političkih stranaka parlamentarne većine i sa aspekta, prije svega funkciranja Vijeća ministara. Znači to je pod 1.

Pod 2. ja se pozivam na prošlu sjednicu Predstavničkog doma i zapisnik, Klub poslanika koji sjedi ovdje je predložio sljedeće da se do ove sjednice poslanički klubovi pokušaju usaglasiti oko jedinstvenog teksta rezolucije o osudi ratnog zločina u Srebrenici i zločina genocida kako to govore presude Haškog tribunala. Sozbirom da to nije urađeno imamo danas situaciju da imamo dvije rezolucije i u tom kontekstu teške za glašavati, ili jednostavno pojedinačno glasati o tim rezolucijama, uzimajući sve obzire u obzir ono stanje koje je danas prisutno u Bosni i Hercegovini,

Što znači bilo bi dobro uputno održati možda predlog kolege Križanovića, ako je to moguće što kaže kolega Belkić da imamo tematsku sjednicu prije 11. jula na kojoj bi usvojili rezoluciju o Srebrenici, jedinstven tekst oko kojeg bi se okupio Predstavnički dom.

Ako to nije moguće, a nije moguće objektivno, kratko je vrijeme, ja predlažem sljedeće, a to je da danas do 12 sati jednostavno pokušaju predsjednici poslaničkih klubova sjesti, usaglasiti tekst rezolucije, koristeći i ova dva teksta rezolucije i dva autora itd. i da nam to predloži. Ukoliko ne, onda smo prinuđeni da glasamo o ovim rezolucijama. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Imamo još, gospodin Elmir Jahić još ima na kraju. Izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, ja imam potrebu da pojasnim nakon nekih stavova uvaženih kolega poslanika. Naime, bilo je govora da se ovdje, da je riječ o nekom utrkivanju ko će predložiti rezoluciju i da nije dobro ne znam ovo, nije dobro ono od nas predлагаča što smo uradili na ovaj ili na onaj način.

Prije svega treba reći da ozbiljnost situacije i složenost ovoga problema ustvari govori da je više poslanika iskazalo svoju želju i namjeru da treba da se Parlament očituje o ovom pitanju. Dakle ja bih to ste strane posmatrao. S jedne strane.

S druge strane ja bih bio presretan kada bii drugi poslanici dakle pripadnici onog naroda u čije ime je i počinjen ovaj zločin podnjeli ovu rezoluciju. Vjerujte ja se ne bih uopšte utrkivao i davao ovu rezoluciju. To bi dakle imali u punom smislu te riječi jedan iskorak naprijed. Ja sam se trudio, dakle u svih ovih pet tačaka u ovoj rezoluciji da se ni jedan momenat, ni jedan dio ove rezolucije ne politizira.

Takođe uvažavao sam ovo da je ovo Bosna i Hercegovina i da nije to isti pogled pogled iz SAD. Dakle u potpunosti se slažem stim. Normalno, moramo dakle uvažavati, ne u smislu je li kompletног teksta rezolucije, nego jednostavno namjera američkog senata, kongresa, pa evo i volju hajde da kažemo jednog značajnog dijela poslanika Parlamentarne skupštine Vijeća Evrope da se o ovom pitanju, ovom problemu izjasni.

Ja sam zaista u svim ovim tačkama, dakle bez imalo politizacije pokušao neke probleme suštinske da kažem i sve ono što je već do sada rečeno. Dakle i putem sudskih institucija, a mi smo Bosna i Hercegovina opredjeljena, ovaj parlament, izvršna vlast, sve političke partije, entiteti, narod itd. poštivanje odluka Haškog tribunala. Haškim tribunalom je definisano, u nekoliko presuda se desio genocid nad Bošnjacima u Srebrenici. To je rečeno.

Takođe smo se svi opredjelili da treba hapsiti optužene za ratne zločince. Evo i to smo stavili. Bilo je govora o pomoći ljudima. Ja mislim da osnovni da trreba da apostrofiramo ovaj segment kako pomoći ljudima i toj Srebrenici, bez obzira da li se tamo radi o Bošnjacima ili Srbima. Dakle ljudi koji tamo žive.

I u tom kontekstu dakle sam govorio i o eshumaciji, odnosno otkrivanju masovnih grobnica da se sazna istina o nestalim, ali da se pomogne ljudima, odnosno tamo je kompletна privreda, ekonomija uništena, stambeni fondovi i jednog i drugog naroda. Da osmislimo način kako da pomognemo tim ljudima. Mi imamo dakle tu obavezu. Ja, dakle i nesmatram da se ovo završi samo na jednom papiru, na rezoluciji, nego da iz ovoga izađu operativni akti kako da pomognemo tim ljudima tamo, kako da privredu stavimo, kako na noge, kako da zaposlimo ljude, kako da im obnovimo ne znam njihov stambeni fond itd.

Dakle, vrlo konkretna pitanja. Nisam htio da se rasplinjujem, primjereno u potpunosti situaciji u Bosni i Hercegovini, dakle ne govori se o aspektu, dakle pogled iz SAD prema Bosni i Hercegovini. Dakle i mislim da bi trebali danas ovo usvojiti. U krajnjem slučaju evo možemo na kraju napraviti taj sa gospodinom Moranjkićem da se napravi nekakav jedinstven tekst rezolucije, ali mislim da bi bilo neozbiljno i bespredmetno ovo usvojiti nakon 11. jula kada je desetogodišnjica od genocida. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Novaković se javio za repliku, jel. Pa gospodin Špirić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Pa ja hoću samo da jedan netačan naovod. Mislim da se, čini mi se posebno svi pazimo kada govorimo o ovom pitanju da ne kažemo nešto što ne bi bilo, hajde da kažemo u najmanju ruku korektno. Čini mi se apsolutno netačnim i bojam se da ako gospodin Jahić bude dalje objašnjavao da će stvarati sve veći front koji na onom o čemu smo, što smo predlagali i gospodin Špirić i ja i još neke kolege da se to ide na komisiju.

Naime, izjava da oni koji su to radili u ime srpskog naroda apsolutno ne стоји. Niko nije ništa radio u moje ime, a ja sam predstavnik srpskog naroda, dakle ni u Srebrenici ni u bilo kom dijelu gdje je načinjen bilo koji ratni zločin, ili bilo koji genocid. I zbog toga i jeste, ja sam se pazio da ne ulazim u tekst rezolucije i jeste sporno u rezoluciji gospodina Jahića kada kaže – kažnjavanje odgovornih institucija i pojedinaca. Dakle to je ono što mene opredjeljuje u njegovoj rezoluciji da predlažem da ide na komisiju.

Ja vas molim zaista da kada o tome razgovaramo i predlagači itd. da se i vi kao i mi pazimo, znači govorim o predlagačima i o poslanicima koji su diskutovali, pazimo nekih rječi sa kojima nećemo postići ono što želimo postići. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Špirić, replika, pa ćete dobiti vi gospodine Jahiću riječ.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodo predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice, poslanici i uvaženi ministri, na početku sam zamolio i rekao da je ovo teška tema. Da je bogdo koje sreće pa da je ovdje sasvim drugo raspoloženje, ja mislim da bi da dođemo do jedinstvenog stava moglo biti niz sastanaka ljudi međusobno uvjeravanja, argumenata da dođemo do jedinstvenog dokumenta.

Zato vas pozivam u ime Srebreničana i Srebreničanki da danas kažemo riječ u cilju da dođemo do jedinstvenog stava. Prvi put govorim dakle javno o ovome. Sve žrtve u ovoj zemlji su moje žrtve. Srebreničke žrtve su i dio žrtava za kojim ja žalim, kao Srbin, kao što žalim i za onima koji su ubijeni u Parku, u Kazanima u Uzdolu itd. Nemojte da mi upadnemo u zamku, nakon onoga što se dešavalо da žrtve na takav način

dijelimo i da tražimo svi, svaki narod rezoluciju o žrtvama iz reda svog naroda. Zato vas molim. Ko kaže da 15 dana ne može da se, ako je to cilj svih da se sjedi 15 dana i 15 noći i da se dođe do dokumenta. Šta to rade državni poslanici ako neće o tome da razgovaraju. Ko kaže da će rezolucija zakasniti o srebreničanima? Hoće li ako je danas usvojimo oni bolje živjeti u ovom gradu u kojem su danas? Ko to želi da napravi priredbu od Srebrenice pred očima srebreničana? Ja nisam za to.

I zato mislim da se zločinu kada se doda politička dimenzija, to nije dobro. Ko to želi da napravi priredbu od Srebrenice pred očima srebreničana? Ja nisam za to.

I zato mislim da se zločinu kada se doda politička dimenzija, to nije dobro. A spreman sam da razgovaram o svemu. Vidim da Beriz diže ruku, ne govorim ovo, nema veze, ne govorim ovo da bih izazivao polemike, nego molim da dođemo do dokumenta ako je moguće. Ništa mi, vidite, ja sam za to, ukoliko hoće poslanici danas da pojedinačno glasamo o rezolucijama. Ja ču glasati. Iznjeću svoj stav i javno ču ga braniti. A postavite...gospodo vi predlagači rezolucije sebi pitanje kakva je poruka ako danas ne usvojimo rezoluciju. Ja o tome želim da mi svi razmišljamo. Znam da će Beriz polemisati kada sam rekao priredba. Ja se izvinjavam možda za tu riječ ako je teška, jer ja nisam upotrijebio u tom smislu da bi bila replika, nego želim samo da kažem. Okej, zahvaljujem se Berize, zna na šta ste mislili replicirati. Ne, nego vas molim dakle, molim sve vas koji ste govorili da se pojedinačno izjasnimo, dakle mi znamo kakvi su odnosi ovdje.

Nećemo napraviti dobar posao koji, pretpostavljam svima je stalo. I ne mislim da je 11. malo vremena za odgovorne ljude. I ako hoće predsjednici klubova partija koje ovdje sjede i vlasti i opozicija neka sjede 11 dana da dođu do teksta koji će ponuditi nadležnoj komisiji. Dakle, ako postoji dobra volja sve se može. Nemojte samo da licitiramo danas sa dve rezolucije i da ovo ispadne licitacija s nečim sčim niko normalan ne bi trebao da licitira. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodin Elmir Jahić na kraju, pa da zaključimo. Molim. Pa već ste dali prijedlog. Dobro imate pravo. Dobićete riječ.

ELMIR JAHIĆ

Ja zaista nemam namjeru da polimiziram i ne volim da ulazim evo u ovakve konflikte, ali evo imam potrebu, u krajnjem slučaju stvarno evo, pokušavam na jedan odmjeren način da neke stvari, evo dodatno pojasnim. Rekao sam da svi ovi stavovi koje sam ja stavio u rezoluciji su već potvrđeni, dakle prije svega sudskim instancima, dakle Haškim tribunalom. I ja sam čovjek koji je zaista sklon dogovaranju i kompromisu, međutim moramo znati jednu stvar – oko istine nema kompromisa. Oko istine nema pregovaranja. Mi ne možemo pregovaratati da li sunce izlazi na istoku, a zalazi na zapadu. Dakle kada mi znamo. Dakle imamo činjenično stanje da je oko 8 hiljada ljudi ubijeno, ovdje je riječ o institucijama. Da li su ti ljudi ubijeni od zemljotresa, da li je zemljotres bio pa 8 hiljada ljudi stradalo, neka poplava? Ne, tačno su ih ubili vojnici, dakle vojska

MUP su institucije. Pripadnici te vojske, tog mup-a jedne države itd. dijela jednog su izvršili to što su izvršili.

Dakle ne možemo reći da se nije desilo. Ja ne bih dakle ulazio u ovaj segment, ali vrlo dobro znate dakle da je zapovjednik jedne armije rekao dakle da predaje taj grad jednom narodu itd., ali se nije ogradio od te izjave. Niko se do danas nije ogradio od te izjave dakle da se Srebrenica predaje tom i tom narodu poslije bunio, ne znam nešto dalje itd.

Dakle ja zaista ne želim da ovo i ni jedan segment ove rezolucije nije politizacija, nego je zasnovan na faktima koji su već odavno potvrđeni. Prije svega u Haškom tribunalu, a drugi dio je u smjeru da kako pomoći ovim ljudima. I to je po meni bitniji segment – kako pomoći tim ljudima, kako obnoviti privredu, kako im napraviti kuće, kako ih zaposliti itd. itd.? Evo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Molim vas, mislim da je vrijeme da privodimo raspravu kraju i imamo još. Ko ste vi? A ko ste vi?

BRANKA TODOROVIĆ

U ime Vijeća ministara predlaže dopunu dnevnog reda.
Zamjenik ministra spoljne trgovine i carine.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite. Izvolite, izvolite!

EĆIMOVIC

Poštovano predsjedništvo, dame i gospodo poslanici, u ime Vijeća ministara predlažem da se sa dnevnog reda skine tačka broj 6. Predlog zakona o duhanu iz razloga što mišljenje nadležnog ministarstva Savjet nije razmatrao.

Znači predlažem da se sa dnevnog reda današnjeg zasjedanja skine tačka broj 6. – Predlog zakona o duhanu iz razloga što predlog nadležnog ministarstva

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro u redu. Razumijemo.

EĆIMOVIC

iz razloga što predlog nadležnog ministarstva Savjet ministara nije razmatrao do današnjeg dana.

Predlog zakona je uvršten u sutrašnji u dnevni red sutrašnje sjednice Vijeća ministara, pa zato smatram da bi bilo dobro da se danas ne raspravlja o ovom zakonu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem zamjeniku ministra i izvinjavamo se što ga nisam prepoznao, ali nisam zaista imao priliku, mislim, pa sam morao pitati ko ste vi. Izvinjavam se još jedanputa. Ovo je možda bilo malo neprimjereno s moje strane, ali vi imate naravno pravo da intervenišete na dnevni red i to ste upravo sada učinili.

Imamo još dva prijavljena diskutanta. To kratko, vrlo kratko gospodin Gligorić i gospodin Križanović, pa da onda privodimo kraju, da idemo na izjašnjavanje.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Ja bih predložio predlagачima rezolucija da nakon ove rasprave koju smo imali o dnevnom redu, bilo bi dobro da uvaže ove sugestije i da oni zajedno sa komisijom koju mi odredimo, da li je to Ustavno-pravna ili Komisija za ljudska prava pokušamo do ovog roka to pitanje riješiti.

Smatram to stvarno realnim. Ukoliko nije cilj nekoga da se rezolucija prihvati samo i isključivo u ovom tekstu ili je nekom cilj da se ovaj, da i rezolucija se i ne prihvati, pa je nekom cilj i da padne u Parlamentu rezolucija da bi to smatram bilo loše rješenje i ako neko smisli da je to politički cilj, bolje mu je da odustane od toga, jer će nanjeti više štete sebi, nego onima na koga je u tom slučaju mislio.

Zato bi bilo korektno, iako su iskreni u skladu sa ovim sugestijama, jedino smatram da je ovo realno rješenje. Ili sistem prihvati ili ostavi.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

I na kraju gospodin Jozo Križanović i zaključićemo raspravu. Izvolite, jeste tražili riječ gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIC

Pa nije baš bilo neophodno. Ja sam mislio

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ako nije bilo neophodno hvala vam. Idemo dalje. Zaključujemo raspravu.

JOZO KRIŽANOVIC

Ali da bismo skratili ovo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Izvolite. Hajde.

JOZO KRIŽANOVIĆ

U skladu sa onim što smo već na početku predlagali, mislim da to postoji opće raspoloženje. Svi jesmo za donošenje rezolucije, samo kada. Danas je očito teško iz praktičnih razloga i zato bi bilo dobro, ukoliko Kolegij može obećati da će se sjednica Doma održati do 11.7., mislim da ne bi bilo problema i ne bi bilo razloga za dalju raspravu oko bar kada je u pitanju Srebrenica.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam. Da li još neko želi da govori? Gospodin Zlatko Lagumđija. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Ja moram da izrazim svoje zadovoljstvo da je Ministarstvo

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo nastavite, izvolite, ništa vama nisam rekao.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se još jednom. Dakle ja želim da izrazim zadovoljstvo što je Ministarstvo spoljne trgovine, poslije pet mjeseci reagovalo na naš prijedlog zakona o duhanu. Prije pet mjeseci smo mi ovaj zakon uputili i do dana današnjeg нико nije našao za shodno iz Vijeća ministara da bilo kakav vid komunikacije s nama ima na ovu temu. Ni sa komisijom koja je to razmatrala.

Sobzirom da je danas prvo čitanje, prvo čitanje, nema razloga da oni, ukoliko se sutra sastanu i ukoliko budu imali kapaciteta da o ovome razgovaraju da se uključe u ovo. I zato mislim da i u skladu sa Poslovnikom skidanje neobavezne tačke može tražiti Vijeće ministara, a ministara, odnosno zamjenik u ime ministarstva to ne može tražiti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodinu Lagumđiji. Ja bih vas zamolio poštovane kolege da već smo sahat vremena u raspravi o dnevnom redu.

Evo na kraju se javila još.

Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa gospodin Doko. Izvolite.

Gospođa Jelina Đurković. Neka se pripremi.

DRAGAN DOKO

Hvala, gospodine predsjedatelju, uvaženi zastupnici ja ћu dati još jednom obrazloženje. Mislim da je i ono bilo prilično jasno.

Vijeće ministara nije moglo dakle utvrditi prijedlog jer nije imalo ovu točku dnevnog reda na svojoj sjednici. Ministarstvo je pripremilo materijal. Činjenica je da postoji odgovornosti dakle i na strani ministarstva i na strani Vijeća ministara vezano za mišljenje, ali postoji nešto što se zove procedura koju ministarstvo mora ispoštivati ukoliko želi da ovaj nacrt zakona dakle dođe pred Zastupnički dom, a to je da smo mi prilikom razmatranja dakle Zakona o duhanu, obzirom na jako skromne kapacitete u Ministarstvu vanjske trgovine i ekonomskih odnosa, jer ja ču podsjetiti, mi u Ministarstvu smo formirali sektor za poljoprivredu i do sada ili do mjesec i po dana nismo imali niti jednog eksperta vezanog za tu problematiku.

Naravno, ispoštovali smo proceduru, obratili smo se entitetskim ministarstvima, dobili smo njihova mišljenja. To je trajalo prilično dugo. Mišljenja su takva da upućuju na to, ja ču vam sada reći i ovo što vi nemate ispred sebe, od strane Ministarstva poljoprivrede Republike Srpske je osporen i ustavni osnov i potreba za donošenjem zakona i čak neka vrsta prijedloga u smislu da postoje entitetski zakoni kada je u pitanju ova problematika i da nema potrebe dakle donositi, oni se mogu usuglasti, ukoliko nisu usuglašeni i da se tu završava proces.

Federalno ministarstvo poljoprivrede je iznjelo toliko primjedbi na ovaj zakon da jednostavno ovakav zakon ne bi mogao ići u ovakovom tekstu u dalju proceduru. Iz toga je Ministarstvo predložilo rješenje koje je Vijeće ministara, nadam se evo sutra na ovoj sjednici će usvojiti i onda će Parlament imati materijal onako kako to treba da ima, ne preko Ministarstva naravno, jer nismo to mogli niti učiniti, da smo mogili dostavili bi izrano, jer smo imali urađen taj tekst. Dakle, predlažemo i dalje da se kao resorno ministarstvo dakle, ne kao neki zaključak Vijeća ministara da se ova točka dnevnog reda skine sa dnevnog reda i da se o njoj razmatra nakon što dobijete mišljenje Ministarstva putem Vijeća ministara. Evo to je još jedno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodine ministre, da pojasnim dakle stvar. Radi se o obaveznoj tački dnevnog reda koja je prošla svu proceduru kroz Parlament Bosne i Hercegovine i prema tumačenju Poslovnika, odnosno sugestijama i sekretara Doma evo i onome što mi imamo kao praksu mi sada raspravljamo o dnevnom redu, nije moguće skinuti ovu tačku dnevnog reda, obaveznu tačku dnevnog reda sa dnevnog reda.

Ali, ali, molim, pa nećete mi vi kazati možemo li raspravljati ili ne možemo raspravljati, gospodine ministre, nego čemo mi o tome odlučivati i molim vas lijepo da u buduće ne upotrebljavate takav vokabular u odnosu sa Parlamentom i dozvolite mi da završim, sasvim dobronamjerno, sasvim dobronamjerno, a to je da kada uđemo u raspravu onda možemo čuti sugestije Vijeća ministara i odložiti izjašnjavanje, sačekati odluku Vijeća ministara, sačekati prijedlog Vijeća ministara, ali ja moram poštovati ovaj poslovnik. I molim vas lijepo to je tako.

Gospoda Jelina Đurković. Izvolite.

JELINA ĐURKOVIĆ

E, još ja jel. Dame i gospodo ono što ja želim reći povodom rasprave o prijedlozima za tačku dnevnog reda, a tiču se ovih dviju rezolucija i tiču se prijedloga gospodina Gligorića i gospodina Špirića u vezi sa tačkom dnevnog reda o informaciji, pozivanju predsjedavajućeg Vijeća ministara da podnese informaciju šta je učinio za ovih 15 dana.

Što se tiče rezolucija o Srebrenici, ni jedan čovjek u Bosni i Hercegovini, pa ni jedan Srbin u Bosni i Hercegovini ne bi smio i ne stoji iza zločina u Srebrenici, jer zločin nema bratstvo i nema pravo na bratstvo. Prema tome i institucije Republike Srpske su se izjasnile i osudile zločin i naprsto poslije izvještaja komisije o Srebrenici to je sasvim jasno.

Međutim, da bi smo pažljivo, strpljivo i delikatno govorili o zločinu koji se desio i o rezoluciji u vezi stim, mislim da je neophodno zaista ove dvije rezolucije prvo na neki način uskladiti, ne uskladiti nego nači neko rješenje da to bude jedna. Nema smisla da glasamo o jednoj ili o drugoj. Dakle zbog poštovanja žrtava, mislim da je potrebno napraviti ove dvije rezolucije poslati na komisiju, ne zato da bismo odgodili svoje izjašnjavanje, naprotiv, da bismo iza ove rezolucije o Srebrenice stali svi.

Dakle, predlažem da ide na komisiju, obje rezolucije da idu na komisiju, ali da se sjedica Parlamenta desi prije 11. jula. Dakle evo pridružujem se već ranijim prijedlozima, a drugo pogledajte šta nam se dešava danas. Hoćemo li raspravljati o zakonu, da li je Savjet ministara raspravlja o zakonu. Znači Savjet ministara ne radi i ja se takođe pridružujem inicijativi da se danas raspravlja o, da se pozove predsjedavajući Vijeća ministara i da kaže šta je urađeno do sada. Funkcioniše li taj savjet ili ne funkcioniše. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Da li neko od kolega želi još da govori o dnevnom redu?

Zaključujem raspravu o dnevnom red. Prelazimo na izjašnjavanje.

Poštovane kolegice i kolege ja sam ovdje evidentirao što od sebe kao predsjedavajućeg, pa onda kolega sedam različitih inicijativa kada je u pitanju intervencija, ili moguća intervencija na današnji dnevni red. Ići ćemo redoslijedom.

Prvo. Rezolucija o Srebrenici.

Mi smo primili dvije rezolucije. Jedna je gospodina Moranjkića koja je stigla u toku jučerašnjeg dana i jedna je gospodina Jahića koja je stigla u toku današnjeg dana.

Po našem poslovniku rezolucija će se uvrstiti u dnevni red sjednice, prema članu 121. stav 2. ukoliko Dom ne odluči da rezolucija prethodno bude razmatrana na sjednici nadležne komisije.

Postupajući u skladu sa procedurom sa Poslovnikom ovoga doma, ja će u odnosu na gospodina, na rezoluciju gospodina Moranjkića, a onda u odnosu na rezoluciju gospodina Jahića, jer svaki poslanik ima pravo po Poslovniku da podnese rezoluciju, staviti ovo na glasanje i proceduru.

Ja, zaključili smo raspravu. Nastavljamo sa izjašnjavanjem. Nema više intervencija nikakvih gospodine Križanoviću. Molim. Ja će dakle, kome god nije jasno, ja će pojasniti dakle.

Molim vas lijepo. Svaki poslanik može podnjeti, molim vas pažnje. Vi ste diskutovali, ja sam vas slušao sahat vremena, saslušajte me. Svaki poslanik može podnjeti prijedlog rezolucije. Prijedlog rezolucije biće razmatran na sjednici Doma, osim ako Dom ne odluči da je potrebno da ga prethodno razmotri komisija, član 121. stav 2. I ovo je praksa koju smo nekoliko puta opetovali, odnosno ponavljali ovdje u Parlamentu, primjenjivali.

Moje pitanje će se odnositi dakle. Prvo glasamo o rezoluciji gospodina Moranjkića, po redoslijedu, pa gospodina Jahića.

Molim vas,dakle, pitanje glasi, molim vas, nema rasprave više. Pitanje glasi dakle, mi se sada izjašnavamo da li rezolucija gospodina Moranjkića ide u komisiju ili ne ide? Ako se Parlament izjasni zato da ide u komisiju onda nema rasprave danas na Domu, ako se e izjasni, ako se izjasni da ne ide na komisiju, onda je rasprava danas u dnevnom redu i mi smo u Kolegiju razmatrali dakle ovu mogućnost i to bi onda bila, neko je postavio pitanje po ligici, dakle stvari zakon i ovi izvještaji.

Ne može intervencija. Ne može! Zaključio sam raspravu. Zaključio sam raspravu. Molim vas gospodine Avdiću zaključio sam raspravu.

SEAD AVDIĆ

...ne, ne ja samo molim da prijedlozi onih koji eliminiraju naredne predloge u smislu koji idu ka integraciji prijedloga da prvo njih stavite na dnevni red, pa tek onda pojedinačne rezolucije. Tako smo se i dogovarali ovdje na Predstavničkom domu. To je logično.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Gospodine.

SEAD AVDIĆ

Znači prijedlozi koji su u suprotnosti sa vašim prijedlogom koji vi, nisu u suprotnosti, ali jednostavno koji integriraju više prijedloga i omogućavaju rješenje situacije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Gospodine Seade Avdiću

SEAD AVDIĆ
ako to iscrpimo onda znači idemo po pojedinačnim rezolucijama.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Sjedite gospodine, molim vas, zauzmite vaše mjesto. Hvala vam lijepo, iako ste diskutovali bez mog odobrenja.

Molim vas lijepo, dozvolite mi da poštujem Poslovnik ovog doma. Vi ste imali različite poglede oko toga kako razmatrati rezoluciju o Srebrenicu. A mi imamo Poslovnik, odnosno rezoluciju o Srebrenici, a mi imamo Poslovnik koji uređuje tu problematiku.

Prema tome, mi prelazimo na izjašnjavanje. Dakle, Dom treba da se izjasni idu li rezolucije na komisiju, ili ne idu. Ako Dom odluči da rezolucije idu na komisiju, onda nema rasprave danas. Ako Dom odluči da komisije, da rezolucije ne idu na komisiju, onda je rasprava danas ovdje u Parlamentu u okviru tačaka dnevnog reda.

Pripremite se za glasanje.

Glasamo o rezoluciji gospodina Moranjkića.

Glasamo o tome da li je Dom za to da rezolucija gospodina MORanjkića ide na nadležnu komisiju? Molim. Nakon ide na glasanje o rezoluciji gospodina Jahića. Ma ide jedna pa druga, pa sve. Svaki poslanik ima pravo podnjeti Jozo, majka mu stara.

Molim vas lijepo. Molim vas lijepo.

Pripremite se, glasamo o tome, ko je zato da rezolucija gospodina Moranjkića bude prije rasprave na Domu upućena na nadležnu komisiju. Ko je za to, ko je protiv toga i ko je suzdržan? Naravno.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

Dakle 17 za ovaj prijedlog, 20 je protiv.

Prijedlog nije dobio potrebnu većinu i rezolucija gospodina Muhameda Moranjkića će biti 10. tačka dnevnog reda ove sjednice.

(?)
/govori smjesta, ne razumije se/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ne mora ni imati. Prijedlog nije dobio opću većinu.

Pripremite se za glasanje o istom pitanju za rezoluciju gospodina Jahića.

Glasajte sad. Glasajte sad.

- 15 za, 20 protiv.

Ni ovaj prijedlog, dakle ni ovo nije dobilo potrebnu većinu i rezolucija gospodina Jahića je 11. tačka dnevnog reda današnje sjednice.

Prelazimo na daljnje izjašnjavanje.

Bio je moj prijedlog dakle, molim vas pažnje malo, da se danas kao prva tačka dnevnoga reda izabere komisija za usaglašavanje Zakona o željeznicama, a da se kao posljednja tačka znači dnevnoga reda, nakon što danas u Domu naroda završi ovaj zakon, a komisija završi to, uvrsti izvještaj te komisije i da danas imamo na obadva doma usvojen Zakon o željeznicama.

Pripremite se za glasanje o ovom mom prijedlogu.

Glasajte sad.

- 19 za, 18 protiv, 1, nema većina iz entiteta.

Republika Srpska. Jesu kolege saglasne? Nisu saglasne jel.

Idemo na kontra glasanje.

Glasaju samo oni koji su protiv iz Republike Srpske pošto tamo nema većine.

Dakle, pripremite se, oni koji su protiv iz Republike Srpske da glasaju.

Glasajte sad.

- 10 protiv iz Republike Srpske. To je više od 2/3 i konstatujem da moj prijedlog nije dobio parlamentarnu većinu i to neće biti tačka dnevnog reda.

Prelazimo, treće je dakle. Treće i šesto je identično.

Predložili su gospodin Špirić i predložili su gospodin Gligorić.

Dakle, je li isto ili različito? Molim lijepo.

Dakle glasamo, dakle prijedlozi gospodina Nikole Špirića i gospodina Tihomira Gligorića da Vijeće ministara u toku današnje sjednice podnese informaciju o stanju u Vijeću ministara. I to se predlaže kao prva tačka dnevnoga reda i realizaciji zaključaka sa prošle sjednice Doma.

Pripremite se za glasanje. Da predsjedavajući Vijeća ministara. Pripremite se za glasanje, da predsjedavajući Vijeća ministara podnese informaciju o stanju u Vijeću ministara, imajući u vidu zaključak sa prošle sjednice Predstavničkog doma i da to bude prva tačka, pazite, mislim. Molim. Molim. Ne znam ja pitajte Nikolu. Ja će zato glasati protiv, zato što nije pripremljeno, mislim.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 28 za, dovoljna entitetska većina, 4 protiv, 6 suzdržanih.

Ovo je prva tačka dnevnog reda, molim vas pažnje samo malo. Ovo je prva tačka dnevnoga reda.

Malo samo pažnje. Idemo dalje.

Gospodin Milorad Živković je predložio, molim vas pažnju, gospodin Milorad Živković je predložio da se u dnevni red uvrsti tačka dnevnog reda – Zakon o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine po članu 105., razmatranje procedure, a onda zakon.

Dakle zahtjev poslanika Milorada Živkovića za hitnom procedurom po članu 105. našeg poslovnika za razmatranje Zakona o izmjenama i dopunama Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Pripremite se za glasanje. Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 8 za, molim vas kolege, pazite, ja mogu dozvoliti, ja mogu dozvoliti da vi zaista razgovarate kako razgovarate i da ja vodim sjednicu onako kako ja smatram da vodim i da vi idete svojim putem, a ja svojim putem. I to mi možemo dozvoliti. Nikakav to problem nije.

Ali ja mislim da je pristojnije, ukoliko slušamo jedni druge i ja vas, možete izabrati bilo koju varijantu, ali mislim da bi bilo bolje da ovako radimo, da pazimo jedni druge kada govorimo i da slušamo jedni druge. Ja vas molim, apelujem na vas.

Dakle, konstatujem ovako da ovaj prijedlog sa 8 glasova za, 25 protiv i 6 suzdržanih nije dobio većinu i neće biti dnevni red današnje sjednice, ali to će biti obavezna tačka naredne sjednice ovoga doma.

Idemo dalje. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

To poslovnikom, takve stvari mahanje Poslovnikom nije lijepo. Ali bih vas zamolio gospodine predsjedavajući da sekretarijat vaš koji vas opslužuje tu, da nakon svakog glasanja obrate pažnju ako neko od poslanika digne ruku i da mu daju listing sa ovog glasanja

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam gospodine Lagumđija

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ja bih zamolio ubuduće samo kada neko digne ruku, ništa, oni samo gledaju, evo isto čovjek digao ruke. Dakle listing. Baš interesantno ko se protiv mogućnosti

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam lijepa. Završili ste.

Molim vas lijepo. Evo čuli ste u Sekretarijatu, naravno vi radite svoj posao. Kada vidite onda to uradite, kada ne vidite niste ni dužni. Ja sam dužan da gledam. Hvala vam lijepo.

Idemo dalje. Polako, polako ima dalje. Imamo dakle još, imamo zamjena redoslijeda tačaka koju je predložio gospodin Križanović.

Hoćete samo gospodine Križanoviću, ja vas molim da ustanete da precizirate našta se odnosi zamjena tih tačaka. Ne treba obrazlagati, samo precizirajte.

JOZO KRIŽANOVIC

Predložio sam da tačke 11. i 14. zamjeni sa tačkom 5. i 6.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala lijepa.

Pripremite se za glasanje. Mi smo ovo pitanje imali jutros na Kolegiju. Doduše nešto je bilo malo šire postavljeno. Nismo ga prihvatili, ali evo poslanik ima pravo da to predloži.

Pripremite se za glasanje. Ja vas pozivam da se pripremite.

Glasajte sad.

- 18 za, 13 protiv, 6 suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Molim službe da vode računa. Zamjenjene su tačke 11. i 14. zamjenjene su sa tačkama 5. i 6.

Dakle ovo će biti 11., ovo će biti 14., ovo će biti, pa naravno, ovo će biti 5., ovo će biti 6. Molim vas, samo idemo dalje.

Konstatujem dakle da je Prijedlog zakona o duhanu u prvom čitanju obavezna tačka dnevnoga reda i da ne možemo po Poslovniku glasati da se to skine sa dnevnog reda, ali možemo u toku rasprave, naravno uvažiti sugestije Vijeća ministara, oni koji smatraju da treba da uvaže te sugestije i naravno spram toga se na odgovarajući način odnositi.

Prema tome, poštovane koleginice i kolege konstatujem da smo, nakon glasanja utvrdili sljedeće da 10. tačka dnevnoga reda, da smo usvojili dnevni red kojeg imamo pred sobom sa sljedećim izmjenama –

- 10. tačka dnevnoga reda Rezolucija o Srebrenici, gospodina Moranjkića;
- 11. tačka dnevnoga reda Rezolucija o Srebrenici, gospodina Elmira Jahića;

- zatim, prva tačka dnevnoga reda Informacija Vijeća, predsjedavajućeg Vijeća ministara o stanju u Vijeću ministara, imajući u vidu zaključak sa prošle sjednice Predstavničkog doma;
- zatim smo usvojili zamjenu tačke 11. i tačke 5. da se te dvije tačke rotiraju, tačka 11. da bude tačka 5., tačka 5. bude tačka 11. i
- izvršili smo rotiranje tačke 6. i tačke 14. i to tako da tačka 14. bude tačka 6., a da tačka 6. bude tačka 14.

To je ono što smo danas, povodom dnevnog reda uspjeli da uradimo i ja proglašavam ovaj dnevni red.

Molim vas lijepo, dajem pauzu od 10 minuta da Službe srede ovaj dnevni red i da vam ga onda pročitam. Hvala vam lijepo. 10 minuta pauza.

/PAUZA/

Za dnevni red današnje sjednice ovakav kakav ste dobili sada na klupe, dakle prvo

1. Informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara o stanju u Vijeću ministara, imajući u vidu zaključak Predstavničkog doma sa prošle sjednice,
2. Zapisnik 58. sjednice Predstavničkog doma,
3. Potvrđivanje imenovanja zamjenika ministra inostranih poslova Bosne i Hercegovine,
4. Poslanička pitanja i odgovori,
5. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika,
6. Informacija o stanju sigurnosti Bosne i Hercegovine u 2004. godini,
7. Inicijativa Kluba poslanika SDP-a za osnivanje Odbora/Komisije za usvajanje teksta državne himne Bosne i Hercegovine,
8. Predlog zakona o duhanu (prvo čitanje) – predлагаči poslanici Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić,
9. Predlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine, s Izvještajem Ustavno-pravne komisije – predлагаči poslanici Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić,
10. Prijedlog rezolucije o genocidu u Srebrenici i Bosni i Hercegovini (predлагаč poslanik Muhamed Moranjkić),
11. Prijedlog rezolucije o Srebrenici (predлагаč poslanik Elmir Jahić),
12. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o konkurenciji,
13. Izvještaj Zajedničke komisije oba doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine,
14. Informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine u 2004. godini,

15. Predlog zaključka Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil o rezultatima rješavanja predstavke Udruženja decertifikovanih policajaca Federacije Bosne i Hercegovine i Udruženja decertifikovanih policajaca Republike Srpske,
16. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o zahtjevu poslanika Momčila Novakovića za razmatranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika,
17. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o predlogu zaključaka poslanika Petra Kunića, predloženog u raspravi o informaciji predsjedavajućeg Vijeća ministara o stanju u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine,
18. Imenovanje članova Izborne komisije Bosne i Hercegovine,
19. Imenovanje člana Administrativne komisije Predstavničkog doma (umjesto Nikole Špirića) i
20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:
  - a) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o povratku izbjeglih lica iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske,
  - b) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske Federacije o međunarodnom drumskom saobraćaju,
  - c) Osmog amandmana na Ugovor o donaciji između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za Program finansiranja rekonstrukcije – Program poslovnog razvoja,
  - d) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske Federacije o osnivanju međuvladine bosanskohercegovačko-ruske komisije za trgovinsku i ekonomsku saradnju i
  - e) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske Federacije o trgovini i ekonomskoj saradnji.

Ovo je dnevni red.

Prelazimo na prvu tačku, to je

Ad.1. Informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara o stanju u Vijeću ministara, imajući u vidu zaključak Predstavničkog doma sa prošle sjednice Predstavničkog doma

Pozivam predsjedavajućeg Vijeća ministara, gospodina Adnana Terzića da uzme riječ i podnese informaciju.

Po ovoj tački dnevnoga reda pozivam ponovo predsjedavajućeg Vijeća ministara, gospodina Adnana Terzića da uzme riječ i podnese informaciju o stanju u Vijeću ministara, imajući u vidu zaključak Predstavničkog doma sa pošle sjednice.

Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, gospodo predsjedavajući, dame i gospodo zastupnici, ja prepostavljam da ne trebam podnjeti informaciju o stanju u Vijeću ministara, jel to podrazumjeva puno širu elaboraciju nego informaciju vezano za zaključak koji je ovaj dom na posljednjem zasjedanju donio i koji je jasno me uputio da sa svim strankama koje imaju poslanike u ovom domu porazgovaramo o načinu kako da prevaziđemo sadašnju situaciju.

Ja sam prihvatio taj zaključak i radio na njegovoj realizaciji i moram priznati da radim i dalje. Kao produkt određeno djela aktivnosti danas, poslije ove tačke dnevnog reda imate i tačku dnevnog reda potvrđivanje imenovanja zamjenika ministra vanjskih poslova, jer sam ja na prijedlog jedne od stranaka parlamentarne većine već izvršio imenovanje gospodina Rila za zamjenika ministra vanjskih poslova.

Sadašnja pozicija je sljedeća. Predsjedništvo je obavilo raspravu, Predsjedništvo je sazvalo predsjednike stranaka parlamentarne većine i bila su već dva sastanka. Posljednji je bio u ponedeljak. U sljedeći ponedeljak se ti razgovori nastavljaju. Zaključak stranaka parlamentarne većine koji sam ja tražio je da se usaglasimo oko toga da Vijeće ministara mora da radi, da Vijeće ministara mora da funkcioniše da održavamo sjednice i mi sutra ujutru u 9 sati prije plenarnog zasjedanja Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine imamo zakazanu redovnu sjednicu sa redovnim aktivnostima. Ono što se od posljednjeg zasjedanja do danas desilo i što je donekle i promjenilo red stvari je pravno mišljenje koje je dao OHR da ministar kome je prihvaćena ostavka treba da u tehničkom mandatu obavlja svoju dužnost dok se ne imenuje drugi.

Prema tome mi ćemo sutra na sjednici Vijeća ministara imati i ministri kojima je prihvaćena ostavka i nastavićemo normalno sa radom. Ja očekujem da u ponedeljak, shodno dogоворима iz Doboja i Sarajeva u ponedeljak će predsjednici parlamentarne većine pokušati da dogovore kako i na koji način da se ova situacija prevaziđe i jasno je u saopštenju rečeno da se razmišљa i o rekonstrukciji Vijeća ministara. Mislim da su to sada aktivnosti koje upravo idu duhu zaključaka Predstavničkog doma. Nama je u ovom momentu najbitnije da Vijeće ministara zasjeda, da donosi odluke, da predlaže zakonske propise i mi smo sada u jednom takvom ambijentu i očekujem da će predsjednici stranaka parlamentarne većine i Predsjedništvo vrlo brzo ponuditi konačno rješenje ove situacije.

Mislim da, evo ovo bi bilo dovoljno u vidu informacije, a ako eventualno ima nekih pitanja ja sam spreman da odgovorim. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajućem Vijeća ministara.

Otvaram raspravu.

Evo gospodine Gligorić. Izvolite. Gospođa Đurković nakon toga.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Dame i gospodo, gospodine predsjedavajući Savjeta ministara, ministri sa gospodinom profesorom Špirićem sam zatražio da bude zaključak i usvojen je zaključak da danas ovo bude tačka dnevnog reda i hvala vam što ste dali ovu usmenu informaciju o realizaciji zaključka Predstavničkog doma sa prošle sjednice kada ste u roku od 15 dana trebali razgovarati sa pozicijom i opozicijom o krizi u Savjetu ministara.

Očekivao sam da će ta informacija biti preciznija, podrobnija, u skladu sa krizom koja objektivno potresa Bosnu i Hercegovinu kada je u pitanju nefenpcionisanje izvršne vlasti.

Istovremeno smatram da se nanjela jedna velika kriza sobzirom da Savjet ministara nije zasjedao, da je trpila državna uprava, agencije, direkcije, koje su objektivno trebale pomoći u svakom pogledu i finansijskom, ili odgovarajućim odlukama koje su predlagale računajući da će u međuvremenu biti Savjet ministara u redovnoj proceduri da bi došli do uspješnijeg svog finansijskog poslovanja i čak neke projekte ste ne održavanju sjednica Savjeta ministara doveli u pitanje. O tome ste trebali govoriti.

Istovremeno jedan neodgovoran odnos koji smo do sada imali prema Parlamentu Bosne i Hercegovine u cijelini je isto tako evidentan i trebalo je naći isto tako odgovarajuće riječi reći o tom uzajamnom odnosu koji obavezuje izvršnu vlast da polaže račune pred najvišim zakonodavnim organom.

Istovremeno relazcije sa Predsjedništvom sobzirom da je Predsjedništvo organ koji vama daje povjerenje i daje vam, praktično vas imenuje, a mi potvrđujemo, trebalo je isto tako u tom smislu reći kakva su razmišljanja Predsjedništva kako bi mi imali jednu kompletну sliku.

I moje pitanje, sobzirom da sam vas pitao i u Savjetu Evrope, pa ste vi rekli evo opozicionar iz Bosne i Hercegovine postavlja u Parlamentarnoj skupštini Savjeta Evrope, pa ste rekli da treba opoziciju slušati i svaka vlast koja sluša opoziciju je dobra vlast i ja se slažem sa vama. I da li vi sada sve ove zahtjeve koje u posljednje vrijeme opozicija i poruke šalje prema lično vama, sozbirom da ste obećali građanima reforme, obećali ste sa ljudima iz jednog konstitutivnog naroda srpskog naroda koji ste predložili, tamo ste odgovorili čak, ja ih biram i uklanjam, to je ovako malo kao Luj XIV država, to sam ja, a to baš nije diplomatski, ali dobro bože moj. Onda ste te ljude predložili kao eksperte koji su dokazani, po vašim riječima za reforme, onda ste ih bez njihovog znanja, kršeći grubo Ustav i Zakon o Savjetu ministara, bez njihovog znanja smijenili.

Danas vidimo svu tu farsu i te probleme. Smjenjuje se kao na nekoj proizvodnoj traci, proizilaze problemi nastali tom vašom odlukom. Ali snosite odgovornost kao predsjedavajući zato što ste proizveli krizu, zato što ste vi generator krize, zato što u međuvremenu nije bilo onako kako ste vi to isključivo tražili, nego se našao neki u međuvremenu kompromis, a sve to opet rezultat kadrovskog rješenja direktora SIP-e, što

je dovelo krizu vlasti u Bosni i Hercegovini. Opozicija na to ukazuje. Govori o tom da ste svrha i cilj sami sebi, da ne vodite računa o ekonomskim reformama, da ste jednostavno generator krize.

Da li vi mislite da je rješenje zaista i da vi date ostavku i da nastavite da radite u tehničkom mandatu, da se ne prikazujete kao čovjek koji je jedino reformama opredjeljen, da sve treba da se vrti praktično oko vas i vaše neke vizije? A ja smatram da ta vizija ne može da nas odvede daleko osim konflikata, sukoba itd.

Da li je poštено da pred ovim parlamentom iskreno odgovorite kakve su vam zaista krajnje namjere, da li imalo snosite odgovornost za sve ovo što se u međuvremenu dogodilo? Stresna situacija, jedna za drugom se stalno pojavljuje građanima i institucijama u ove zemlje? Da li barem nosite i jedan promil odgovornosti kao što ste govorili svojevremeno ako dođu reforme u pitanje? Daćete ostavku, pa date ostavku, a istovremeno onda kažete da ta ostavka nije bila ozbiljna stvar. Kada ćete u ovoj, ili u ovim znači okolnostima koje imamo novim, iskreno odgovoriti šta zaista mislite i gdje je ta vaša vizija, u kom pravcu trebamo ići? Došli smo zaista do jedne konkretne, jedne situacije, jedne farse, da izvršna vlast znači radi na infuziju. Ono ne može da radi u objektivnom kapacitetu. Ne možemo očekivati, radeći u takvom kapacitetu ni socijalnu, ni ekonomsku, ni druge reforme.

Trebate sutra da nam se obratite u socijalnom programu da li ste ga napravili. Nemate socijalnog programa. Doće građani jednostavno pred svršen čin zbog PDV-a o kome ste glasali. Da li išta u ovoj zemlji postoji sem papirnih nekih reformi u kojim građani ništa ne vide? Da li vi mislite da možete bilo šta konkretno uraditi, pa makar ovu konkretnu stvar da građani koji su na bioru dobiju 200 maraka dok im takva vlast ne otvori neka nova radna mjesta pa ih skinete sa biroa, ali na tom birou kao što je u Njemačkoj, socijalnoj državi imaju primanja? Da li uopšte razmišljate o socijalno ekonomskoj situaciji u ovoj zemlji, jer evo koliko je vremena prošlo, samo smo svjedoci kriznih situacija i vidimo da je to sve zbog kadrovskih rješenja?

Da li snosite, ovim završavam, zaista vi odgovornost da bi trebali vi povući konkretan čin i da li vidite izlaz da i neki drugi čovjek možda bolje nastavi reforme? Ako smatraste da ste nešto uradili i ja vam mogu odati priznanje, hvala vam, ali istovremeno mora se uvijek tražiti neko novo rješenje. Ako ste istrcali dionicu od 400 metara, a ne možete da trčite na 1000 ne treba da se takmičite, pogotovo na 4000 metara. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam. Vrijeme je tačno isteklo. Gospođa Jelina Đurković. Izvolite.

JELINA ĐURKOVIĆ

Od prošle sjednice Parlamenta do ove sjednice zapravo priča je ostala ista. Predsjedavajući je proizveo krizu u Savjetu ministara, a onda donjeo niz nezakonitih odluka koje su sustizale jedne drugu, tako da se pokazalo da gospodin predsjedavajući se ustvari uopšte ne snalazi na mjestu na kojem sjedi. Izuzev što je proizveo krizu, a onda ne

može njome ni da upravlja nego izgleda mora da ima suflere sa strane, a ti sufleri ga vrlo različito u različito vrijeme i povodom nekih situacija savjetuju.

Što se tiče Partije demokratskog progrusa mi i dalje stojimo iza stava da su odluke gospodina predsjedavajućeg nezakonite kada je u pitanju tzv. usvajanje ostavke gospodina Ivanića. Ono je ništavno, o tome smo već govorili i naravno o nizu odluka koje je poslije toga donio. Čini se da je ovo proizvođenje krize ustvari u uvodu nešto sasvim ozbiljnije o čemu ja ne bih u ovom trenutku govorila, ali iz više razloga dakle, a da ne bih širila priču, ja se obraćam gospodinu predsjedavajućem i kažem da očekujem njegovu ostavku, kao moralan čin da bi naprsto, da bismo se prestali sramotiti i sramotiti Bosnu i Hercegovinu pred svijetom da nam naš predsjednik vlade donosi nezakonite odluke da se batrga, da ne zna šta radi.

Dakle, jedno je, bilo bi dakle najsversishodnije da gospodin predsjedavajući podnese ostavku, a ovaj parlament da zamoli Predsjedništvo, ako dakle gospodin sam ne donese sam ostavku, da podnese ostavu, da ga Predsjedništvo razrješi i da biramo ozbiljnijeg, temeljitičeg znalca u vođenju poslova. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala. Ja nemam više prijavljenih za diskusiju. Evo sada se javljaju kolege. Gospodin Zlatko Lagumđija izvolite.

ZLATKO LAGUMĐIJA

Zahvaljujem se, gospodine predsjedavajući ja moram priznati da sam zaista očekivao da će, smatrao sam da je red čaršijski da čujemo prvo čelnike vladajuće koalicije i parlamentarne većine čiji su predsjednici učestvovali u dogovoru prije par dana kada je javnost obavještena o onome što nam je sada premjer svojim riječima kazao. Istina sličnim riječima je to već govorio i medijima tako da nije nikakva nova informacija nam data.

Mene je malo zbunilo ovo što sam čuo sada od kolegice Đurković da ja sam premijera shvatio, istina shvatio sam i druge čelnike stranaka nakon njihovog druženja kako u Doboju, tako i u Sarajevu. Shvatio sam dvije stvari. Prvo da je praktično ostavka ministra vanjskih poslova prihvaćena i da on u tehničkom mandatu obnaša funkciju dok se ne imenuje novi. Ovo što sada čujem od kolegice Đurković je malo drugačije. Dakle ja sam sasvim zadovoljan, uslovno rečeno ovim obrazloženjem da je prihvaćena ostavka i da su se oni dogovorili da je to tako, uključujući i gospodina Ivanića, kao predsjednika stranke, a ne kao ministra vanjskih poslova koji je tamo bio prisutan. To sam čak na televiziji video. Prepoznao sam po onoj majici da je slika sa istog sastanka.

Dakle, shvatio sam da je sada ministar vanjskih poslova u tehničkom mandatu i kada izvršite imenovanje zamjenika ministra da neće biti problem čak i kada čovjek ode na godišnji odmor, da imamo zamjenika ministra koji ga zamjenjuje u skladu sa zakonom i to je za mene potpuno prihvatljivo.

Takođe sam ovdje shvatio predsjedavajućeg i ja to pozdravljam da će do ponedeljka, ako sam dobro shvatio idućeg se očekuje kompletiranje Vijeća ministara, što znači da će predsjedavajući izaći sa novim imenovanjima koji će doći ovdje na potvrdu. Dakle ne treba Parlament razrješavati Ivanića, nego Parlament će imenovanjem novog ministra vanjskih poslova u kojem će učestvovati adekvatan broj stranaka iz Republike Srpske imenovati novog ministra vanjskih poslova, ministra komunikacija i ako sam dobro razumio i gospodin Doko je takođe očekuje imenovanje novo. Tako sam bar iz štampe shvatio.

E sad, ako je to tako, ja se zahvaljujem premijeru što nam je ovo govorio danas. Zašto? Zato što bi sutrašnju sjednicu Parlament, predsjedstavniku volio da posvetimo ono što su tačke dnevnog reda, a ne da ponovo pričamo o ovome. Jer ja smatram sutrašnju sjednicu Parlamenta zasjedanje oba doma mnogo, mnogo važnijom nego što je to jel Mladen pošao ili došao.

Dakle, ja bih zamolio kad već govorim dakle, da nam se za sutrašnju tačku dnevnog reda, sutrašnju sjednicu dnevnoga reda, gospodine predsjedavajući dobijemo odgovarajuće materijale koje nismo dobili, koji se tiču mnogo ozbiljnijih stvari, a to je - Informacija o efektima primjene uvodenih tarifnih kvota, staranje trgovinsko i deficitne mjere za njihovo smanjenje, Informacija o Sporazumu o slobodnoj trgovini sa Republikom Hrvatskom i Nacrt socijalnih programa za ublažavanje posljedica, jer mi to ništa dobili, a sutra imamo tako obiman dnevni red. Ja vam dobronamjerno danas koristim priliku, ne može vas čovjek tako često vidjeti, da nam ne govorite da nam ne prezentirate tabelarne izvještaje, jer nije nama to tačka dnevnog reda, nego da nam date Izvještaj o implementaciji akcionog plana koji smo dobili.

E sada da se vratim na ovo danas. To je dnevni red. Ja ne moj nam ono GDP-i predstavnika slati, nego nam ti izadi pa nam malo daj informaciju o ovome. Ja mislim gospodine predsjedavajući dakle da je danas dobro da ovo apsolviramo, ali bi dobro bilo da vidimo i predstavnike drugih stranaka ovdje vladajućih jel ovo, imaju li oni nekakvih primjedbi na ovo što ste vi izložili. Jer ako je gospođa Đurković koja je imala primjedbi, to onda nije problem, imate vi većinu i bez nje.

Dakle, ako je to tako, ja predlažem predsjedavajući da Parlamentarna skupština danas zaključi, Predstavnički dom, predlog zaključka, imamo ga čak i napismeno – da se najkasnije do 15.7., dakle ne moraš do ponedeljka, što kaže do ponedeljka da se izvrši imenovanje i da se onda konsolidujete malo i da se onda recimo najkasnije do 15.7. dakle za dvije sedmice izade sa planom hitnih reformi u tromjesječnom periodu. To vijeće ministara se koje vi ko biva imenujete novost na nekakvoj parlamentarnoj većini, da nam ne bude jedino sreća što smo dobili novog ministra ili nam ostao stari, nego da nam kažete da se okupite, ja vas pozivam da se okupite oko plana hitnih mjera za reforme za tri mjeseca i da tražite od Parlamenta zeleno svjetlo da vam da odobrenje za te hitne reforme.

Dakle, prijedlog da se najkasnije do 15.7. izade sa planom hitnih mjera reformi u tromjesječnom periodu i novim sazivom Vijeća ministara. Ovo novim sam precizirao

predsjedavajući u zagradi rekonstrukcija postojećeg imenovanja m.v. ministra vanjskih poslova, ministra komunikacija i spoljne trgovine, ako sam dobro shvatio, ili formiranja novog kako bi Parlamentarna skupština mogla da vam da podršku. Dakle, da iz ovoga izademo na jedan konstruktivan način. Stvarno s Mladenom ili bez vas, s jednim ili drugim ili sa akspertima, šta znate, možda vam dode neka ingeniozna ideja da formirate ekspertnu vladu što bi bio zaista ovako velika promjena jel, da poslije tri godine dobijemo i eksperte u vradi, ali to je onda posebna tema o kojoj bi mogli razgovarati do 15.7. kada sazovete ovu sjednicu. Ja ču ovaj prijedlog zaključka dati kako bi se gospodine predsjedavajući mogli o njemu očitovati.

I na kraju, ovim završavam. Gospodine premijeru, ja mislim da vi trebate sa svojom vladajućom koalicijom da vidite i sa vašim ovim koji vas podržavaju, vašim, vašim i vašim ovim koji su svama u koaliciji, ovaj, ne trebaju oni vas tjerati da vi odete. Presaberite se vi fino i neka vam ili daju podršku, ili neka vam je nedaju, ali za ovih 15 dana zaista da skinemo ovo sa dnevnog reda. Nemojte vi iz ljutne otici. Otiđite zato što imate podršku, ili ostanite zato što imate podršku.

Dakle, ja vas pozivam da kada smo već emotivno reagovali u zadnjih 20 dana, kako vi, tako i Mladen, nemojte više. Sačuvajte nas vaših emocija. Dajte malo racionalno da uđemo, ovo je mnogo ozbiljno, naročito pred sutrašnju sjednicu na koju vas još jednom pozivam da nam na sutrašnjoj sjednici pristupe mnogo, mnogo ozbiljnije nego danas sovim, jer ovo je ...stvar u odnosu na ono što je sutrašnja tema.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala. Gospodin Terzić, predsjedavajući Vijeća ministara. Izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Dakle, ne izlazim da repliciram, a pogotovo ne da izazovem novu diskusiju uvaženog zastupnika Lagumđije, nego samo da pojasnim, pošto govori o tome kako je on razumio. Znači da pojasnim da apsolutno nisam rekao da će u ponedeljak se izići stranke parlamentarne većine sa prijedlozima novih ministara itd. Predsjednici i predsjednici stranaka parlamentarne većine i Predsjedništvo u ponedeljak sjedaju da pokušaju naći rješenje ove situacije i što, kao što je u saopštenju jasno rečeno podrazumjeva i mogućnost rekonstrukcije Vijeća ministara.

Znači sve su opcije otvorene, a hoće li se to desiti u ponedeljak i hoćemo li u ponedeljak imati eventualno neka nova imena, to ne zavisi od mene niti ja mogu obećati ovom parlamentu da će se desiti u ponedeljak. To su ipak predsjednici stranaka parlamentarne većine i ja na moju veliku radost nisam predsjednik ni jedne stranke, pogotovo ne stranaka parlamentarne većine.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Zlatko Lagumđija, ovo je neka vrsta odgovora na repliku. Minut izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Ovo uopšte nije odgovor na repliku.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Imate minut. Ne znam šta je. Izvolite.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Pa dobro, mislim. Gospodine premijeru i ja hvala bogu, kao i vi imam sreću da nisam predsjednik stranke parlamentarne većine i tu se je li tu smo u istoj poziciji. Vi nažalost u brutalno težoj od mene.

Ja upravo, iz razloga što sam vas čuo da vi do ponedeljka to mogli, jer ako vi do ponedeljka ponovo to ne sastavite, vi ćete onda, ne dobro vi, nego svi mi učemo u jedno vrijeme u kojem moramo ga omeđiti. Prošli put je predsjedavajući je maestralno napravio zaključak za vas. Ja mu čestitam zaista. On je majstor procedure, naročito kada nikome ne prijeti, ovaj, što je usvojio zaključak koji vas absolutno ničim ne obavezuje. Vi nas možete ovako vozati do kraja vašeg mandata, na bazi onog zaključka od prošli put. Pa ja zato hoću danas da usvoimo zaključak da za 15 dana vi kažete, ja da jal bu. Nešto da kažete. Da izadete iz ovoga. Da vi i Mladen se izgrlite, izljubiti i nastavite dalje, ili da vi njega smjenite, ili da on vas smijeni, ili da dobijemo nove ljude, ali dakle da danas Parlament obaveže vas sve zajedno da evo nakon, ako ste vi rekli da ćete za 5 dana to možda završiti, šta god da ste se vi između sebe dogovorili da Parlament vas sve zajedno obaveže da u 15, u roku od 15 dana izadete sa nekim rješenjem koje će garantovato ono što ćete nam sutra prezentirati. Ima ko da realizuje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa gospodine Lagumdžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo ja ne prijetim nikome, da znate dobro. Rekli ste da sam ja majstor procedure, pogotovo onda kada nikome ne prijetim. Jel tako? E, gospodine Lagumdžija da vam kažem, ja nikada nikom nisam prijetio, osim što prijetim nepoštivanju procedure, prijetim nedisciplini. Ako se vi u tome prepoznajete, onda je to vaš problem. To nije moj problem. Hvala vam lijepa.

Gospodin Nikola Špirić ima riječ. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Poštovani predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, uvaženi predsjedavajući Vijeća ministara, članovi Vijeća, ministri i ministrice, naime, mislio sam

sasvim možda drugačije govoriti o ovim problemima sobzirom da oni jesu bitni za građane Bosne i Hercegovine, ali nakon ovog uvodnog izlaganja gospodina Terzića i prečutne rasprave koja vodi parlamentarna većina, gotovo da čovjek dođe u situaciju da mu čestita.

Imam osjećaj da je gospodin Terzić shvatio da brzina zeca nikada nije uhvatila, nego prežanje. I da u divnoj prilici da ova parlamentarna većina u tehničkom mandatu sačeka naredne redovne izbore u oktobru naredne godine. Ono što ja zamjeram predstavnicima parlamentarne većine jeste zašto ne pomognu svom premijeru, zašto ne žele da mu pomognu. Nije pomoći držati ga u ovakovom stanju u kojem kaže i ono što javnost ne zna dobro bi bilo da sazna, da se u rukovodstvo stranaka, dakle predsjednici stranaka zaključili da su dvojica ministara u tehničkom mandatu. A vidite to neće javnosti da kažu. Da su Dokić i Ivanić u tehničkom mandatu.

I mislim da način na koji SDS pomaže Jelini Đurković u odbrani Mladena Ivanića je fascinantan. Pa to stvarno, ja mislim da je ovaj tehnički mandat Mladena Ivanića odgovarao SDS-u, jer kad ga ranjenog držite u Vijeću ministara, onda ima otvorene places za sve reforme koje će se na jednoj strani objašnjavati građanima, a na drugoj vući potezi koji su do sada vučeni. Rekonstrukcija Vijeća ministara koja je najavljenata od lidera političkih partija, zato ovdje napominjem premijera, jer mislim da mu je vrlo teško i da je pokazao umjeće da vlada i sa predsjednicima partija, iako nesretnici misle da vladaju sa Adnanom Terzićem, da jednostavno oni nemaju snage, ne, ne, da oni nemaju snage ni da mu pomognu, ni da mu odmognu. Ali zapravo takvo stanje da bi vladao sa tom bulumentom je jedino koje je poželjno za premijera. Šta će drugo čovjek. Šta drugo on može da uradi. Mladen Ivanić objašnjava da nije u tehničkom mandatu. I gle divnog čuda. Hoće čovjek i u tehničkom mandatu, nije bitno samo da ostane. Oni su rođeni u foteljama. I on sada hoće da oborimo Adnana Terzića, ali da on ostane. Dakle sada se formira priča. On ne može sa Adnanom Terzićem, a Adnan barem pristojno neće da kaže da ne može sa Ivanićem, nego kaže znate ja sam prihvatio njegovu ostavku. PDP i SDS kaže ostavka zastarjela 8 mjeseci itd. i imamo jedno opšto zabavljanje javnosti u kojem najveći dio građana Bosne i Hercegovine, pored ovakve vlasti pjeva, blago meni i mome šaroru, on na lancu, a ja na bioru.

Dakle tako vam je to. I ovo će se vući do narednih izbora. Ostaće Mladen, on će pričati da nije tehnički mandat, ali će svaki put premijer da mu kaže gospodine vi ste u tehničkom mandatu, ili ovo o čemu je govorio gospodin Lagumđžija izbor zamjenika će omogućiti da ministri presjede do redovnih izbora na sramotu građana, primaju plate, ali da nemaju pravo odlučivanja, jer će to raditi njihovi zamjenici, jer je to instrukcija OHR-a. Dakle, OHR je procjenio da bi bilo štetno Mladena istjerati iz Vijeća ministara, jer je on predsjednik tobože bitne stranke koja može zahvaliti za pokoju reformu, pa će reći pošto ti voliš da neradiš, jer imaš fina primanja, ti sjedi, dolazi, pričaj, imaš kome, Terzić ga neće istjerati iz kabineta, ali će oni koji su ovlašteni odlučivati.

Sada ja postavljam pitanje SDS-u i PDP-u, pošto oni odlučuju, predstavljaju narod, a ja govorim građanima, da li dvojica ranjenih ministara kojima, evo javnost vjeruje, ili ne vjeruje, ja mislim da ne vjeruje, mogu biti zaštitnici tobožnjeg srpskstva,

hrvatstva ili bošnjaštva. Jer imam osjećaj da mi nismo dobili ministre koji brinu o građanima Bosne i Hercegovine, nego kada god kojeg dirneš ugroženo je ili srpstvo, ili bošnjaštvo ili hrvatstvo. Da li je to najbolja situacija u kojoj se eto nalazi entitetet i narod kojim se pripada?

Ja stvarno molim da se pokuša nači izlaz iz ove situacije. Ili da se, ja da sam na mjestu gospodina Terzića iako mu ne mogu savjetovati, ja bih svoj mandat davno stavio na promjenu ovo parlamentu kada vidim kako ste mu lojalni. Ne da će čovjek dobiti 25, dobiće 35 glasova, dobiće SDA, Stranku za BiH, HDZ ima, SDS ne smije ni tamo ni vamo. Dakle čovjek ima podršku i da rekonstruiše i da bira novo Vijeće ministara, samo se čudim zašto to ne radi. I tu je odgovornost Adnana Terzića i ja mislim da ta odgovornost postoji. On mora praviti naredni iskorak ukoliko želi da ova zemlja postigne ono što građani očekuju. Ukoliko ne mislim, ja mislim da je zrelo vrijeme da svi zajedno odu i da se bira nova, novo Vijeće ministara do izbora.

Ono gdje mi iz opozicije možemo pomoći SNSD, mi vam obećavamo da nećemo biti dio parlamentarne većine u izboru bilo kojeg Vijeća ministara. Dakle imate pomoć da izaberete najbolje. I vaša odgovornost i jeste što to nećete, što maltretirate i javnost i opoziciju. Dakle ili neka Adnan izađe i kaže ovo je najbolje što sada Bosna i Hercegovina ima. Dakle tu je odgovornost. Dakle mi nećemo smetati, nećemo popunjavati. Imate apsolutnu komociju. Mi čekamo redovne ili vanredne izbore, ne bitno je i tada vidimo šansu kao politička opcija. Ali nam je žao i mislim da nemate toliku komociju da građane Bosne i Hercegovine dovodite u očajnu i bezizlaznu situaciju.

Volio bih naravno da situacija nije ovakva. Ali mislim da Vijeće ministara uz tehnički mandat dvojice ministara će biti jednostavno će svaki mali vjetar koji nađe praviti krizu unutar Vijeća ministara i zato ja mislim vama iz parlamentarne većine poručiti pomozite Adnanu Terziću. Ne smije čovjek javno da traži od vas pomoć. Pa gledajte, ja tražim da čovjek dođe ovdje da se obrati i vi mu iz parlamentarne većine dozvolite da ga mi pitamo ono što vi ne smijete. Treba čovjek da stavi, ja mu predlažem ako mu bude hvalio jedan glas ja će glasati za njega. Evo, ako se neko pokoleba, hoću života mi. Da stavi svoj mandat, da se sve do kraja razgoliti, svoj mandat na provjeru Parlamentu, ubjeden sam da će dobiti 70% glasova. A kad lideri partija izađu, niko nema ničiju podršku. To je cirkus.

I zato mislim da gospodin Terzić ima odgovornost da se pokaže kao predsjedavajući, ništa se neće desiti i mislim da i ukoliko se desi da ode Vijeće ministara, da će Adnan Terzić imati simpatije građana BiH. Isto kao što bi i Mladen Ivanić da ima snage da kaže, ako kaže da ne može sjediti sa Adnanom. Ljudi, doviđenja, ništa se neće ružno desiti, ja se povlačim, birajte boljeg. Ma birajte uostalom i lošijeg, kako hoćete. Nema šanse. Nema šanse nikog iz ovog vijeća pomjeriti i zato mislim da više neću zloupotrebljavati govornicu i neću moliti predsjedavajućeg Vijeća ministara da mi bilo šta objašnjava jer mi je sve jasno. Da ovo vijeće ministara nema podršku, potreban je samo jedan stav, pa recimo i Adnan Terzić, SDS-a da danas kaže, mi ne podržavamo ovo vijeće ministara, to vijeće ministara ne postoji. Ali ne smiju nesretnici. Ne smiju, đaba, možete ih pitati šta god hoćete. Adnan, imam zamjerku Adnanu Terziću što nije

zakazivao sjednice Vijeća ministara jer je ono moglo funkcionisati, sa dva ministra se moglo raditi. Bilo bi malo vriske jesu li Srbi oštećeni ili nisu, pa da se pokaže u suštini da li postoji savez između PDP-a i SDS-a. Ovako je ovo zabavljanje javnosti.

Neću ništa pitati, sve mi je jasno, ne tražim ni od predsjedavajućeg da mi odgovori. Stvarno cijenim poziciju da je došao i da kaže, ministri su u tehničkom mandatu, tražimo rješenje, vidjet ćemo šta će ovi Božiji oci, lideri stranaka reći, ali ja mislim da će to sve ići do narednih novih izbora. Živjeli.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, zahvaljujem. Gospodin Momčilo Novaković se javio za riječ, izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem se gospodine predsjedavajući. Kolege, poslanici, ja moram reći da sam danas kao i prošli put, a danas čini mi se više nego prošli put, na ovom domu čuo svašta. Tako sam čuo koncept jednog od šefova opozicionih stranaka, kako izaći pozicija iz krize. Gospodin Lagumdžija, naravno je trebao samo reći ko su glumci u tom pozorištu koje bi on napravio i ko bi trebao šta da glumi u pozorištu koje je on ovdje prikazao.

Poslije toga sam čuo od, jednog od istaknutih predstavnika jedne političke stranke, također opozicione, više hvale na račun predsjedavajućeg, nego na račun šefa njihove stranke, do sada bar to nisam čuo. Prosto se pitam, a što bi mi onda u SDS-u bilo šta i govorili poslije ovako finih riječi. Ja ne znam šta bi to mogao ljepše reći od gospodina Špirića, i na koji način bih ja ljepše mogao izraziti svoju podršku predsjedavajućem Vijeća ministara.

Naravno da bi gospodin Špirić dao podršku predsjedavajućem Vijeća ministara, ja znam da bi je on dao. Ne zato da pomogne Savjetu ministara nego da se nastavi proces razjedinjenosti unutar pozicije. Sasvim jasno, bez namjere da preuzmu odgovornost na ovaj način, već sa namjerom da to se učini na nekim vanrednim izborima. Ja da sam u opoziciji, dao bih isto tako glas predsjedavajućem kad bi ga on stavio na povjerenje. I time, naravno biz ikakve odgovornosti, dakle bez apsolutno ikakve odgovornosti, još malo dokuvao, onako zakuvanu situaciju.

Na svu sreću, ni te a ni ostale prijedloge koje sam čuo, nije teško razotkriti. Ono što jeste činjenica, jeste da smo u krizi. Ono što jeste činjenica, jeste jasan stav SDS-a ako neko hoće da ga vidi. Ako nekome odgovara, nekakva druga pozicija, naravno može vidjeti i neke druge stavove, kako ih on zamišlja. Svako može ovdje nažalost, takva je situacija, zamisliti sebi što mu je fino. Može to ovdje i reći, pa da to izgleda fino.

Mi smo naš stav oko ovog pitanja potpuno jasno rekli i jasno smo se izjasnili i prošli put na sjednici. Mislim da gospodin Špirić nije bio kod izjašnjavanja, možda zato nije u toku, mi smo potpuno jasno podržali prijedlog da Parlamentarna skupština odnosno Predstavnički dom traži od predsjedavajućeg da podnese ostavku. Dakle, Klub SDS-a je taj prijedlog podržao. Podržali smo također prijedlog da se u narednih 15 dana omogući

Savjetu ministara odnosno predsjedavajućem da u kontaktima sa strankama, pokuša riješiti problem. Prošlo je 15 dana, problem nije riješen, ali se sada radi na rješavanju. Saznali smo da se ne radi na rješavanju i predstavnici moje stranke dakle, učestvuju u tom procesu i ja ne vidim zaista ni jednog razloga da se ne omogući završetak tog procesa. Ne želim danas da kažem kakav će on biti, jer ne znam. Možda će se on završiti na jedan od ovih vjerovatno na jedan od ovde iznešenih načina. Da li dakle, ostavkom Vijeća ministara, da li ostankom svih u Savjetu ministara, da li nekim novim Savjetom ministara itd. za sve to čini mi se prije ponedjeljka, koliko sam shvatio, predsjedavajućeg, su otvorene ovaj, mogućnosti i danas ići na lično obraćanje bilo kome u Savjetu ministara, i bilo kojoj političkoj stranci, naravno je moguće ali ne riješava, odnosno ne doprinosi onome čemu upravo evo ovi koji su iz opozicije govorili kao bajagi, želete da doprinesu, a to je nekakvom boljitu.

Mi smo bili za to da se ova informacija predsjedavajućeg stavi na dnevni red, bili smo iz jednostavnog razloga što smatramo da Parlament sve zaključke, pa i onaj koji je donio, treba da analizira njihovu realizaciju, iako smo znali u kojoj su fazi dakle ovi procesi, iako znamo u kojoj fazi su pregovori, iako znamo da dakle danas nema niti ovaj predsjedavajući niti bilo ko, čarobni štapić da to može razriješiti.

Ja sam više puta i lični stav iznio o ovom pitanju. Naravno, mogu ga ponovo iznjeti. Ja rješenje krize ne vidim dakle, ja rješenje krize ne vidim u ovom sastavu Vijeća ministara, ja rješenje krize vidim u rekonstrukciji Vijeća ministara, ali to je moj stav. Znači to je moj lični stav i više sam ga puta iznio i naravno, uvijek kad budem u poziciji, ja ću ga iznjeti zbog toga što smatram da kad god neka vlast dođe u krizu, a u normalnim zemljama to je sasvim normalno, da vlada stavlja ili Savjet ministara ... stavlja na povjerenje svoj mandat većini. I ovde bi to bilo sasvim normalno i na taj način bi smo mi izašli iz krize. Očito je da nemamo na tom fonu isto svi mišljenje i vjerovatno do sada, ne vjerovatno nego do toga, do sada nismo došli, do takvog rješenja.

Personalno, priča kako je došlo do zasićenosti reformama, većine ili političkih stranaka itd, ne стоји. Naravno, može stajati da se došlo do personalnog zasićenja i u tom slučaju rekao sam, neophodno je uraditi ono što je svagdje u svijetu normalno, a to je izvršiti rekonstrukciju Svjeta ministara, odnosno praktično Savjet ministara treba staviti na povjerenje strankama većine svoj mandat. Dakle, strankama koje podržavaju Savjet ministara, bilo da to uradi ovde na Domu, bilo da to uradi u pregovorima između političkih stranaka, ili možda prvo u pregovorima između političkih stranaka a tek onda, nakon toga eventualno i ovde na sjednici Doma.

Ja još jednom, naravno da se zahvalim predstavnim opozicije na velikoj brizi znači za ovaj, poziciju SDS-e, da se zahvalim i gospodinu Špiriću što nas, što je vjerovatno naše mogućnosti daleko preuveličao i bilo bi fino da je to tako, ja bih bio veoma zadovoljan da mi imamo te mogućnosti o kojima je govorio gospodin Špirić, a naš odnos prema PDP-u na svu sreću, ne zavisi od stavova niti gospodina Špirića niti SNSD-a nego od naših međuosbnih odnosa. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Replika, gospodin Špirić, izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ma gotovo da nema potrebe mom prijatelju Novakoviću da repliciram ali evo, radi izvjesnih pojašnjenja. To što nisam govorio o lideru moje partije, a o njemu i najmanje govorim, mi imamo o čemu drugom govoriti, govorimo o programu i rešenju problema unutar BiH i mi nismo bili generatori kriza. Ja sam nudio naše učešće da se iz ovoga izađe, da vi nesretnici uzmete ovaj, aktivniju ulogu, jer vam je pripala, jer vi učestvujete u formiranju vlasti.

Ali, da bi riješili dilemu moje privrženosti Adnanu Terziću, kao predsjedavajućem o čemu je Novaković govorio, ja samo tražim njihovu podršku iz SDS-a. Ja ću pokrenuti inicijativu za smjenu Adnana Terzića, samo vi potpišite sa mnom, tu nemate nikakvih dilema, to možemo sad na pauzi, možete odmah ako hoćete. Dakle nema potrebe licemjerno sa mnom razgovarati na takav način jer moji stavovi su od uvijek bili javni.

Novaković kaže SDS nije zasićen reformama. Znam ja nikad neće ni biti. To je nezasita politička partija. Njih zasititi reformama, nema majstora koji to može i to ne može ni Adnan Terzić i kaže, ja ne vidim izlaz iz krize. Pa kako ćete vi koji pravite krize, vidjeti izlaz. Dakle, vi ste, tu se pokazuju majstori kriza a ne majstori traženja rješenja.

I ono, ja ne mislim da trebamo ovde da pravim neku simbiozu između SDS-a i PDP-a, ali hoću da razbijem zablude biračima u RS. Hoću da oni nesretnici shvate kud ovih 10 godina tumaranja vodi njih. Hoću da shvate da će se od nas tražiti sve dotle dok budete ovako razigravali desetodnevno da se izvinjavamo, bez potrebe. Ja mislim, da su maske pale i zato nisam htio da se obraćam predsjedavajućem Vijeća ministara, čak ne trebam ni Novakoviću, nego liderima partija. Sa tim ovlaštenjima koje oni daju Adnanu sutra, Srbinu ili Hrvatu ne bitno je, i ne može se ništa napraviti. I moram da kažem, da su to opcije koje ne daju, to su opcije koje uzimaju, ali to moraju građani da shvate i mislim da ovo o čemu je Novaković govorio, da je rekonstrukcija rješenje. To znači, da zajedno rade sa premijerom i to bi moglo biti već neka naznaka, ali ta rekonstrukcija ne podrazumjeva Ivanića i Dokića i to mora da se zna. Znači morate javno reći šta rekonstrukcija podrazumjeva. Jeste li za tehnički mandat, ja samo hoću to da kažem, da li se vi slažete da su Ivanić i Dokić u tehničkom mandatu kao SDS-a. I šta podrazumjeva rekonstrukcija u ime Srba ako onda smjena Kovača i ovog drugog.

Dakle, rekonstrukcija je samo na ovom nivou i mislim da je sve posve jasno. Ja sam rekao neću, nema potrebe da se objašnjavam ali mislim da je ovo jedna bezočna igra iza zavjesa pred licem javnosti BiH.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, gospodine Špiriću, hvala vam prošlo je vrijeme za repliku, više puta je prošlo je li.

Gospodin Sead Avdić, neka se pripremi gospodin Jozo Križanović, izvolite.

SEAD AVDIĆ

Jozo je prije mene tražio.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Kod mene je ovako zapisano, ali ja dozvoljavam to, ne, ne gospodin Križanović, pa nakon toga gospodin Sead Avdić. Ja idem kako mi je sekretar vodio evidenciju.

Ja samo čitam, izvolite gospodine Križanoviću.

JOZO KRIŽANOVIC

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, ja zaista nakon svega ovoga, ne bih želio da govorim o tome šta bi koja stranka trebala uraditi, šta bi trebalo Vijeće ministara uraditi, šta bi trebao ovaj parlament uraditi. Ali bih ukazao na jednu činjenicu, da smo mi prije 21 dan raspravljali o istoj temi i mislim da se određene diskusije i ponavlja.

Ali, za mene je suštinsko da ovaj parlament u skladu sa svojom ustavnom i zakonskom odgovornošću, reagira na pravi način na ovakvo stanje kakvo imamo. I u tom smislu, ja ću potpisati da smo na tom zasjedanju prije 21 dan, donijeli zaključak prvi,

Zastupnički dom Parlamentarne skupštine izražava zabrinutost općem stanjem u zemlji i krizom u Vijeću ministara izazvanih prihvaćenim najavam ostavkama itd.

I, drugi član da se obavezuje predsjedavajući Vijeća ministara da u konsultacijama sa parlamentarnim strankama većine dođe do rješenja i kompletiranja Vijeća ministara.

Sad ja postavljam pitanje nakon 21 dan, mi imamo dakle istu situaciju, imamo informaciju predsjedavajućeg Vijeća ministara da će se tek u ponedjeljak nastaviti ovi razgovori jer nememo uopće informaciju kada će se to završiti i kada će se jedna važna institucija BiH, Vlada BiH kompletirati i normalno funkcionirati. Posebno, kada imamo ozbiljne ocjene, čak i međunarodne zajednice, da je i proces reformi pored ostalog usporen zahvaljujući činjenici da Vijeće ministara neredovno zasjeda.

Ja sad hoću da kažem, kakav bi smo mi danas mogli ponoviti nakon ovog svega. I hoću da apeliram na odgovornost ovog parlamenta za stanje u zemlji, i hoću da tražim i predlažem da se ovaj parlament odgovorno izjasni prema ovoj situaciji. A, možemo se odgovorno izjasniti ukoliko pocrtamo ponovno nezadovoljstvo ovim stanjem i zabrinutost za stanje u zemlji i omeđavanjem roka, to je ono što smo prošli put propustili. I to je ono što zamjeram parlamentarnoj većini, u prijedlogu zaključaka bio je rok do kada se ovo mora okončati i zato podržavam, evo da ne bih komplikirao sa novim zaključcima, podržavam prijedlog kolege Lagumdžije, da se ovo završi u roku od 15 dana maksimalno.

Misljam da je to predugačak rok, ali evo da kažem, da ne bi komplikirao sa novim prijedlozima, neka ostane to. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Sead Avdić, izvolite. Neka se pripremi gospodin Milorad Živković.

SEAD AVDIĆ

Poštovane koleginice i kolege, poštovani članovi Vijeća ministara, ja misljam da ovako kako je počelo, ima se osjećaj da opozicija počinje da zabavlja ovaj parlament, što nije dobro. Što nije dobro, što nije primjereno stanju krize u BiH.

Drugo, stanje krize je postao prirodni ambijent življjenja u BiH. Prirodni ambijent, sada je samo pitanje kako se održava kriza. Ja misljam da postojeća kriza, je jednostavno vještački kreirana, dobro osmišljena i jednostavno licirana na nekoga koji nema veze sa, nema veze predsjedavajući Vijeće ministara sa krizom, on je samo objekat krize. I u tom kontekstu, treba to poimati. Imamo u Vijeću ministara tri ministra koji su praktično u tehničkom mandatu. E, sada, parlamentarna većina, poručuje poziciji da to nije njezin posao i da ne bi trebalo baš da se puno uzbudjuje radi tako jedne krize koja objektivno permanentno traje u Vijeću ministara.

Također, treba onda znači vidjeti kako, na koji način opozicija u ovom parlamentu može konstruktivno, jedinstveno djelovati, jednostavno komunicirati sa pozicije. Što znači da se stvarno postavlja pitanje suodgovornosti ili polaganja računa bar biračkom tijelu koji nas je poslao u ovaj parlament. Ja ne mogu da se otmem činjenici, ne mogu da se otmem utisku, ne mogu da se otmem temeljnog pravila funkciranja bilo kojeg parlamenta danas u svijetu, a to je parlamentarna većina mora imati neki dokument koji kaže, parlamentarna većina broji 5 stranaka u Predstavničkom domu, to su te stranke. Dogovorili se, potpisali, to je prvi dokument, sporazum o uspostavi parlamentarne većine. I, drugi sporazum, ja vas molim ako je moguće da znamo šta će parlamentarna većina raditi do kraja 2006.godine, odnosno do izbora 2006.godine. Možemo li dobiti ta dva dokumenta? Može li dobiti to BiH, mogu li to dobiti građani ove države? Mogu li to dobiti narodi ove države? Da znamo čime će se baviti parlamentarna većina a ne da nam vještački kreira krizu i da nas stalno drži u ambijentu krize u BiH. To je činjenica ljudi. To je činjenica.

Gospodine predsjedavajući, da li vi prepoznajete kako na koji način se kreira kriza u Vijeću ministara, zašto nam to iskreno ne kažete. Šta to radi doktor Ivanić, šta to radi doktor Ivanić 7 mjeseci u Vijeću ministara i vi nakon 7 mjeseci nama saopćavate što je to stvarni uzrok smjene odnosno, prihvatanja ostavke doktora Ivanića. Pa nemojte misliti, dajte misljam, ovo je Predstavnički dom, mora se istina pokazati, jednostavno i suočiti se ljudi sa istinom. Znači, bez toga nema šansi. Možete vi prigušivati nestabilnost vladajuće pozicije, možete se pokušati dogоворити o raspodjeli fotelja, a to ne funkcioniše, to ne može ići ka jednostavno spašavanju ove države. Izvinjavam se ja na svojoj intonaciji. Što znači, da ja misljam nije samo intonacija, moguće da riječi smetaju, tako da ovaj, još kolega nije upoznao mene, da ja malo emocionalno diskutiram i da jednostavno

moja intonacija ne bi trebala da mu smeta. Malo da to podnese na jedan tolerantniji način jer smo posvećeni i toleranciji i sporazumjevanju. Što znači, da polako završavam ovo, ja bih molio ako je ikako moguće, evo uz jednu mirniju intonaciju i bez naznačavanja ili naznaka, bilo čega drugog, da nam parlamentarna većina stvarno ponudi ova dva dokumenta, to od početka zasjedanja i početka uspostave parlamentarne većine, tražim da parlamentarna većina jednostavno sagleda funkciranje tog organizma koji je suprostavljen jedan drugom i jednostavno ne može to funkcionirati ali neka to sagledaju i neka jednostavno na taj način prevaziđu, jednostavno zamke koje im se postavljaju koje generiraju sami sa aspekta vještački generirane krize koja stalno traje u BiH. I u tom kontekstu, apsolutno podnese do kraja objektivan izvještaj u mogućnosti funkciranja Vijeća ministara i svega ostalog, pa makar to bilo u tehničkom mandatu jer ako dva prva čovjeka, uslovno rečeno, Vijeća ministara predsjedavajući Vijeća ministara i doktor Ivanić jedan drugom saopćavaju i traže ostavke, onda to na najbolji način ilustruje kakvo je to psihopatološko stanje u tom organizmu ili sistemu koji se zove Vijeće ministara.

Znači, još jedan put ponavljam, ako je ikako moguće da ova zemlja dobije jednostavno ova dva dokumenta koji će pokazati ko je odgovoran za reforme u BiH, što se to obećava građanima i narodima do oktobra 2006. godine i da ovaj parlament može jednostavno raditi vrlo ozbiljno, seriozno na jednostavno ovom reformskom kursu kao što se to kaže.

Još jednom ponavljam, parlamentarna većina mora dobro razmisli kako, na koji način sami generiraju vještački konstruiraju krizu koja opterećuje ne samo ovaj parlament, prije svega se prenosi na život običnih ljudi u BiH.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala lijepa. Molim vas lijepo, 3 sata i 10 minuta, traje sjednica, mi još uvijek nismo ušli u onaj planirani tok sjednice. Ovo je na intervenciju dakle poslanika tačka dnevnog reda. Imamo 20 tačaka dnevnog reda, i imamo ambiciju da danas završimo sjednicu. Ja vas molim, molim vas lijepo, dakle od vas zavisi sve, ja samo sam dužan da upozorim dakle, ja bih vas molio da diskutujete kraće, da kažete, može se kazati u 2-3 minuta ono što se misli a ne da se diskutuje po 15 minuta i po 5 puta u tih 15 minuta ponavljaju jedne te iste stvari. Evo pogledajte malo stenograme pa ćete vidjeti.

Gospodin Milorad Živković ima riječ. Imate minut za ispravku krivog navoda, izvlite gospodin Gligorić.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Predsjedavajući može čak i kraće. Kriv navod je od gospodina Avdića u tome da opozicija zavađa ovaj parlament što nije tačno jer je ovo pozicija više puta,

SEAD AVDIĆ

Počinje da zabavlja

TIHOMIR GLIGORIĆ

Zabavlja, eh, ako ja se onda izvinjavam, ali ako zabavlja, ova opozicija, ne zabavlja opozicija ne zabavlja ovaj parlament, nego postavlja narodna pitanja gospodine Avdiću, koja tište narod u ovom parlamentu a vi iz pozicije ili oni koji se približava SDA-u kao vi, vi na taj način želite pretvoriti to u zabavu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala.

TIHOMIR GLIGORIĆ

I samo još nešto. To je, samo malo, kad govorimo Savjet ministara prema Zakonu o Savjetu ministara, ne vrši svoje poslove Ustavom i Zakonom o Savjetu ministara predviđene. Vidi se da ljudi šetaju, ne rade. I, kad to postavite kao pitanje, nije to zabavljanje nego to je suštinsko pitanje i Parlament da je odgovoran sa pozicijom i opozicijom, pred građanima o kojim ste vi gospodine Avdiću govorili, mi bi danas njima izglasali nepovjerenje. Jer, vi zabavljate Parlament na takav način, štiteći ljude koji nisu zaslužili da štite interes ove zemlje. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas lijepo, ma nemojte molim vas lijepo, ovo je bio pokušaj, dakle, pa naravno on je dakle pokušao

SEAD AVDIĆ

Ne, ne, ja sam rekao sa aspekta više upozorenja i jednostavno psihopatologije koja se polako uspostavlja u ovom parlamentu, da opozicija počinje da zabavlja ovaj parlament, počinje da zabavlja ovaj parlament, ako to nije dovoljna jednostavno poruka opoziciji kojoj i sam pripadam,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala. Dakle, molim vas lijepo, ako nema potrebe dakle ispravljanje krivih, iskrivljavanje pravih navoda, pustite to sada, gospodin Milorad Živković, neka se pripremi gospodin Elmir Jazić.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, ja bih rekao uvaženom kolegi Avdiću, možda da malo koriguje svoj stav, da kaže možda neki iz opozicije, da ne generališe sve to, ja ne znam baš ko je ovdje opozicija, ko je pozicija u ovom parlamentu još nikako da se to dogovorimo. Znate, ima nekih koji često mijenjaju svoje opredjeljenje. Evo vi sad rekoste da ste opozicija, mi vas prihvatom kao takve. Ja kad sam video glasanje u vezi da dođe ova tačka dnevnog reda, sam se iskreno obradovao jer sam vido da je mnogo ljudi

tražilo da gospodin Terzić dođe i objasni stvar. Ja sam mislio da je to gore pozicija ta koja je tražila predsjednika, odnosno predsjedavajućeg Vijeća ministara da dođe i da nam objasni šta se dešava u Vijeću ministara, međutim očigledno da samo jedna vaša rečenica, a to je da će se sve riješiti u ponедjeljak, je ovde sve ostale poslanike napravila da je suvišno uopšte što ste došli. Znači, svima je ovde bilo dovoljno da vi samo kažete da u ponедjeljak se sve riješava.

Ja mislim da to nije dovoljno. Nije dovoljno zato što to malo duže traje i složit ćete se sa mnom da smo nekoliko puta naglašavali da BiH ono što nema, nema vremena.

A isto tako ćete se složiti da je po prvi put ovde, neki poslanici a i vaš predsjednik stranke kaže da je kriza u Vijeću ministara. Koliko smo se dugo trebali dogovarati da je to stvarno kriza. Niste nam rekli danas, osim to ponедjeljak, kako prevazići tu krizu, kako personalnu, političku i reformsku prevazići krizu, mi smo očekivali da ćemo dobiti malo više, ako ne napismeno, onda objašnjenja, kako se prevazići ta kriza.

Ja ću se, vama obraćam, jer očigledno da parlamentarna većina vas neće da smijeni. Ja se obraćam vama jer ste vi nama 23.12. 2002.godine dali svoje pristupno izlaganje, u kome ste navli da imajući u vidu, pogotovo ljudske resurse, da ovo vijeće ministara ima šansu. Šta je sa ljudskim resursima u Vijeću ministara? Da li vi mislite da i dalje to vijeće ministara ima šansu sa tim ljudskim resursima koje imaju? Isto tako ste rekli da ste uvjereni da ono može u postojećem ustavno-pravnom ustrojstvu države, nemetnuti kao kohezioni faktor u interesu građana. Prva rečenica, odnosno prvi stav u postojećem ustavno-pravnom ustrojstvu države nema dana da predstavnici vaše partije ne kažu da ustavno-pravni poredak ove države nije dobar i da ga treba mijenjati, svaki dan. Vi ste rekli da je on dovoljan i dobar da ovo vijeće ministara može da radi. Da se nametne kao kohezioni faktor u interesu građana. Ako je šta Vijeće ministara uradilo, onda po mom ubjedjenju, nije kohezioni faktor u BiH, naprotiv, posvađali smo se više između sebe i građani a čini mi se i narodi nego što je to bilo na početku vašeg mandata. Ja vas direktno pitam, kad ste bili u emisiji RTV RS, da li ste vi došli sa namjerom da nekoga u RS sa svojim izjavama i sa svojim, kupite odnosno ubjedite da ste u pravu ili ste samo kupovali u svom narodu glasove protiv ovih drugih.

U istom ovom vašem pristupnom izlaganju, ovih 9 tačaka gdje je svaka počela sa odgovornost. Ja vas pitam u ovih 9 tačaka koju ste tačku odradili? Pošteno da kažete, koju ste tačku od ovih 9 uradili. Znači, vama se obraćam kao nekome ko kao što je rekao gospodin Avdić, da niste generator krize, nego da ste objekat krize. Evo ja mislim da ste vi rješenje, ako ne čitave krize, onda ove trenutne krize za ostavke, time ste riješili kad vas poziva predsjednik Kluba SDS-a da nije za vas, i da vas personalno ne podržava, da parlamentarna većina ili vam daje ili ne daje mandat, zavisi od toga šta im šefovi šapnu preko telefona. Vaš izlaz, trenutni za ovu krizu, da vi date ostavku a da oni to riješavaju. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ
Hajde izvolite.

ADNAN TERZIĆ

Dakle, ispravka krivog navoda gospodine Živkoviću. Odnosi se na to da nisam ja ušutio poslanike parlamentarne većine jednom rečenicom, da će sve biti riješeno u ponedjeljak, nego oni nisu imali ni namjeru da govore. Oni su izglasali da ja, da imam ovu tačku na zahtjev opozicije, kako bi me stavili pred streljački stroj opozicije i da sve to, uživaju slušajući što vi govorite i o predsjedavajućem i o Vijeću ministara itd. To je problem i tu niste u pravu, a nemaju hrabrosti da oni to urade. Postoji još jedna, ja se izvinjavam gospodine predsjedavajući, postoji nešto što je gospodin Špirić sto posto u pravu. Noramlno, i ono što bih ja želio da uradim, to je da ponudim tim parlamentarcima parlamentarne većine, da se izjasne o povjerenju meni, ali nemam, pazite, nemam ni jedan zakonski ni poslovnički put za to. Zbog čega? Zbog toga što me imenuje Predsjedništvo i samo opet mogu kao što sam već jednom uradio, ovaj, to uraditi sa Predsjedništvom, ali ne mogu izvući ove ljude koji sjede u ime stranaka parlamentarne većine i koji znajući da predsjednici parlamentarne većine sjede i razgovaraju na ovu temu, danas se opet prave nevješti i dižu ruku za ovu tačku dnevnog reda. Samo da otvore prostor opoziciji, da mog da kažu sve o meni ovo i o Vijeću ministara itd. ovo, ovaj, što govorite.

Eto to je prava slika stvari. I, njihovi predsjednici sjede, razgovaraju kako da riješe situaciju a onda ih puste da ovo, i ja bih bio najsretniji čovjek, da danas, ovog momenta ako postoji ikakav pravni način da ja danas stavim poslanicima parlamentarne većine, na provjeru svoj mandat, ja bih bio najsretniji čovjek na svijetu, ali nema, namam i tu je taj odnos koji je ovaj, takav kakav jeste i zato niste u pravu kad kažete da sam ih ja ušutio jednom rečenicom. Nije im padalo napamet da to urade.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodin Beriz Belkić, replika pa onda gospodin Jahić diskusija.

BERIZ BELKIĆ

Replika na izjavu predsjedavajućeg Vijeća ministara koju sam ja od prilike ovako shvatio, da poslanici parlamentarne većine, koji su glasali za uvrštanje tačke, informacija predsjedavajućeg Vijeća ministara o rješavanju krize, da praktično su imali namjeru, da predsjedavajućeg stave pred neki streljački stroj. Dakle, kada je riječ o Klubu poslanika Stranke za BiH, koji su i predložili zaključak koji je dao vama 15 dana da pokušavate stvar riješiti, naše su namjere bile da čujemo kako stvari idu i u kojoj smo fazi i ništa više.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Elmir Jahić ima riječ, izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Hvala predsjedavajući. Nas ne treba da čudi, gospodine predsjedavajući zašto imamo ovako jednu prolongiranu raspravu po ovoj tačci dnevnog reda jer je zaista

ozbiljna situacija, nije to samo pitanje zadnji mjesec, dva, nego sigurno evo zadnjih 6 mjeseci mi imamo ozbiljnu situaciju u BiH. I, možda će je li, i čudno zvučati ali ja se zaista slažem sa mnogim stavovima koje su izrekli neki predstavnici i opozicije i evo i gospodin Špirić i Lagumdžija, puno ima zaista korisnih i razmišljanja i stavova, prijedloga i sugestija pa i gospodin Novaković, dakle gospodin Avdić, ima puno toga što mi treba da iskoristimo danas. I, pored onog opozicionog što je uvijek prisutno, da opozicija voli je li, veoma često i neargumentirano da kritikuje vlas ovde, ima zaista puno toga korisnog i mislim da bi trebali na kraju ići tom smislu, da definišemo neke zaključke, da bi svima nama pomogli da izademo iz ove situacije.

Bilo je i onih nekih drugih stavova koje ja, preko kojih ja lično jel ne mogu preći a koje su dakle usmjerene prema da li to opozicioni je li predsjednika prema predsjedavajućem Vijeću ministara koji su previše lične pa čak ako hoćete zadiru u sferu vredanja, o nesposobnosti, ne znam nekom trčanju itd. interesantno dakle da je ovo vijeće ministara na čelu sa gospodinom Terzićem uspjelo odraditi mnogo toga što prije drugi nisu odradili. Dakle, jedan ogroman set reformi. Dakle i ovi ljudi su uspjeli odraditi. No, ova opozicija ima pravo na to jer kako kažu, država koja ima ovakvu opoziciju ne treba da brine za svoju budućnost.

Ipak, ja bih se složio sa onim, ja bih se složio sa onim, da ovdje u velikoj mjeri igra tzv. politike prikriveni ciljevi. Dakle, vi pogledajte kako su se od jednom stvari počele dešavati od onih sankcija dakle jednog broja ne znam, političara itd. na području RS. Imate jednostavno, neki postavljaju pitanje, ja nemam još odgovor, ali postavljaju pitanje da li je zaista nekome stalo da se ne sprovedu reforme policije, da li je nekome stalo, evo najavljuju se ustavne reforme, da uopšte ne dođe do toga. Dakle, ne treba biti puno pametan u sledećoj godini, nema ustavnih reformi, izborna je godina i ne vjerujem da će ko imati puno petlje da se upušta u ustavne reforme.

Na ovaj način, jednostavno dolazi do blokiranja dakle vrhovne vlasti Vijeća ministara. Ja ne kažem dakle, da nema odgovornosti, pojedinačno dakle i članova Vijeća ministara i predsjedavajućeg Vijeća ministara normalno, prva osoba Vijeća ministara nosi najveću odgovornost. Međutim, ipak je najdominantnije da se na ovaj način, dakle moje lično mišljenje, zaustavi proces reformi. Neki postupci je li, pojedinih članova Vijeća ministara su u dobrom dijelu tome doprinjeli, pa ako hoćete i čelnika političkih partija itd.

Treba da imamo jednu stvar u vidu, ovo vijeće ministara nije privatnno vijeće Adnana Terzića niti ga je on birao isključivo po svojoj volji niti ni jedna vlada u BiH, da li se radi o entitetima, kantonima se formira na taj način, nego je ona izraz volje kako mi to volimo reći, parlamentarne većine. Tako i ovo vijeće ministara je plod kompromisa, prijedloga određenih je li, političkih partija, njihovih interesa, stavova itd. I sigurno je da i Adnan Terzić a i svako od nas kada bi pravio, kada bi bio u situaciji da pravi po svom hajde da kažem ukusu, po svojim mjerama, po svojim standardima, Vijeće ministara bi se sigurno razlikovalo od onog kako mi moramo konstituisati. Tako je bilo i prije nas, dakle i za vrijeme prijašnjih vlasti a tako će biti i u buduće i tako je svugdje u svijetu. Otuda je zaista velika odgovornost parlamentarne većine čiji sam je li i ja član, i mislim da ovaj

rok do ponедјелјка је заиста, заиста предуг dakle, имамо једну ozbiljnu situaciju koja траје ево већ 6 мјесеци, ми не smijemo dozvoliti stalno prolongiranje око ovog problema. Ja mislim да се malte ne danonoćno mora razgovarati, pregovarati dok se ove tvari ne riješe. Ja dakле podržавам ovaj prijedlog zaključka gospodina Križanovića i ovo što je bilo također govora о ovom planu aktivnosti, dakле mi moramo .... шта hoće ovo vijeće ministara, шта ova vlada da uradi, ne znam, da li je то 3 mjeseca, da li je ovaj, to do nove godine. Ovde dakле имамо dvije mogućnosti, parlamentarna većina, dakле političke partije које tvore parlamentarnu većinu, trebaju čim prije da izađu sa svojim rešenjem. Da li je то rekonstrukcija Vijeća ministara, da li то su smjene, da li je то da ostane tako, ali dakle то mora da bude и mora se ozbiljno ponašati, dakле nigdje u svijetu nema ovako da stavovi političkih partija su jedno, poslanici drugo, Vijeće ministara treće, ovo je zaista nije primjerena situacija kako treba.

Dakле, ili да се dakle moramo dogovoriti шта ћемо, како ћемо, чим прије да nađemo то rešenje, puno i ja mislim да je до ponедјелјка puno, ili да neke druge političke partije formiraju vlast. Dakle, да се vidi на koji način то se može. Ja sam dakле potpuno убеђен, да političke partije које tvore parlamentarnu većinu mogu naći snage да se prevaziđu неки problemi, да се чим прије dogovorimo и uz jednu rekonstrukciju dopunu izmjene u Vijeću ministara ali uz jasno definisanje stavova i programa rada шта treba да se uradi u narednom periodu, да можемо izaći из ових problema. Evo, hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro, hvala. Ja vas molim, ma možemo mi ganjati se s krivim navodima, pazite, ovako gospodine Gligoriću, ja imam utisak ovaj, da ali dobro, prešutit ћу, nekom ћu vam drugom prilikom reći шта sam mislio da kažem. Molim vas lijepo, само мало sjedite. Ima dakle krivih navoda molim vas.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala вам. Dva kriva navoda. Izlazi, kao neće da sluša, tako to mu se ponaša i premijer, opoziciju treba slušati. Kriv navod je под 1, Emire под 1, a то је да не treba vlast да brine zbog ovakve opozicije. Treba da brine narod čovjeće Božiji, neka јa i opozicija Lagumđija, Kunić i ovi drugi ljudi Špirić budu vječno u opoziciji ali da narod ne brine, da narodu bude bolje. Zato sam morao da kažem, da stvar je u tome да ste vi opterećeni vlašću, а да је то važno i ono drugo, gdje ste vi rekli da sam ja lično vrijedao čovjeka. Ja nisam takav čovjek, ali vi pravite nedodirljive ljude u BiH kojim ne smijete ni postaviti pitanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala вам gospodine Gligoriću, vrijeme je isteklo, hvala вам, vrijeme je isteklo. Gospodin Nikola Špirić, hvala вам vrijeme je isteklo, gospodin Nikola Špirić. Molim вас lijepo, isključen вам је mikrofon да znate, ne vodi сe uopće, као да не говорите, sjednite.

Gospodin Nikola Špirić, izvolite. Dobit ćete riječ, molim vas, gospodin Špirić, kratko samo, izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Ma ja ću naravno vrlo kratko. Ja sam tražio samo mogučnost da potvrdim dio priče koju je govorio gospodin Jahić, pa čak i o ovome u čemu se gospodin Gligorić nije složio. Pravi je navod njegov da zemlja ako ima ovakvu opoziciju ne treba da brine za budućnost. I on je tu apsolutno u pravu. Ali ovde se raspravlja o lošem stanju danas. Dakle, mi tražimo rešenje za stanje koje danas ne valja a gotovo je sigurno da budućnost pripada opoziciji. Ja čestitam kolegi Jahiću i mislim da su oni to u SDA-u shvatili. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Molim vas samo malo. Dobit ćete riječ gospodine Jahiću za repliku, samo ima ljudi koji hoće da repliciraju na vašu diskusiju. Još dva čovjeka su se javile, gospođa MInićević ima repliku

LJILJANA MINIĆEVIĆ

Ja sam htjela gospodinu Terziću da repliciram, to je bilo prije svih ovih govornika. Ja vam se zahvaljujem. Niste mi dali riječ kad je trebalo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa. Gospodin Kunić, ne da vam nisam dao riječ, vi bi ste dobili riječ, nego ja sam računao da je to replika. Kod mene se ovamo vodi evidencija. Vi imate repliku isto gospodine Kuniću?

Gospodin Petar Kunić, izvolite.

PETAR KUNIĆ

Nisam do sada, mislim, žao mi je što nema predsjedavajućeg Vijeća ministara ovdje da mu kažem, vezano za pravno mogučnosti da podnese ostavku. Hvala. A potsjetio bih ga, sve što sam prošli put rekao, da ste tako morali raditi. Dakle, da je tehnički mandat, da ne možete imenovati vršioce dužnosti itd. Sve se je pokazalo kao tačno, bez obzira na ishod glasanja na Predstavničkom domu.

A sad bih vam predložio ako vi hoćete, želite podnijeti ostavku, možete to, ostavke se podnose kad se izgubi legitimitet. Dakle, ako ste vi izgubili legitimitet u ovom parlamentu, vi podnesite ostavku. To se radi u svim civilizovanim zemljama.

Dakle, postoji legalitet, postoji legitimitet. Ako ocjenjujete da ste izgubili legitimitet, možete podnijeti ostavku. To je činjenica. A Parlament je taj koji će vam

potvrdu te vaše ostavke dati, daje vam potvrdu kod imenovanja, daje vam potvrdu kod razrešenja. Obratite se Predsjedništvu koje će onda postupiti na svoj način. dakle, nikakav problem nije tu što se tiče pravnog načina djelovanja, mislim da je moguće ako ovaj parlament kaže, jer on je presudan, ako vam ne da potvrdu, ne možete biti izabrani. Isto tako ako ste izgubili legitimitet, u poziciji vi morate podnijeti ostavku. To je normalno.

Naime, o čemu se radi, ovde se dosta govorilo o proizvodnji krize. Ja bih se isto složio s tim da se proizvodi kriza, samo vrlo je teško identifikovati ko je proizveo sad, ovu kriju u Savjetu ministara. To moram priznati, vrlo teško je identifikovati. Da li su to međunarodni predstavnici, ili domaći. Vrlo teško je to reći. Da li neko hoće sebi produžitimandat, možda i to, možda je to razlog, ali u glavnom, kriza je proizvedena potezom predsjedavajućeg Vijeća ministara. Vi ste nelegitimno smijenili gospodina Ivanića. Ja moram reći to. On je podnio ostavku, 7 mjeseci ostavka je bila prisutna, radio je i dalje, znači prešutno vi ste prihvatali, on je ustvari nastavio raditi, znači povukao je ostavku. Dakle, jedno pravno stanje prešlo je u faktično stanje i opšte poznatu činjenicu, vi ste prihvatali ostavku nakon 5-6-7 mjeseci. Vi ste morali njega smijeniti, donijeti odluku o smjeni gospodina Ivanića da bi ovaj, mogli dati na Parlament. Vi ste to učinili nelegalno. I tu je izvor svihkriza. Sad nećete vi povući ovaj potez koji bi trebali, Ivanić se zainatio da neće prihvati, i sada imamo takvu situaciju. Imamo jednu pat poziciju, pat poziciju.

Ja se nadam da će pozicija koja evo djeluje vrlo snažno, vrlo ovaj, ambiciozno, da će vrlo brzo naći neko rešenje i da ćemo imati vrlo brzo rešenje. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Jahić, izvolite replika, kratko.

ELMIR JAHIĆ

Pa evo, ja bih samo htio da kažem, dakle nije tačno da sam ja rekao da vlast može mirno da spava dok ima je li, ovaku opoziciju, ovo što je rekao gospodin Gligorić, mada nažalost slažem se s tim, dakle, ono je bila šala što sam prvi put govorio. Ja bih zaista volio dako član jedne pozicione partije, pripadnik je li, parlamentarne većine, da imamo jednu jaču ovaj, opoziciju koja bi pomogla jednom kvalitetnijem radu, kako izvršne i zakonodavne vlasti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Više se niko nije javio za riječ. Ja zaključujem raspravu povodom ove tačke dnevnog reda.

Poštovane koleginice i kolege, dakle mi smo prošli put zaključili da smo ovaj, primili informaciju predsjedavajućeg Vijeća ministara na znanje i zadužili predsjedavajućeg Vijeća ministara da razgovara sa političkim strankama koje se nalaze u ovom parlamentu na tragu traženja rješenja postojećeg stanja u Vijeću ministara. Danas smo dobili informaciju od predsjedavajućeg Vijeća ministara i sve što ja mogu da vam

ponudim, dakle vama, u toj informaciji dakle stoji da predsjedavajući Vijeća ministara dakle i dalje radi na realizaciji našeg zaključka, to je ključna rečenica za odluku ovoga parlamenta i sve što ja mogu da vam ponudim, je dakle da onaj naš zaključak koji smo mi ranije donijeli je zapravo zaključak koji i dalje ostaje na snazi i predsjedavajući Vijeća ministara radi na realizaciji tog zaključka.

S toga ja predlažem, dakle da ovu informaciju o realizaciji našeg zaključka primimo na znanje i mi i dalje ostajemo kod svog zaključka. I, predlažem da se prvo o tome izjasnimo a onda ću stavljati ove prijedloge koje sam dobio ovaj, od pojedinih kolega na glasanje.

Pripremite se za glasanje o prijedlogu ovog mog zaključka.

Glasajte sad.

U redu. Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine sa 22 glasa za, bez protiv i sa 5 glasova suzdržanih i dovoljnu entitetsku većinu usvoji zaključak kojim je dakle primio na znanje informaciju predsjedavajućeg Vijeća ministara o realizaciji vašeg prošlog zaključka i Predstavnički dom i dalje dakle ostaje kod svog ranijeg zaključka i traže od predsjedavajućeg Vijeća ministara da radi na realizaciji našeg zaključka sa prošle sjednice. O tome smo dakle sada glasali i to je dakle taj zaključak. Nema roka. Molim vas lijepo ja znam šta govorim.

Gospodine Križanoviću, molim vas da ne upadate ili bilo ko od vas dok ja govorim. Ako hoćete da se vodi sjednica kako treba. Ja vodim računa dakle, ja sam dužan za razliku od vas da vodim računa o svim elementima, pa između ostalog i o Zakonu o Vijeću ministara, o tome da li zakon propisuje rokove, da li zakon ne propisuje rokove i odgovoran sam za svaki prijedlog zaključka kojeg ovdje vama ponudimo.

Vi imate naravno pravo da predlažete i ja ću vaše prijedloge staviti na glasanje. To je vaše demokratsko pravo i moja obaveza, a pravo je nas ostalih da to prihvativamo ili ne prihvativamo. I tu se stvar završava.

Do sada smo dakle primili Prijedlog zaključka gospodina Zlatka Lagumđije koji glasi, molim vas lijepo, koji glasi, ako ja ovo budem mogao do kraja dešifrovati da se najkasnije, gdje je gospodin Lagumđija? Molim vas lijepo, ja ću zaista probati da ovo dešifrujem, da se najkasnije do 15. 7. izdaje sa planom hitnih reformi, pomozite mi Branka molim vas, planom hitnih reformi u...Molim vas lijepo, pozovite gospodina Lagumđiju neka uđe u salu da pročita zaključak. Ja se neću baviti dešifriranjem njegovog rukopisa.

Dajte mi sljedeće zaključke Branka molim vas. Nemate više zaključaka.

Prelazimo na sljedeću tačku dnevnog reda, dok gospodin Lagumđija ne dođe u salu, glasaćemo o ovom zaključku, to je

Ad.2. Zapisnik sa 58. sjednice Predstavničkog doma

Otvaram raspravu o zapisniku sa 58. sjednice Predstavničkog doma. Ko želi da govori? Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasanje. Glasamo o zapisniku sa 58. sjednice. Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine jednoglasno, koliko ja vidim, sa 35 glasova za, bez protiv i bez suzdržanih, dovoljnom entitetskom većinom, usvojio zapisnik sa 58. sjednice.

Prelazimo na treću tačku dnevnoga reda, to je

Ad.3. Potvrđivanje imenovanja zamjenika ministra inostranih poslova Bosne i Hercegovine

Dakle, juče smo poštovane koleginice i kolege dobili Odluku predsjedavajućeg Vijeća ministara o imenovanju gospodina Antona Rila za zamjenika ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine. Vi ste tu odluku primili jutros. Dobili ste i biografiju.

Ja otvaram raspravu. Ko želi da govori?
Gospodin Milorad Živković. Izvolite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Uvaženi predsjedavajući, dame i gospodo, sozbirom na prethodnu tačku u kojoj smo raspravljali o rekonstrukciji Vijeća ministara, ili ne znam ni ja šta će se desiti do ponedeljka, mislim da bi bilo uputno onda sačekati možda potpunu rekonstrukciju Vijeća ministara da vidimo i ko će biti predsjednik, odnosno i Vijeća ministara, a i ministar inostranih poslova, pa da onda sve u paketu sve zajedno raditi, jer na ovaj način možemo doći u obzir da čovjek može da bude, jel tako, smijenjen.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da, da, samo vi. Hvala vam lijepa. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu.

Pripremite se za izjašnjavanje. Glasamo dakle o prijedlogu potvrđivanja imenovanja zamjenika ministra vanjskih poslova.

Glasajte sad.

Molim vas za pažnju.

- 27 za, 5 protiv i 5 suzdržanih, dovoljna entitetska većina. Molim vas za pažnju.

-

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, većinom glasova donio odluku kojom se potvrđuje odluka predsjedavajućeg Vijeća ministara Bosne i Hercegovine o imenovanju gospodina Antona Rila za zamjenika ministra vanjskih poslova Bosne i Hercegovine.

Ja čestitam gospodinu Rilu i želim mu puno uspjeha u radu na ovoj odgovornoj dužnosti.

Poštovane koleginice i kolege prelazimo na četvrtu tačku dnevnog reda, to su, vratitićemo se kasnije na Zlatkovo, to su

Ad.4. Poslanička pitanja i odgovori

Ja bih vas zamolio ako možete da se suzdržimo, da idemo dalje. Ne možete. Onda mi dozvolite da, onda mi dozvolite da kažem nekoliko riječi.

Dakle za ovu sjednicu nismo dobili ni jedan odgovor na poslanička pitanja. Dobili smo kopiju dopisa koji je kabinet predsjedavajućeg Vijeća ministara 16. juna uputio Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine vezano za pitanja Seada Avdića postavljeno na 56. sjednici kojim je tražio da se dostavi cijelovita informacija o razgovorima predsjedavajućeg Vijeća ministara i drugih BH zvaničnika s njemačkim kancelarom Šederom.

Dakle, tim dopisom smo obavješteni da Ministarstvo vanjskih poslova treba da dostavi kompletну informaciju o posjeti kancelara Švedera, odnosno zabilješki o razgovorima održanim tom prilikom. Dakle nema novih odgovora.

Dajte nova pitanja ako ima, ali molio bih reducirano, maksimalno redicrano.

Gospodin Selim Bešlagić. Da idemo dalje, molim vas. Neka se pripremi gospodin Tihomir Gligorić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Na 54. sjednici Zastupničkog doma Parlamenta skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 12.4.2005. godine Vijeću ministara, kao instituciji koja upravlja za indirektno oporezivanja preko upravnog odbora odgovara za svoj rad, postavio sam poslaničko pitanje koje glasi:

- Da li je moguće da Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine kao pravni sljedbenik Carinske uprave Federacije Bosne i Hercegovine i njen direktor kao odgovorna osoba u toj upravi ne poštuje ranije zakonom uvedene obaveze Carinske uprave Federacije Bosne i Hercegovine čime je investicija od 5 miliona KM za izgradnju najsavremenijeg carinskog terminala u Bosni i Hercegovine, pa još uvijek dolazi u pitanje?

Nakon više od 2,5 mjeseca od postavljanja ovog poslaničkog pitanja do današnjeg dana nisam dobio odgovor na njega od strane nadležne institucije.

Pošto otvoreno sumnjam da se ovdje radi o kriminalnim aktivnostima u kojoj sudjeluju odgovorna lica unutar Uprave za indirektno oporezivanje koje nepoštujući ranije preuzete obaveze je raspisao novi tender za izgradnju carinskog terminala u Tuzlu,

tražim da Zastupnički dom Parlamenta skupštine Bosne i Hercegovine osnuje privremenu komisiju koja će biti zadužena da posjeti ovaj carinski terminal, te dostavi Domu detaljnu informaciju u vezi sa raspisivanjem tendera za izgradnju istoga, dobijanjem neophodnih dozvola za rad, te zaključak upravnog ugovora između vlasnika i korisnika terminala.

I drugo pitanje:

- U periodu juli, avgust ove godine planirano je čišćenje hidroelektrane Potlič na rijeci Limu koja se nalazi u Novoj Varoši u Srbiji i Crnoj Gori. Ovdje se radi o milionima tona otpada ulja i drugih štetnih materijala koji su se godinama taložili u hidroelektrani Potlič. Talog će rijekom Limom preći u vode Bosne i Hercegovine ulijevanjem u rijeku Drinu, što može izazvati ekološku katastrofu u kojoj će uništiti riblji fond, ekologiju, a predstavlja i prijetnju za moguću epidemiju.

Poslaničko pitanje postavljam Vijeću ministara, odnosno Ministarstvu vanjskih poslova Bosne i Hercegovine glasi

- Da li postoji neki međunarodni, međudržavni ugovor između Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore oko ovog pitanja?
- Da li ovaj postupak predstavlja kršenje zakona, i ako ne predstavlja šta onda sa oštetom i treće
- Može li se ovo sprečiti?

Ovo dobio sam od organizacije iz Rudog.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepo gospodine Bešlagiću. Službe neka uzmu od gospodina Bešlagića materijal, neka donesu pitanje.

Gospodin Gligorić se još prijavio pa da idemo dalje. Izvolite.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala. Tražim od Vijeća ministara BiH da preispita Odluku Ministarstva civilnih poslova BiH o nepreduživanju roka za izdavanje ličnih dokumenata građana za jedan broj opština.

Obrazloženje. Postavljam ovo pitanje jer smatram da su građani BiH oštećeni odlukom kojom se izlaže novi nepotrebnim financijskim troškovima, gubljenju vremena, nepotrebnim novim kolonama građana pred drugim državnim institucijama i smatram da je i vlast na taj način dodatno ponižavana.

Zašto je donesena takva mjeru za građane koji su redovno i strpljivo čekali u redovima, a nisu došli na red zbog birokratske mjerne aktuelne vlasti.

Mislim da, barem zbog onih ljudi koji su čekali gdje je birokratija šalter zatvorila pred njima, gdje se radi na desetine hiljada ljudi koji su ostali, u tri sata ujutro dolazili, da

samo jedan dan jedan građanin u nekom evo i mom Doboju samo jedan dan nije došao, ja bih razumio tu mjeru. Ali ako je vratilo 150 ljudi koji su u tri sata dolazili, da ne pričamo i o mladim ljudima koji iz kafića dođe u 2, 3 sata pa za 50 maraka proda onome kome se žuri, a da ne pričamo sada o uvjerenjima o državljanstvu, izvodima rođenih, gdje MUP traži ponovo da u roku od 15 dana se provjerava od državnog organa koji je dao svoj pečat, potpis od istog lica, pa do toga da samo 15 dnevno, birokratija, može da završi umjesto 50. Zaista daj da to preispitamo, ako mislimo dobro ovim građanima da ne ispadne opet moja opozicionarska priča i briga za građane. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Više se niko nije prijavio. A gospođa Sopta, izvinjavam se i gospođa Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

RUŽA SOPTA

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja pitanje postavljam nadležnom ministarstvu Vijeću ministara.

Naime, u Župi Bijelo Brdo kod Dubočca vratilo se 35 povratnika Hrvata. Svojim novcem i osobnim radom obnovili su svoje domove. Međutim, već 4 godine nemaju struju. Ljudi uglavnom žive od proizvoda koji same proizvode obrađujući ono malo zemlje koje nije pod minama i uzgojem krava i koza, te bi im struja bila neophodna za čuvanje namirnica. Zemlju obrađuju na primitivan način, jer im se kažu strojevi koje su imali opljačkano.

Pitam nadležno ministarstvo kani li nešto skoro poduzeti kako bi se zadržalo ove povratnike i ohrabriло eventualno nove u pogledu dovođenja struje u ovo mjesto, kao minimum egzistencije, kao znak dobre volje i ohrabrenja povratnika u cijeloj Bosni i Hercegovini, pogotovo tamo gdje je povratak vrlo loš.

Evo, ja sam što sam mogla najkraće.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Baš vam hvala. Bili ste zaista ekspeditivni. Gospođa Azra Hadžiahmetović. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja bih postavila pitanje, a ujedno i pokrenula jednu inicijativu.

Pitanje je - dokle se došlo sa reformom policije? Dakle jednim od preostalih od 16 uslova za eventualno ispunjenje dakle 16 uslova fizibiliti stuciјe, početak pregovora o Sporazumu o asocijaciji i pridruživanju i ujedno pokrećem inicijativu da se na prvoj

sjednici, narednoj sjednici Parlamentarne skupštine Predstavničkog doma pozovu predsjednici stranaka i da ova parlamentarn skupština raspravlja o reformi policije. Dakle, eventualno i riješi sporna pitanja.

Ja cijenim da, uz svo uvažavanje egzotičnih mesta, Neuma, Doboja, nekako onih pahuljica, konaka, itd. mjesto gdje treba da raspravlja tom jednom od ključnih reformskim zahtjeva i uslova za daljnji proces približavanja evropskim integracijama je upravo Parlamentarna skupština.

I stoga, dakle istovremeno i pitanje i inicijativa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam gospodo Hadžiahemtović. Ko dalje želi da govori?

Gospodin Moranjkić apelira za pauzom. Biće pauza vrlo brzo. Ja sam ga tako razumio.

Poštovane koleginice i kolege mi ćemo sada uraditi još ovu tačku dnevnog reda narednu. Nakon toga ćemo dati jednu informaciju i napravićemo pauzu od nekih 40 minuta za ručak. Molim. To će doći, to je vaš problem što ste vi izašli vani, to glasanje će biti završimo sjednicu i vratimo se ponovo na dnevni red, tako da se znaju svi poslanici koji budu izlazili vani.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Samo malo, to je poslovnička intervencija.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Idemo na sljedeću tačku dnevnog reda. Idemo na sljedeću tačku dnevnog reda, to je peta tačka. Molim vas sjednite.

Ad.5. Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine, po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika

Poštovane, molim vas za pažnju, tačka pet dnevnog reda. Ne možete dobiti riječ gospodine Lagumđija. Ne može, ne može. Idemo na tačku pet, jer ja sam rekao šta sam imao da kažem.

Gdje je to Brano sada kod mene ovdje u ovom. Nekadašnja trojka jel. Nije trojka. Poslovnička pitanja i odgovori su trojka.

Dakle, Vijeće ministara dostvilo je 13. juna Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama sa zahtjevom da se razmatra i usvoji po hitnom postupku u skladu sa članom 105. Poslovnika.

Prijedlog zakona dobili ste uz poziv za sjednicu. Vidjeli ste da se ponovo radi o promjeni rokova, sada sa šest na devet mjeseci.

Otvaram rapsravu o zahtjevu za hitni postupak. Ko želi da govori? Želite da govorite vi? Izvolite gospodin Lagumđžija.

ZLATKO LAGUMDŽIJA

Gospodine predsjedavajući, vi ste dužni da mi date riječ kada tražim poslovničku intervenciju po Poslovniku. To ste dužni, kada tražim po Poslovniku poslovničku intervenciju. To je jedna stvar.

Druga stvar, smatram ovo što ste uradili, najblaže rečeno besprezornim. To vi tako svojoj kući maltretirajte nekog drugog. Ja nemam namjeru učestvovati danas u raspravi Parlamenta i ako ste htjeli da me sklonite sa govornice, hvala vam, doviđenja. Neka vam služi na čast što ste na jedan besprezoran način onemogućili glasanje o jednoj elementarnoj stvari koja se tiče budućnosti ovog vijeća ministara i krize u zemlji. To je najblaže rečeno besprizorno gospodine predsjedavajući. I pošto ćete svakako nastojati da mi oduzmete riječ, poštodiću vas toga pošto nemam namjeru učestvovati na ovakovom silovanju Parlamenta koje ste vi sebi dozvolili.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane kolege i kolegice nastavljamo sa radom. Dakle mi smo na petoj tački dnevnoga reda.

Molim.

ZLATKO LAGUMDŽIJA
*/govori sa mjesta, nije uključeno/
/diskusija između Lagumđžije i Ćemana/*

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas, molim vas za pažnju. Ja vodim sjednicu. Molim vas. Dakle ovako, dakle ovako. Ja uopće ne želim da polemišem sa gospodinom Lagumđžijom po ovom pitanju. Nema potrebe, neka njemu služi na čast sve ono što je iznjeo ovdje kada je govorio o meni. Neka mu služi na čast i neka radi i dalje šta misli da treba da radi. Njegov će zaključak biti stavljen na glasanje kada dođe na red ponovo. Nije ga bilo u sali kada se trebalo glasati i to je njegov problem. Nije moj problem, problem ovog parlamenta.

Izvolite.

MIRSAD ĆEMAN

Prvo ja mislim da vi kao predsjedavajući sada niste reagovali na pravi način. Kolega Lagumđija je imao naravno pravo predložiti zaključak i njegovo je pravo da traži da se o njemu izjasnimo.

Vi ste naravno, ja sam svjedok tome kao poslanik i govorim radi digniteta ovog doma i vas kao predsjedavajućeg i Kolegija, vi ste bili dužni da provedete tu proceduru. Logično je da je trebalo napisati predlog zaključka na razumljivom jeziku, pismu i ostalo. Ako niste bili to u stanju logično je bilo tražiti da se to otkuca. Vi ste dakle pokušali da o tome glasamo. Njegova reakcija nije na mjestu, ali nije ni vaša što niste to objasnili kolegi da protestno ne napušta ovaj parlament, jer nisu se bili stekli uvijet da se mi izjasnimo.

Prema tome, vi ste trebali zbog Parlamenta, ne zbog vas lično da objasnite kolegi da nema razloga da napušta sjednicu. I sa ovim obrazloženjem koje je naveo. Ja zbog toga i ja protestiram.

ZLATKO LAGUMĐIJA
/nije uključen/

MIRSAD ĆEMAN

To je druga stvar, ali mislim da jednostavno takve stvari ne treba dopustiti zbog ovog parlamenta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Pa naravno, hvala vam gospodine Ćeman. Mi smo na petoj tački. Gospodin Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Tražim pauzu 15 minuta.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobićete pauzu samo da okončamo ovu tačku dnevnog reda.

JOZO KRIŽANOVIĆ

Držite se Poslovnika predsjedavajući. Kada se traži pauza, daje se pauza odmah.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Na zahtjev Kluba SDP-a dajem pauzu od 15 minuta.

/PAUZA/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Nastavljamo sa radom. Pauzu je tražio predsjednik Kluba SDP-a gospodin Jozo Križanović. Ja mu dajem riječ. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Hvala gospodine predsjedavajući

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Molim vas malo pažnje. Predsjednik Kluba SDP-a ima riječ, izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Pa mi smo tražili pauzu iz četiri razloga.

Prvo da se relaksira ova atmosfera koja je nepotrebno educirana.

Drugo da bismo prekucali tekst zaključka, mada je to trebalo uradili Služba. Zaključili smo da je povrijeđen Poslovnik o radu i da u tom smislu razumijemo reakciju kolege Lagumdžije i

Četvrto posljednje, tražimo da se ovaj prijedlog zaključka odmah stavi na glasanje. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da, hvala vam lijepo. Dakle, poštovane kolege mi smo na petoj tački dnevnog reda.

Ja nisam imao potrebu da pred gospodinom Lagumdžijom objašnjavam sve ono što se desilo dok njega nije bilo u sali i zbog toga sam pretrpio i kritike nekih kolega, smatrajući da ste vi svi bili svjedoci i vidjeli šta se sve dešavalo ovdje u sali.

Ja ne želim da ovo bude predmet neke velike rasprave u ovom domu, ali bili ste dakle svi svjedoci da sam, nakon što je moj zaključak dobio parlamentarnu većinu rekao da ćemo i ostale zaključke staviti na glasanje i tražio od sekretara Doma prijedlog zaključka gospodina Lagumđije, pokušao ga pročitati, zajedno sa sekretarom, pozivajući sekretara u pomoć i nismo mogli da dešifrujemo rukopis gospodina Lagumđije, a evo ko god želi da uzme ovaj rukopis, pa neka vidi da li ga može dešifrirati precizno i jasno i nakon toga sam tražio da gospodin Lagumđija dođe u salu da pročita svoj zapisnik, odnosno zaključak. Nije ga bilo i ja sam rekao da ćemo se vratiti ovom pitanju naknadno. I nastavio sam naravno sa dnevnim redom.

Vi ste dakle bili svi svjedoci toga. Ne želim da ovo bude bilo kakav incident. Nakon toga gospodin Lagumđija je došao i ja sam imao namjeru da se vratim ovom zaključku kada za to dođe vrijeme. Moje je mišljenje da se o ovom zaključku treba vratiti

onda kada se pređe dnevni red da sva nezavršena pitanja u sjednici završimo. I ja sam to rekao. Međutim traži se riječ da se dobije kada se traži, ili nema alternative. Ja ne mogu prihvati takav način rada i ako neko misli da ja tako treba da radim, neka odmah podnese zahtjev za moju smjenu. ja više volim ovdje ne sjediti, nego da postupam ultimativno po zahtjevima bilo koga.

I mislim da Poslovnik Predstavničkog doma nije povrijeđen, da sam korektno vodio proceduru, a pretrpio sam i uvrede na koje naravno nisam htio odgovoriti, nego sam se samo zahvalio i rekao da služe na čast onome ko ih je iznjeo. I neka to bude njegov problem.

Ali, pošto ovdje ne odlučujem ja nego odlučuje ovaj dom, mi sada imamo prijedlog gospodina Jozu Križanoviću, predsjednika Kluba SDP-a koji traži da se o zaključku gospodina Lagumdžije odmah sada glasa.

Ja vas pozivam da se izjasnite jeste li za to da se omdah glasa, ili kada dođe to na svoj red po redovnom toku stvara, kada se pređe sjednica, da se vratimo na pitanja koja su nezavršena.

Pozivam vas kolege da se o prijedlogu gospodina Jozu Križanovića izjasnite. Vi ste ti koji donosite odluku. I da je takav prijedlog uslijedio, vjerujte da bih ja to stavio na glasanje, a ne ultimativno u trenutku kada ja otvaram petu tačku dnevnog reda koja je sasvim druge prirode, tražiti riječ. Vi izvolite. Ja, što se mene tiče, ja ću biti uzdržan, neću biti ni protiv ni za isključiću se. Vi dakle odlučite se o tome.

Stavljam prijedlog gospodina Jozu Križanovića na glasanje.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 13 za, 8 protiv, nema entitetske većine iz Federacije.

Gospodin Raguž nije tu. Nemamo trećeg člana Kolegija. Odmah bi išao. Gdje je Raguž? Dajte Raguža. Jel ga vi mijenjate. Jeste li vi saglasni da se odmah glasa o ovome? Jeste li vi saglasni?

Pošto sam ja bio uzdržan, ja nisam bio protiv, onda je logično da i ja kažem da evo sam saglasan i ja jel, da pomognem u razrješenju ove situacije.

Glasamo, dakle donjeli smo odluku o tome da glasamo o zaključku gospodina Lagumdžije odmah.

Dakle, evo ja nisam protiv, bio sam uzdržan i neću sada biti protiv zbog toga što sam bio uzdržan.

Prijedlog zaključka gospodina Lagumdžije glasi da se najkasnije do 15.7. izdaje sa planom hitnih reformi, ovo je prekucan zaključak u međuvremenu, sa planom hitnih reformi u tromjesječnom periodu i novim sazivom Vijeća ministara u zagradi rekonstrukcija postojećeg imenovanjem ministra vanjskih poslova, ministra

komunikacija, ministra vanjske trgovine ili formiranje novog, zatvorena zagrada zarez kako bi Parlamentarna skupština usvojila odgovarajuće odluke.

Je li vam jasan prijedlog zaključka gospodina Lagumđžije?

Molim vas lijepo, dakle mi smo se vratili na prvu tačku dnevnog reda i uči ste prijedlog zaključka gospodina Lagumđžije.

Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 9 je za, 10 protiv, nema opće parlamentarne većine. 5 suzdržanih, ali nema ni entitetske većine ni iz jednog entiteta.

Dakle konstatujem da zaključak, prijedlog zaključka gospodina Zlatka Lagumđžije nije dobio parlamentarnu većinu.

Gospodin Selim Bešlagić je tražio riječ. A samo da ja znam, listing ćeete molim vas pripremiti, koji to žele.

Poštovane koleginice i kolege mi idemo dalje. Mi smo sada dakle ponovo se vraćamo na dostignuti stepen dnevnog reda, to je

- Zahtjev Vijeća, peta tačka dnevnog reda, Zahtjev Vijeća ministara za razmatranje Prijedloga zakon o izmjenama zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine po hitnom postupku u skladu sa članom 105. Poslovnika.

Ja sam pročitao uvodni dio koji se odnosi na ovu tačku dnevnoga reda, dakle juče smo dobili, Vijeće ministara je Domu 13.juna dostavilo Prijedlog zakona o izmjenama Zakona o javnim nabavkama sa zahtjevom da se razmatra i usvoji po hitnom postupku u skladu sa članom 105. Poslovnika.

Prijedlog zakona dobili ste uz poziv za današnju sjednicu i vidjeli ste da se ponovo radi o promjeni rokova, sada sa 6 na 9 mjeseci.

Otvaram raspravu o zahtjevu za hitni postupak. Ko želi da govori? Gospodin Vinko Zorić. Nakon toga gospodin Jozo Križanović. Izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja mislim stvarno da ovaj zakon treba ići po članku 105., ali mislim da je Vijeće ministara uzelo kratak period. Dakle stalno ovo već drugi put povećavamo po tri mjeseca. Trebali su uzeti barem 9 ili 12 mjeseci, pa da su uzeli recimo 9 mjeseci, onda ne bi još uvijek morali praviti ovu drugu promjenu, a ja sam uvjeren da ćemo koncem devetog mjeseca praviti sljedeću promjenu, pa da ćemo opet izaći za tri mjeseca itd.

Ne znam, nema to predstavnika predлагаča. Ukoliko ne misle formirati ovu agenciju, ovaj ured da onda kažu to ovdje i da onda odgodimo malo na dulji rok, a ne da se stalno jedan te isti zakon ponavlja u ovom domu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Jozo Križanović. Izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

Hvala. Mislim da ne bih duljio. Dobrim dijelom se slažem sa kolegom Zorićem. Ovo je već ja mislim četvrti, peti zakon u ovih zadnjih tri, četiri mjeseca kako dolazi u Parlament da se mjenaju rokovi.

Ja sam prošli put govorio o tome da sam protiv takvog načina, posebno kada dolazi od predлагаča bez i jedne riječi obrazloženje. Vidite u obrazloženju ovog zakona jeste zato što su prošli rokovi, a nisu formirane agencije. I to je jedino obrazloženje. Obrazloženje je zato što će ministarstva koja sada rade taj posao u ime, ili umjesto agencije raditi taj posao nelegalno.

Ima još jedna stvar. Vidite 10.2. je produžen prvi put, traženo prvo produženje ovoga na tri mjeseca. To znači da je 10.5. istekao rok i tog produženja i sada imamo jedan vakum od mjesec i nešto dana, a postavlja se pitanje ko je radio u ime agencije to poslove? Radilo je ministarstvo. Da li je ono radilo neletgalno? I neće mi niko reći da nije u tom periodu bilo nekakvih, nekakvog posla u smislu javnih nabavki.

Dakle, smatram da je zaista nekorektno bez i jednog razloga obrazloženja, suštinskog obrazloženja zašto nakon 9 ili 6 mjeseci od stupanja na snagu zakona, odnosno evo već 7 nije formirana agencija. Znači li to kao reče kolega Zorić da ćemo mi za dva, tri mjeseca opet dobiti jedan rutinski zahtjev na koji se niko neće obazirati i samo dalje i dalje produbljivati ovaj problem. Znači li to da se ministarstvima svida da oni obavljaju taj posao u ime agencije?

I zato sam protiv ovoga prijedloga zakona, bez valjane argumentacije i roka kada će zaista doći do toga formiranja. I to je jedna slika provođenja naših reformskih zakona. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ko dalje želi da govori? Gospodin Muhamed MOranjkić. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Koliko se sjećate kada je bilo prvo produženje, ja sam govorio u sličnom tonu u kome je govorio danas gospodin Križanović.

Ja i dalje stojim na stanovištu da ću uvijek glasati protiv ovakvih traženja Vijeća ministara, jer smatram da putem Parlamenta traže da pokrijemo njihov nerad. To je jedno.

I drugo. Imamo jedan opšti zaključak koji stoji na snazi od prije dvije godine unazad, a to je da bilo kakav dokumenat, posebno zakon nećemo o njemu raspravljati ako nema predлагаča. Ja ovim vidim još jedan dodatnu neozbiljnost Vijeća ministara da em neozbiljno radi, em i završava neozbiljno da ne dođe bar neko koga su oni mogli, možda ima portir na nečim vratima u ministarstvu pa da ga pošalje i kaže ja sam taj, eto da znate da čujem šta ćete vi kazati, vas to uopšte ne interesuje, a prave jedan haos u radu. I ja sam isto protiv ovog zakona. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Ko dalje? Gospodin Križanović. Izvolite. Samo izvolite.

JOZO KRIŽANOVIC

....prisustvujem sahrani jednog dobrog prijatelja u Travniku. Molim vas za razumijevanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno kolega samo vi izvolite. Ja mislim da imamo kvorum nakon vašeg odlaska. Ko dalje želi da govori?

Zaključujem raspravu. Prelazimo na izjašnjavanje o zahtjevu za proceduru po članu 105. vezano za ovaj zakon o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 20 za, 6 protiv, 3 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je usvojena procedura po članu 105.

Prelazimo na izjašnjavanje o samom zakonu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 22 za, 4 protiv, 3 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine usvojio Zakon o izmjenama Zakona o javnim nabavkama Bosne i Hercegovine.

Prelazimo na 6. tačku dnevnog reda, to je.

Molim vas lijepo, imamo dakle prijedlog kolege Špirića da se sada napravi pauza u trajanju od 30 minuta za ručak. Ja sam to doduše bio i obećao, međutim ispala je iznenada ova pauza od 15, 20 minuta.

Znate šta, ja predlažem da mi ipak napravimo pauzu od 30 minuta da ljudi, ali molim vas lijepo, koleginice i kolege neka to bude 30 minuta. Može se jesti za 30 minuta.

Nastavljamo za 30 minuta, a do tada neka se obavijesti neko iz Vijeća ministara ko će doći ovdje i braniti ovu informaciju.

Pauza 30 minuta. Nastavljamo molim vas, nastavljamo u 15 i 10.

/PAUZA/

...nemamo završiti danas. Kolegij je u međuvremenu vodio raspravu povodom onog mog prijedloga jutros vezano za onu komisiju o Zakonu o željeznicama, pošto je Dom naroda već usvojio zakon, ja sam znao da će se to desiti, ali evo poslije ove sjednice koju planiramo završiti dakle danas i zato vas ja molim da budemo ekspeditivni u raspravu održaćemo još jednu vrlo kratku petominutnu sjednicu po proceduri kako se drže sjednice, sa samo jednom tačkom to je – Imenovanje ove tri člana u zajedničku komisiju kako bi ta zajednička komisija mogla da radi večeras i sutra tokom dana, a onda bi sutra poslije plenarne sjednice, da znate, dakle ponovo održali još samo jednu sjednicu našeg doma sa samo jednom tačkom to je – izvještaj te komisije.

To jesu dvije sjednice, ali eto bolje i tako, pa makar i dvije sjednice više imali. Doduše one ne koštaju ništa jer će biti u sklopu već sazvanih sjednica, pa da imate to u na umu i ja molim predsjednike Klubova da mi odrede, da odrede imena ovih poslanika koji će ući u ovu zajedničku komisiju za usaglašavanje teksta Zakona o željeznicama, da imamo ta tri imena, ali to ćemo na kraju.

Dakle mi nastavljamo sa radom. Imamo kvorum. Prelazimo na 6. tačku dnevnog reda, to je

Ad.6. Informacija o stanju sigurnosti Bosne i Hercegovine u 2004. godini

Od Ministarstva sigurnosti ovu informaciju smo dobili 13. maja 2005. godine. Informaciju je razmatrala Zajednička komisija za odbramenu i sigurnosnu politiku i primila je na znanje ili k znanju i uputila na razmatranje Domu sa zaključkom sadržanim u izvještaju, a koje glasi:

- U cilju sprečavanja nelegalnog prelaska ljudi i roba i uopšte što kvalitetnije zaštite državne granice Bosne i Hercegovine DGS Bosne i Hercegovine treba u što kraćem vremenu sačiniti posebnu informaciju o kvalitetu popunjenošću službe i u tom smislu provesti internu kontrolu rada sadašnjih zaposlenika, te informaciju dostaviti Parlamentarnoj skupštini Bosne i Hercegovine na razmatranje.

Ja otvaram raspravu povodom ove informacije. Ovdje je prisutan i ministar sigurnosti. On će naravno brižljivo pratiti našu raspravu i ako bude bilo potrebe i obratiti se Parlamentu.

Za sada se prijavio gospodin Muhamed Moranjkić. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Dame i gospodo, kolege poslanici, počeću sa naslovne strane i dileme da li je to stanje sigurnosti Bosne i Hercegovine, ili stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini, jer to ipak nisu identični 100% pojmovi. Ja stojim više na stanovištu kada čitam sadržaj da je to stanje sigurnosti u Bosni i Hercegovini.

Idem od stranice do stranice. Ono što sam zapazio i što sam osjetio za potrebu da na određen način prokomentarišem.

Kod stanja bezbjednosti pod tačkom 1. ove silne imigracije, prelasci granica itd. uočio sam da u Izvještaju nije nijedne tretiran jedan vrlo izražen problem, a koji tek nadolazi, to je problem ulaska Kineza u Bosnu i Hercegovinu.

Ja tvrdim da 80% tih ljudi u Bosni i Hercegovini nije registrovano, nalazi se unutra i uvozi kinesku mafiju koja je danas jedna od vodećih svjetskih mafija. Vama je dobro poznato i neki dan je to naša štampa objavila već početak ulaska izuzetno sumnjivih roba od nekakvih čoka, bodeža, itd. hladnog oružja do droge u ovu zemlju. Mislim da to treba na određen način da bude pod lupom naših određenih organa.

Drugo, Vijeće ministara, sačinjavajući ovu informaciju reklo je da je primjećeno da postoje ovdje organizovan kriminal, što je nepobitno i nije ništa ni novo rečeno ni otkriveno. Da li je u ovoj mjeri ili je 10 puta gore, to je stvar diskusije, stvar stanja, ocjena i procjene. Ja smatram da je ono daleko crnje nego što je u informaciji bilo, ali mi je zapelo za oči sljedeće, a to je da Vijeće ministara kaže da jedan od izraženih kriminalnih oblika manipulacije i trgovine ljudima nije moguće dobro odraditi jer ne postoji zakon u ovoj zemlji. Valjda čekamo da nam neko iz svemira taj zakon pošalje i trebalo bi poslati telegram da požuri, možda su zaboravili da nam pošalju taj zakon da bi regulisali tu materiju. A normalno o sadržaju ne bi dalje govorio, jer ću pokušati da budem što kraći.

Dalje, kada se govori o krivičnim djelima protiv bezbjednosti ljudi i imenovine, on je, ako posmatrate izbačene podatke zabrinjavajući, jer se osjeća rapidan rast u odnosu na prošla vremena, što mi je to naopako i zabrinjavajuće i obeshrabrujuće da ova krivična djela rastu. Ovo posebno moram istaći, jer smatram da na ovu konkretnu problematiku naslanja se povratak, posebno povratak izbjeglih i raseljenih lica koji znači su pod udarom te kriminogene grupe koja odrađuje taj posao i koji je tretiran u ovom dijelu informacije.

Posebno ću istaći dalje između čitavog niza krivičnih djela koja su prisutna na našim prostorima otuđivanje motornih vozila i njihova sADBINA. Molim vas, danas u Bosni i Hercegovini ima preko 300 auto otpada koji su divlje registrovani, jer ne postoji, decidno ne postoji zakonska regulativa po kojoj te velike robne kuće pod nazivom auto otpadi, ili auto kuće rade. Oni ne daju nikome ništa, ali su, tvrdim glavni inicijator i glavni, glavna apstrakcija ukradenih, otuđenih vozila na ovim i drugim prostorima širom Evrope tu. Znači to je jedan kriminal koji se mjeri stotinama miliona.

Molim vas lijepo, akciju da se stane tome u kraj, sjećam se neki dan pokrenula je policija i MUP tuzlanski. Vjerovali ili ne, glavni inspektor u roku od pola sata izvještava u mom prisustvu jednog od vlasnika auto otpada, jeste dolazimo, sklonite sve što je sumnjivo. Šta to govori? Govori da je kriminal tog oblika uvučen u vrhove ove jadne i nesretne države. I mi to svi otprilike znamo, ali ja sam bio slučajno prisutan i to čuo svojim ušima i registrovao.

Kada je govor o privrednom kriminalu, to je rak rana i tu posebno ističem kriminal kojim se bavi, slušajte državni i drugi organi kao carina, granična služba, inspekcije svih nivoa, poreski organi, neke državne entitetske i kantonanlna ministarstva koja su u tom nadležna. Molim vas, ja sam na ovom parlamentu potencirao jedno od žarišta koje je i u ovoj kući, ali sam pogrešno shvaćen i vjerovatno ja ću istražati na tome.

Dalje, organizovani kriminal posebno nije spomenut u nezaobiđenoj aktivnosti ove države u tranziciji, a to je privatizacija. Mi kroz privatizaciju znamo da smo decidno pokrali ovu državu. Hoće li to neko priznati, ili ne, to je druga stvar. Ali, što kaže moj uvaženi prijatelj, valjda je to, naši su ljudi pa neka ide tako.

Dalje, ovdje nisam dobro video, ali je spomenut podnaslov stanje bezbjednosti u saobraćaju. MOlim vas. Ono je kriminalno po više osnova. To je mali rat i džungla na putevima koja odnosi, vjerovali ili ne, ono do čega sam ja došao već dolazi do 5% bruto nacionalnog dohotka. Tu treba država da se zamisli, do 5%. U Svijetu je od 0,35 do 1,5%, a kod nas već ulazi, kuca na vrata 5% bruto nacionalnog dohotka što fondovi koji su državni, ili bilo kakvi koji to prate su dovedeni do kolapsa. Dolaskom tih fondova do kolapsa, dovešćemo i državu do kolapsa. I ja uzimam sebi za pravo da za ovom gosportnicom ovog parlamenta uprem prstom u to žarište kriminala i da se tu nešto mora pod hitno uraditi.

I da ne duljim više, na kraju o čemu je malo govoreno u ovoj informaciji, a ja mislim da je u njoj trebalo da nađe mjesta, a to je sudstvo i tužilaštvo. To je rak koji je matastazirao kod nas. Tvrdim da je reforma u ovim oblastima otišla u sasvim pogrešnom pravcu, da ona ništa nije ovo što se nama informacije podnose. Ja sam pokušao da to gospodinu Pejiću ovdje kažem neki dan u ovom parlamentu, da ovo ništa nije tačno što ste javnosti kaže.

Tvrdim da su loše izabrane sudije, da se ne sudi po zakonu koji smo mi donjeli, da su sudije korumpirane, ne sve normalno, moram tu ogralu napraviti, ali otprilike jedan veliki broj, da ne rade, da gomilaju predmete i dalje umjesto da ih rješavaju i što je najgore, tu je snjima u sprezi Tužilaštvo koje praktično krije, pokriva, drugim riječima sve ovo što treba da se procesuira i doneše u javnost i da se na određen način odradi. Sve se to krije pod onom nezavisno sudstvo. Ja sam to ovako rekao, nezavisna anarhija, radim šta hoću i kako hoću, a nikome ne odgovaram, jer imam etiketu nezavisnog ... Ja imam i druge etikete koje su možda vulgarnije, ali te ne bi ovaj puta viza digniteta ovog parlamenta i u krajnjem svoje ličnosti.

Ovdje je ključ negativnim kriminalnim pojavama i ako tu ne upremo gospodo iz ministarstva i drugi faktori, pa i mi iz Parlamenta, mislim da mnogo šta nećemo uspjeti.

Ono što posebno zabrinjava, ono što je izašlo u javnosti, a vezano je za organizovani kriminal, vi ste mogli da vidite da su to naše javne ličnosti, da su to naši državnici, da su to naši političari, da su to određeni nosioci vlasti, a posebno oni koji trebaju da gone. Vi ste vidjeli, onaj ko je pratio imao je mogućnost da prati u Distriktu Brčko neki dan, kad poslanik šefu policije kaže, gospodine vaši policijacci su glavni dileri droge na ulici. U oči mi kaže na Parlament. To zabrinjava. I ja ne mogu, a da to ne iznesem na ovom parlamentu i da ne kažem da ponekada, ili upiremo prst u pogrešne tačke, ili nedovoljno pritišćemo te tačke da one procere.

I na kraju spomenuću pranje novca. Vama je dobro poznato da sam ja prije godinu i po dana u ovom parlamentu skrenuo pažnju na nekoliko desetina banaka novootvorenih koje su se isključivo oformile u ovoj zemlji za pranje novca. Ja sam i primjere rekao. Mislim da je malo učinjeno, da je to isto jedna od ...koja će nam rastjerati poštene i prave i investitore i iznutra i izvana da će nam opljačkati državu i ovaj narod i da će nas dovesti do vrlo teške situacije.

Ja sam neki dan imao priliku da razgovarama, ja se izvinjavam samo još rečenicu gospodine predsjedavajući, da gospodinu Džonsonu u OHR-u nešto kažem, da mu kažem da od ovoga i organizovanoga nije imun ni KAPAO. Ja sam mu rekao i pojedinosti. Ne bih ih ovdje iznosio, jer ih zna. Što znači da, gospodine ministre vi i vaša služba pod broj 1., a bezbeli i svi ostali trebali bi da prihvatimo ovo kao dobру namjeru da se ove tačke koje su eruptivne, da se one poklope i da se na njima nešto uradi, ako mislimo imati pravu ...jer se ovo sve na određen način samo napravi bum i reflektuje se na bezbjednost u ovoj zemlji koja ipak jeste bolja u odnosu na neko vrijeme, ali nije još, ali je još daleko od dobrog. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Sljedeći su se za riječ javio gospodin Beriz Belkić. Neka se pripremi gospodin Miloš Jovanović. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Klub poslanika Stranke za BiH cijeni da je postignut određeni i napredak kada je riječ o informacijama ovakve vrste na dosadašnju praksu i mi mislimo da ova informacija je napravila popriličan progres u odnosu na dosadašnje.

Kada ovo govorim mi mislimo dakle na razumjevanje definicije bezbjednosti, odnosno šta su to faktori, odnosno šta su to njezini sastavni dijelovi i ova informacija vidite obrađuje i tu ekonomsku stabilnost kao jako bitan faktor ukupne bezbjednosti u jednoj državi. Dakle, generalno mi ćemo podržati dakle ovu informaciju i kažem da nema razloga da ne konstatiramo da ima i napretka, te koje smo dobili.

Ali evo nekoliko i primjedbi da tako kažem i sugestija. U ovom uvodnom dijelu gdje se obrađuju i nabrajaju faktori koji kreiraju stanje bezbjednosti, pominju se ove stvari koje i treba pomenuti, međutim, nažalost nisu spomenuta ljudska prava. Dakle ljudska prava, kršenje ljudskih prava. Mi cijenimo da je to jedan od vrlo bitnih faktora koji utiču ili ne utiču na stabilnost u zemlji, pogotovo ako se ima na umu da smo imali niz izvještaja ombusmena, monitoringa itd. da se u Bosni i Hercegovini drastično krše ljudska prava u različitim oblastima, tako da se to mora uzeti ovaj kao faktor koji vrlo bitno utiče na ukupno stanje bezbjednosti.

Dalje, takođe mislimo da nehapšenje ratnih zločinaca koje je pomenuto u tri svega rečenice je jako važan faktor koji utiče na ljudsko stanje bezbjednosti da ga je trebalo na jedan množda malo širi način pojasniti, jer kada uporedite na koji način je povratak ljudi i imovine, koji takođe i te kako imaju uticaja na ljudsku bezbjednost obrađeno, vidjećete da ste tamo obradili skoro jedan mali izvještaj Ministarstva za raseljena lica i izbjeglice ste ugradili u ovu informaciju, a o ratnim zličincima svega tri rečenice.

Ja moram staviti malo i primjedbu na ovaj rezime, odnosno ovu konstataciju gdje kažete da je bezbjednosna situacija u BiH u 2004. zadovoljavajuća, osim u oblastima bezbjednosti ljudi i imovine. To je malo kontradiktorno, jer ako kažete da je zadovoljavajuća, a kažete da nije dobra u osnovnim elementima kao što su bezbjednost ljudi i imovine, onda ćemo teško prihvatići da je ona u ukupnom smislu zadovoljavajuća.

Dalje, želim upozoriti na jednu stvar koja je tačna. U informaciji stoji da pojam, kaže međukantonalni i međuentitetski kriminal. Dakle međukantonalni i međuentitetski kriminal. Dakle dok svijet govori o regionalnim svjetskim dimenzijama kriminala, mi samo što nismo počeli govoriti i o međuseoskom kriminalu. To nam govori rascjepkanost institucija, na rascjepkanost međuljudskog prostora itd. Dakle mora se nešto na tome i brže i hitrije raditi i ovu činjenicu zaista ne smije se, ona je tačna, ja znam, ona je tačna, ali je se mora posmatrati na način da se ona prevaziđe.

I na kraju jedna sugestija, jedna ideja, jedan prijedlog. Jako bi bilo važno ministre, kao što je ova naša komisija zaključila da bi bilo dobro u DGS-u vidjeti sa stanovišta kadrovske popunjenoosti itd. bilo bi jako dobro napraviti jednu analizu, sliku kapaciteta i kompetentnosti institucija koje, čija je dužnost da nam osiguraju dobru bezbjednosnu situaciju. Dakle ova informacija nema te da tako kažem kritičke analize tih institucija sa stanovišta njihovoog kapaciteta kompetentnosti ljudi i uslova u kojim rade itd. itd. sve ono što čini elemente jedne od institucija kada je ocjenjujete da li je ona dorasla zadatku koju smo pred nju postavili.

I naravno treba istaći u svakoj informaciji i vašu ocjenu u kojoj smo fazi te depolitizacije o kojoj jako mnogo govorimo, ovih institucija koje zaista bez tog faktora neće moći, da tako kažem stručno i efikasno djelovati.

I na kraju eto još jedanputa da ponovim mi cijenimo da ovaj informacija se može prihvatići, da ima određene progrese, ali evo ovo nekoliko sugestija za koje mislimo da bi mogle u budućnosti dobro doći. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Za riječ se javio gospodin Miloš Jovanović. Neka se pripremi gospodin Selim Bešlagić.

MILOŠ JOVANOVIĆ

Evo ja ču kraće i ono što, čini mi se, ono što bi izdvojio iz ove informacije i što bi trebalo možda i sve da nas zabrine prvo broj deportovanih lica iz trećih država u Bosnu i Hercegovinu, vidjeli ste znači da u ovoj informaciji stoji da je negdje skoro 2.200 lica u ovoj godini deportovano iz trećih zemalja zbog ilegalnog prelaska granice. I bojam se da to nije možda jedan od glavnih razloga što Bosna i Hercegovina da kažem nema povlastica, ili ne može dobiti povlastice za vizni režim.

Takođe kada je u pitanju krivična djela terorizma, u ovoj informaciji stoji da je oko 380 lica, 380 lica provjereno zbog saradnje sa međunarodnim terorističkim organizacijama. Iskoristio bih priliku da pitam ministra, znači da li od tih 380 lica koji su provjereli, znači da li ima neko stvarno ko je da kažem ovaj, znači ako si osumnjičen toliko, da li ima neko ko je sarađivao sa međunarodnim terorističkim organizacijama? Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Sljedeći za riječ se javio gospodin Selim Bešlagić. Neka se pripremi gospodin Elmir Jahić.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja ču biti veoma kratak i upravo se odnosi na ovo posljednje pitanje koje je gospodin Miloš diskutovao, a to je znači kriminalitet i krivična djela terorizma.

Čini mi se da bi ovdje trebalo u sljedećoj fazi razdvojiti unutrašnji i međunarodni terorizam da bismo dobili upravo odgovore na ova pitanja o kome smo postavili. Ako je 380 lica bilo u vezi sa terorizmom, nemamo odgovor koliko je od tih 380 lica objektivno bilo učestvovalo, ili bolje rečeno sarađivalo sa ...tako da bi to trebalo razdvojiti. Imali bismo jasniju sliku o tim stvarima, jer otprilike kod nas kada hoćemo da izazovemo nekakvu reakciju onda odmah kažemo teroristi su tu, pa alkaida, pa ovaj, pa onaj i onda iz tih razloga jednostavno smatramo da bi to trebalo pojasniti.

I jedna stvar koja ovdje nema, a koja je veoma bitna, to je maloljetnička delikvencija, jer u zaključcima ste rekli da bi trebalo raditi na otvaranju ustanova za maloljetničku delikvenciju. Ja tvrdim da je danas u ovom dijelu sigurnosti maloljetna

delikvencija faktička potencijalna opasnost za Bosnu i Hercegovinu, jer upravo zbog neimanja ovih objekata mi imamo slučajeve da se maloljetnička delikvencija toleriše samo time što ode kod sudije za prekršaje i zbog neimanja ovih institucija ta se djeca puste i nakon opet 24 sata oni se nalaze u tom djelu.

Zbog toga smatram da je bio jedan prijedlog, jedna inicijativa da institucije za maloljetne delikvenciju u Stocu, čini mi se, koja je sposobna, koja je osposobljena pokušamo aktivirati upravo za rješavanje ovih pitanja koje bi značile za Bosnu i Hercegovinu veoma mnogo. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Sljedeći je gospodin Elmir Jahić. Neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

ELMIR JAHIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Pa kada imamo u vidu ovu informaciju o stanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini u prošloj godini i kada imamo priliku da pratimo statistike po pojedinim oblastima stope kriminaliteta možemo reći da treba da budemo zadovoljni tim jednim napretkom koji je evidentan u Bosni i Hercegovini.

Dakle svakim danom, negdje više, negdje manje od područja do područja i zavisno o kojoj se radi vrsti kriminala, dolazi do pada kriminala. Sve veći broj otkrivanja tih kriminogenih djela.

Ono što nama jeste osnovni problem je institucije koje su zadužene da, za borbu protiv kriminala sigurno da u tom kontekstu su i oni koji žele da s čim prije obračunavaju sa kriminalcima i kriminalom, zalažu se za reformu policije. Nažalost reforma policije je sada stala. Da ne govorim i drugim institucijama evo kao što je obavještajna služba koja je faktički još u povoju. Ne znam SIP-a itd. Sve to utiče na jedan rekao bih intenzivniji rad ovih svih službi koje su zaduženi za borbu protiv kriminala. Ja bih se složio sa svojim kolegama koji su neke konkretnе aspekte ovog izvještaj posebno potencirali, dali neke konkretnе prijedloge i ja ne bih dakle izvještaje, odnosno informacija takva kakva jeste, ona oslikava stanje. MOžda bi trebalo negdje bolje, malo više nešto potencirati, nešto manje, neke stvari preciznije.

Muslim ja ču se bazirati na tri četiri stvari koje su po meni u ovom izvještaju čisto politikanstvo. Dakle čisto politikanstvo koji nemaju veze sa kriminalom itd.

Npr. na početku kaže se problematika u okruženju prvenstveno se odnosi na pitanje statusa Kosova i Metohije što bi se, prema nekim procjenama međunarodnih analitičara moglo nepovoljno replikovati na bezbjednosnu situaciju u BiH, zagovor referendumu, porast nacionalnih tenzija itd. Dakle ovo je stavio onaj koji to ima u srcu. To nema veze sa informacijom o stanju bezbjednosti. Nikakve veze nema. Politikanstvo čisto.

Druga stvar. Kaže se ovako. U ovom izvještajnom periodu zabilježena je pojava ispisivanja grafita i distribucija letaka što ukazuje na mogućnost aktivnosti, ukazuje na mogućnost aktivnosti, pojedinih lica iz organizacija i asocijacija u BiH koji su u javnosti predstavljeni kao pa pod znacima zaštita nacionalnih interesa pojedinih naroda i narodnosti. Ne znam više ko koristi taj termin narodnosti. Npr. organizacija aktivna islamska omladina i muslimansko, neko muslimansko bratstvo. Vamo su nacionalni interesi, a vamo su vjerske organizacije. Znači ne znam neke mogućnosti aktivnosti pojedinih lica itd.

I ova alkaida. Dajte, nemojte više zaista stavljati. Ovo ako ima neko da je povezan u Bosni i Hercegovini sa bilo kojom terorističkom organizacijom tako alkaidom ime i prezime i da vidimo šta treba raditi. Očito oni koji stalno priželjkaju ovdje neko dizanje nekih tenzija, pokušaj da se neki je li unutrašnji neprijatelj stalno tu prikažu, stalno se izmišljaju ta neka povezanost sa alkaidom. Ako ima, ovo što je gospodin Miloš Jovanović govorio. Ne znam toliko ispitano, ko ima da je povezano. Ime i prezime, povezan to i to i hajde da vidimo šta je uradio i da se sankcioniše. A ne ovako politikanski. Ne znam na međunarodnom planu stvarju se interesne veze između organizirano kriminala i terorizma što rezultira njihovim novim pojavnim oblicima kao što su nenarko terorizam, pretnje turističkih organizacija...alkaida evropskim zemljama vojno angažovanim u Iraku koje su uzete veoma ozbiljno u obzir, pa povezanost, pa ovo, pa ono, pa nešto svašta, ništa ni sa čim. Ovaj, ime i prezime ko je šta je, povezan, ako ima, ako nema. Nemojte više.

Dakle ja lično, Klub stranke neće podržati ovaj izvještaj zbog ovog politikanstva, ovo Kosovo, ova alkaida itd. Dakle ako ima dokaza tačka. Ovo pogotovo oko Kosova. To je dakle vrlo zlonamjerno urađeno prema nekim stranima analitičarima koji ovo, to mislim. Sad on to stavlja u izvještaj državnih institucija Bosne i Hercegovine.

Dakle mi nismo spremni podržati ovaj izvještaj, ukoliko se ovo ne ukloni.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala. Gospodin Sead Avdić. Neka se pripremi gospođa Jelina Đurković.

SEAD AVDIĆ

Koleginice i kolege, poštovano predsjedništvo i gosti Vijeća ministara, naime ja imam dijelom sitne primjedbe, kao i moji prethodnici. Informacija je dobra sa aspekta što je pisana, ne sa aspekta pozicije ili vlasti, nego je pisana stvarno, ima se osjećaj sa jednom iskrenom željom da se dođe do objektivne ocjene stanja u Bosni i Hercegovini. I na tome vam hvala stvarno.

Ove primjedbe koje su iznesene i prije mene i bilo dobro gospodine ministre, ako je moguće u fus noti, ako se tvrdi za nešto namjesti izvod po kojem se to tvrdi. Znači sve drugo je prazna priča i može biti zloupotrebljeno i tumačeno na razne načine. Znači primjera radi globalna strategija u borbi protiv terorizma u svijetu direktno utiče i na bezbjednost u dešavanju u BiH, prije svega zbog činjenice da su prema procjenama nekih

međunarodnih subjekata u BiH prisutni dijelovi alkaide. Ja ne znam koji je međunarodni pravni subjekat utvrdio da ovdje ima alkaida. Ima se osjećaj da ima nekih ljudi u ministarstvu kojima je to omiljena tema pa stalno to preko televizije govore, bez pokrića itd. što znači ja vas molim, ako ima alkaide u Bosni i Hercegovini izbor po kojem se to tvrdi. Znači izvor. U fus noti bilo bi to korektno jednostavno i na neki način da razbije sve sumnje ili manipulaciju oko ovih pitanja.

Znači to su dijelom jedna od sugestija odmah na početku, a ono što bih možda bilo dobro istaći posebno ovdje ste naveli da pored privrednog kriminaliteta itd. i zloupotrebe položaja i ovlaštenja, odnosno posebno poreske i carinske utaje. To je jedan od najvećih, ja bih rekao uzroka reduciranja budžeta i Bosne i Hercegovine i entitetskih budžeta i budžeta kantona i općina. U tom kontekstu ne bi bilo na odmet možda ovo, ovu tehnologiju ovih poreskih i carinskih utaja malo detaljniji objasniti da ljudi jednostavno prepoznaju o čemu se radi, pa šta više i običan čovjek da bi se jednostavno lakše i efikasnije mogli boriti.

I na kraju ja sam već jedanputa govorio ovaj spisak zaključaka, odnosno prijedlog mjera i aktivnosti je objektivno diskutabilan. Bilo bi dobro, ovaj materijal pruža obilje mogućnosti i dokaza da se može rekonstruirati ovaj spisak mjera, zato recimo evo mjera -

1. Ja sam to već jedanputa istakao znači rekonstruisati u to da se traži od međudržavnog Vijeća Bosne i Hercegovine i Srbije i Crne Gore razmatranje i potpisivanje sporazuma o granicama. Granična linija je usaglašena, komisija je završila svoj dio posla. Jednostavno je pred međudržavnim vijećima je da jednostavno pokušaju potpisati taj sporazum, bez nekih posebnih uslovljavanja jedne ili druge strane. I to se isto odnosi i na Bosnu i Hercegovinu i Hrvatsku gdje je postupak takođe u toku.

Kaže pod 3. donjeti program socijalnog zbrinjavanja, sve je veći broj socijalno ugroženih. Imamo sutra neke mjere, jel tako socijalne politike, ali imamo i strategiju u borbi protiv siromaštva. Ne bi bilo to loše napomenuti.

Pa onda isto pod 4. donjeti strategiju u borbi protiv svih vidova korupcije. Treba inovirati postojeću strategiju borbe protiv korupcije koju već imamo, prije dvije godine je donesena itd. i još uvijek je aktuelna i u tom kontekstu sigurno da ima puno toga što se može iskoristiti.

Ja predlažem da se ova informacija znači, da se rekonstruira ovaj prijedlog mjera i aktivnosti, da se informacija dostavi, ja predlažem i parlamentima entiteta i Distrikta Brčko i Sudu Bosne i Hercegovine i Tužiteljstvu, ako im slučajno nije dostavljena. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Gospođa Jelina Đurković i gospodin Adem Huskić. Više nema prijavljenih.

JELINA ĐURKOVIĆ

Ja imam u vezi sa ovim povratkom i bezbjednošću izbjeglica pitanje gospodinu ministru. Što se tiče dakle bezbjednosti povratka.

Nedavno sam bila u dva ili tri sela na maglajskoj opštini gdje su Srbi povratnici i čini mi se Jablanica, Krsno polje, Bočinje i razgovarali smo sa parlamentarcima. Razgovarali smo sa rukovodicima mjesnih zajednica i načelnikom opštine Maglaj. Recimo u Krsnom polju povratak je 50% izbjeglica, ali u Jablanici je mnogo manje i u Bočinji je najmanje. Zašto je to tako? Ljudi su nam se na licu mjesta žalili da ustvari nemaju dovoljnu podršku mjesnih organa kada se dogodi nešto što hajde da kažem provokacija neka je bila, onda ne reaguju na vrijeme policija. Recimo čovjek zasadi čokot lozu zasadi danas, preko noći mu to neko posjeće. Nema, on prijavi, ali nema reakcije policije. Dakle, onda dove uzaludno žaliti se bilo kome.

Dalje, dolaze recimo oni ovčari sa Vlašića na imanja, uniše zasade koje postoje na njivi, a naprsto nikom ništa. Dakle i to je jedan od razloga, a kako reagovati ako prijavite opet sporo se reaguje. Do prije dvije godine u Bočinji su znali, tamo ih ljudi zovu mudžahedini. Ja ne znam da li su to oni, da li su to mudžahedini, ali ih tamo tako zovu. Do prije dvije godine su im bacali one božične pečenice u Bosnu, jer im to kao smeta. Sada to više ne rade, ali ostao je strah od toga, jer ne zna se koliko, da li ima tamo 50 ili 70 ljudi. Preko vikenda ih je mnogo više, a odakle dolaze niko ne zna, a pitali smo gospodina načelnika, on kaže ne znamo koliko ih ima. Nemamo kontrolu. I to jeste naš problem, ali je dobro dok su oni mirni, ali nikada čovjek ne zna kada će se opet desiti neki incident.

I zato pitam, ja bih voljela da se nikada ne dese, naravno. I zato pitam gospodina, zapravo ministra, znate li vi nešto o tome više i kako, jer ljudi kažu najmanji je povratak u Bočinju upravo iz bezbjednosnih razloga. A imate li vi informaciju više od onoga što sam ja dobila na terenu i imate li prijedloge kako tu bezbjednosnu komponentu pojačati, povećati? Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Gospodin Adem Huskić. Pa ćemo dati riječ ministru. Gospodin Vinko Zorić neka se pripremi.

ADEM HUSKIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući, kolege, gospodine ministre, ja ću biti vrlo kratak, ili ću se potruditi barem da budem, sobzirom da sam član komisije pa imam možda i manje pravo da pričam ovdje o ovoj temi, ali mislim da ovo za sada što je rečeno od strane diskutanata koji su govorili prije mene, otprilike je rečeno ono najvažnije.

Ja bih htio samo reći, pored onog pozitivnog, znači pohvale da je ovo izvještaj koji je bitno bolji od prethodnog izvještaja, htio bih reći šta ja mislim šta nedostaje, ali

misljam da je glavna stvar koja nedostaje u ovom ustvari na izvještaju o informaciji, to je razlika neka, nedostaje to da se vidi koji su ustvari ili koji je, ili koji su glavni izazovi glavni sigurnosni problemi Bosne i Hercegovini. Ovdje je navedeno desetak problema ovako razvrstanih po nekim grupama i to stoji, ali što je najveći problem sigurnosni, to se ne vidi. I ja misljam da bi to, taj dakle nedostatak trebao u sljedećem izvještaju koji bi mogao biti, ili vjerovatno će biti za šest mjeseci 2005. godine znači, trebalo bi da se vidi koji je glavni ili koji su, bolje reći koji su glavni sigurnosni izazovi i na koji način se mogu prevazići. Sada ovako se ne zna što je najveći problem.

I možda ne bi bilo loše da sljedeći put kada se bude pravila informacija da ne bude informacija, nego izvještaj, jer sad ćemo mi informaciju primiti k znanju. To je ipak, kako bih rekao da ostavlja malo više komoditeta ministarstvu da piše tamo jer se ne usvaja. Ako bi bio izvještaj onda bi bilo usvajanje, pa misljam da bi se otklonili nekakvi. Ja misljam da bi se otklonili neki nedostaci koji su već ovdje spomenuti.

I također misljam da bi trebalo donjeti, odnosno napraviti spisak zakona koji uopšte nedostaju i spisak zakona koji bi trebalo izmjeniti i koje su to izmjene. Ja sam prije možda mjesec i po dana, ili dva imao ovdje inicijativu jednu da se donesu dva zakona. Nažalost Dom nije ih usvojio. To su zakoni koji se tiču upravo ove oblasti. To je zakon o ovim zaštitarskim firmama, o malom naoružanju. Mislim da bi nam dobro došao i zakon o ponašanju na sportskim priredbama, jer tu ima dosta stvari koje ovako ružno izgledaju, a negativno utiču na sigurnosnu situaciju, a mi dajemo taj zakon pa se koriste onda neki drugi itd. itd. znači, da završim priču, moja osnovna primjedba je na tome da bi trebalo, da nedostaju pobrojani glavni problemi i da bi trebalo tou sljedećem izvještaju da se popravi. Zahvaljujem.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvla. I, imamo još gospodina Vinka Zorića, izvolite.

VINKO ZORIĆ

Ja u ime Kluba HDZ-a demokršćani, mogu kazati da je ova informacija jako dobro napravljena. Mi možemo pričati o informaciji sa raznih je li, aspekata ali trebamo kazati ili smo trebali govoriti o tome ima li ovde nešto netočno. Ministar sigurnosti ili onaj ko je sastavlja ovo izvješće ne može sastaviti nešto ako mu, ne znam, županijska ili entitetska ministarstva nisu dostavila. Mi znamo sučim raspolaže Ministarstvo sigurnosti. Isto tako, trebalo je možda više govoriti o prijedlogu mjera, kako poboljšati stvari u BiH. Sve se svede na priču o politici. Nekome smeta ako se spomene terorizam, nekome smeta ako se spomenu ratni zločini, a mi znamo da u BiH ima ja bih rekao, malo sigurnosti ili puno manje nego bi trebalo biti sigurnosti po svim ovim kategorijama koje su ovdje nabrojane.

Po meni je to tako jer je BiH loše uređena iznutra, a po nekome je zbog nečega drugog. Ja misljam, dogod se budu jačali ovaj, ne znam, kantonalno i federalno ministarstvo, ko će nešto tamo raditi ili dogod bude jedan ministar pripadao jednom narodu, pokušavao amenstirati svoj narod, a drugi napadati, jer eto, da se barem nešto

radi, da ima kriminala, da ima, pa onda optužiti često i onoga ko nije za ništa kriv, itd. da neće biti sreće dok se ne budu pravilno promiješale karte i pravilno podijelile uloge.

Nama je ovo je li, ova informacija prihvatljiva, dobro je napravljena, prijedlog mjera i aktivnosti također i mislim da sve institucije zadužene za sigurnost, trebaju raditi kvalitetnije i bolje a neke rasprave ovdje koje su se danas čule, bez imalo namjere da kritiziram svoje kolege, dapače, svaka rasprava je dobra, su ipak za kantonalne skupštine odnosno, entitetske parlamente. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Hvala vam kolege poslanici. Ministar sigurnosti, vjerovatno osjeća potrebu da kaže nekoliko rečenica, pa gospodin Čolak, ministar sigurnosti BiH, izvolite.

BARIŠA ČOLAK

Hvala gospodine predsjedavajući. Poštovani zatupnici, evo ja ћu vrlo kratko. Pa ja se slažem uistinu sa rekao bih, zaista najvećim dijelom vaših ocjena koje ste vi ovdje dali. Drago mi je da ste prepoznali u ovoj informaciji jedan kvalitet, jedan napredak u odnosu na ono što ste imali zadnji put kao informaciju našu. Nadam se da će ova koju već radimo a radimo je za 6mjeseci ove godine, biti još kvalitetnija.

Meni i uposlenicima u Ministarstvu je uistinu cilj da iz dana u dan, radimo kvalitetnije, da dolazimo do kvalitetnijih informacija, kako bi smo ih vama mogli prezentirati. Jednostavno, mi kao ministarstvo djelujemo, radimo u okviru zakona kojeg imamo. I, točno onako kako je to definirano u članku 14. Zakona o ministarstvima, znajući da nismo u mogućnosti sami, nego da dobivamo informacije od entitetskih ministarstava, županijskih ministarstava, od agencija za provedbu zakona koja se nalaze na državnoj razini, i svjestan činjenice da niti ova informacija nije savršena i da ona može biti mnogo bolja, ali uistinu želio bih razuvjeriti sve one koji misle da je bilo što ovdje napravljeno sa nekakvom zlom namjerom. Uistinu nije. Jesu li, je li to na najbolji način ovde prezentirano? Ali, ja mislim da ipak ono što je najvažnije, da ništa nije krivo napisano. Je li nešto trebalo biti bolje pojašnjeno, je li nešto trebalo biti eksplisitnije naglašeno, jesu li neke stvari trebale biti bolje obradene i slažem se, jesu li neke stvari koje su možda samo dotaknute ili naglašene, trebale biti kažem, mnogo bolje pojašnjene, to mogu prihvatiti.

I, uistinu, evo još jedanput želim kazati, da je cilj bio zaista realno prikazati stanje. Ne, da mi to sad radimo sa nekakve pozicije vlasti, nego uistinu ukazati na sve probleme koje imamo u BiH, naravno da su tu sve vaše primjedbe, sve vaše sugestije, sve ono na šta ste upozoravali, dobro došle i da će to i te kako nama koristiti prilikom izrade već ovog, sadašnje informacije kažem, koju radimo za 6 mjeseci.

Naravno da bih na neke od ovih ovde upita trebalo i dodatne provjere, da bih ja precizno odgovorio na određena pitanja. Jednostavno ne želim vam davati odgovore koji zaista neće biti potkrepljeni konkretnim dokazima. Zato se neću upuštati detaljnije u bilo

kakvo konkretno pitanje, s tim naravno, da mogu preuzeti obvezu pa provjeriti određene stvari i to vam odgovoriti ili usmeno ili u vidu ovaj, pismenog, u pismenom odgovoru.

Ono što ja mislim zaista, evo i vi ste naglasili, što treba ocijeniti jeste da se u ovom razdoblju koje je, u razdoblju koje smo obradili, u odnosu na vrijeme koje smo ovaj izvještaj, odnosno ovu informaciju pisali ili promatrali, a to je u odnosu na godinu ili dvije prije, možete vidjeti da je zaista u nekim segmentima kretanje kriminaliteta došlo do određenog porasta i što zaista zabrinjava. To su djela koja se odnose na imovinsku sigurnost građana. Vi ste s pravom upozorili na to, i evo ja sad kad gledamo i ovo zapravo kad analiziramo ovo što smo kao konkretne zaključke i konkretne mjere na kraju, posle ovog sažetka predložili, ja mislim da ima mesta i prostora isto tako, vidjeti je li zapravo kaznena politika koja se vodi u BiH adekvatna, posebno kada se tiče određenih kaznenih djela koja, kad su u pitanju znači prije svega kaznena djela protiv imovine, krađe, teške krađe, razbojništva, razbojničke krađe, otuđivanje, krađe znači automobila, banaka, štedionica itd. Iako smo mi to ovdje u tekstualnom dijelu, ja mislim dosta dobro razradili, a ima i u tabelarnom pregledu, pa možete, mogli ste ovaj, jednostavno poreediti kako je to stanje sad, kako je bilo prije godinu dana.

Međutim, pazite, jedno je kaznena politika, jedno su postupci koji se vode pred sudom i ja sam se jednostavno ograničio, odnosno mi u ministarstvu koji smo radili ovu informaciju, morali smo se jednostavno ograničiti na ono što možemo pisati. Ne dakle uopće, ne osporavajući vaše tvrdnje da ima i te kako prostora djelovati u i sudstvu i u tužiteljstvu. Ja bih se naravno kao ministar kanio nekakvih ozbiljnih primjedbi na račun sudstva i na račun tužiteljstva, ali u svakom slučaju da ima tu prostora i u legislativnom smislu, u smislu pooštravanja kaznene politike, a i u smislu same primjene zakona.

Ja bih evo, vama svima zahvalio što ste ukazali na određenu problematiku koja može biti znači još bolje uređena, još bolje prikazana, ali sve s jednom namjerom, znači da nam stanje sigurnosti u BiH bude bolje nego što je bilo.

Ja sam uvjeren, ako mi reformu policijskih struktura u BiH napravimo barem legislativno ove godine, da ćemo mi već određene rezultate imati u narednoj godini. Na mnoge probleme u ovoj informaciji je ukazano. Ukazano na način što sve zapravo predstavlja problem u BiH. Mi smo u ovoj informaciji vidjeli ste, možda po prvi put na ovakav jedan način gdje smo stanj sigurnosti obradili kroz zaštitu međunarodnih granica, unutarnjih graničnih prijelaza i prometa na graničnim prijelazima, zatim kroz kriminalitet, obrađen kroz određena kaznena djela koja su evo, koja karakteriziraju stanje sigurnosti u svakoj državi, zatim kroz suradnju sa Haškim tribunalom i sve ono što se čini i što bi trebalo činiti u smislu deminiranja prostora, miniranih prostora u BiH, ako i rezultate koje imamo u realizaciji CIPS projekta, nastojali znači na jedan ovako dosta razumljiv i rekao bih prihvatljiv način prezentirati u ovoj informaciji.

Ja evo, zahvaljujem vama svima koji ste dali svoje prijedloge, svoje sugestije, to ćemo svakako imati vidu. I, evo još jedan put molim zastupnike da ovu informaciju prihvate. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem ministru. Zaključujem dakle raspravu.

Dakle, poštovane koleginice i kolege, mi smo ovdje imali zapravo neke dvije vrste prijedloga je li. Rasprava se kretala od toga da se informaciji daje podrška, do one rasprave i izjava da se informacija neće podržati sa određenim obrazloženjima.

Pa čitav jedan klub je stao iza toga a kasnije i neki poslanici su stali iza toga, tako da ja govorim ono što jeste bilo je li. Zbog toga dakle mi imamo ovde dvije moguće vrste zaključaka. Ja ću staviti na izjašnjavanje.

Prva je dakle ova koja praktično podržava informaciju. Mi informaciju primamo na znanje dakle i prvi zaključak, glasat ćemo i o jednom i o drugom, je dakle da se informacija prima k znanju, a drugi zaključak je da se informacija vrati predlagaču da se doradi u smislu ovih primjedbi koje su isticali poslanici koji su imali određene primjedbe i ponovo dostavi Parlamentu na usvajanje.

Pa, glasajte kako smatrate datrebate da glasate. Moramo, moramo glasati i da primamo k znanju jer to je podrška dakle, informaciji sa zaključkom komisije a naravno i ovaj drugi prijedlog.

Ja ću naravno ovaj prvi prijedlog staviti na glasanje.

Ko je za to da usvojimo zaključak, da se ova informacija primi na znanje, k znanju sa zaključkom nadležne komisije.

Glasajte dakle o tom zaključku.

Glasajte sad.

24 za, 8 protiv, 4suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Dakle, prihvaćen je ovaj zaključak da se informacija prima na znanje, sa zaključkom komisije, tako da ovaj drugi prijedlog zaključka praktično nema smisla da se stavlja na glasanje.

Na ovaj način smo završili i naravno, dostaviti će se stenogram Ministarstvu sigurnosti, na ovaj način smo završili šestu tačku dnevnog reda.

Prelazimo na sedmu tačku dnevnog reda. To je,

Ad.7. Inicijativa Kluba poslanika SDP-a za osnivanje Odbora odnosno Komisije za usvajanje teksta državne himne Bosne i Hercegovine

Klub poslanika SDP-a inicijativu je dostavio 14. februara 2005. godine. Inicijativu je razmatrala Ustavno-pravna komisija čiji ste izvještaj dobili.

Kao što ste vidjeli komisija nije podržala inicijativu za formiranje odbora za usvajanje teksta državne himne Bosne i Hercegovine. Istina komisija nije ni obrazložila ovakav stav, ali na Domu je dakle da se sada konačno opredjeli o ovoj inicijativi i mi

treba naravno danas da glasamo, imajući u vidu onaj naš zaključak zapravo o izvještaju Ustavno-pravne komisije, kako smo to i do sada radili.

Ukoliko bi izvještaj Ustavno-pravne komisije bio podržan ovdje, onda bi ova inicijativa definitivno propala, ukoliko ne bi bio podržan izvještaj Ustavno-pravne komisije, onda bi se to vratilo nazad Ustavno-pravnoj komisiji da Ustavno-pravna komisija još jedanputa razmotri to pitanje.

Ja otvaram raspravu. Gospodin Selim Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

...da diskutijem, ali želim da kažem da je gospodin Jozo Križanović 9.4.2003. godine podnijeo predlog da se formira komisija za tekst himne, da nakon znači sada već dvije godine nije dobio odgovor i da je onda on ponovo to ponovio, ovo što ste rekli u februaru mjesecu.

Mislim da svima je jasno da građani Bosne i Hercegovine ne podržavaju himnu, samo muziku, nego traže da se ona može i pjevati, ne samo da se mumla. Iz tih razloga ovdje je dat predlog komisije, a razlog zašto komisija nije predložila je dva za, dva protiv i jedan uzdržan.

Mi smatramo da ne treba usvojiti izvještaj komisije i da bi trebalo ovo kao što ste rekli ponovo vratiti komisiji da se u jednoj relaksirajućoj atmosferi ponovo obnovi predlog i da se dođe do toga da idemo sa formiranjem komisije za himnu. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Mirsad Ćeman je sljedeći govornik. Izvolite.

MIRSAĐ ĆEMAN

Hvala lijepa. Ja sam se javio dakle kao poslanik. Mislio sam da u svojstvu predsjedavajućeg, ili kao izvjestioca Ustavno-pravne komisije nema potrebe posebno šta reći zato što je iz ovog izvještaja jasno da proizilazi ustvari iz rezultata glasanja da inicijativa nije prihvaćena i zbog toga mi, ili ja nismo smatrali da treba davati neko šire obrazloženje. Zašto? Da je postojala određena većina koja je odbila ovu inicijativu, onda bismo naravno bili obavezni dati i šire, širi, šire obrazloženje.

U tom pogledu dakle ja, kao predsjedavajući komisije, izvjestilac nemam ništa dodati. Javio sam se ustvari kao član ovog parlamenta da ipak iskažem svoje neslaganje ovakvim ishodom rasprave na ovu temu i na Ustavnoj komisiji, čiji sam član da ustvari kažem da ja ipak bih bio spreman podržati ovu inicijativu i iskazujem potrebu za otvaranjem ovoga pitanja proceduralno i na drugi način da se dođe i do teksta državne himne, kada već imamo instrumentalni jel kako se to kaže dio.

Ja sam, što se mene lično tiče, kao član ovog parlamenta spremam i na još jednu stvar, a to je možda, sigurno po nečijem ukusu ni postojeći tekst himne nije najbolje rješenje. Zašto da ne? Može biti bolji i neki novi tekst himne. Ja sam spremam razmišljati i u tom pravcu da, ne znam da li su kolege koje su ovo predlagali, mada je takvih ideja bilo i u samoj ustavnoj komisiji, odnosno na raspravi, ovaj zašto ne možda raspisati konkurs za sasvim novu himnu i uključivo i instrumentalni muzički dio i tekstualni dio. Dakle sve su to mogućnosti koje se otvaraju.

Smatram, u svakom slučaju da nije dobro da nemamo tekst himne. Postoji i mora postojati zajednički imenitelj u ovoj državi za sve nas koji bi se mogao iskazati i kroz tekst himne. Da budem iskren, bio sam član Parlamenta i u vrijeme kada je ova himna bila u tri varijante ustvari predlagana, predlagan je muzički dio himne i na kraju odabrana ova koja je sada važeća, aktuelna. Ona je uistinu najbolje, najbolje zvuči od one tri koje su predlagane svojevremeno putem javnog konkursa itd. Ali, kažem da budem iskren ušla je u uho i ja sam to čak i u nekim izjavama davao. Taj tekst izgleda kada se malo navikne, odnosno ne tekst, nego ovaj muzički dio postaje i prijemčiv.

Prema tome, zašto sada na muzički dio koji je ušao pomalo u uši građanima ove zemlje, a može biti zajednički imenitelj u ovoj sferi, zašto ne dodati neki, ili bar priliku ne dati nekome da ponudi i tekst koji će jednostavno onda zajedno sa ovim muzičkim dijelom biti jedna cjelina.

Da zaključim, lično kao član Ustavne komisije nisam zadovoljan ovakvim stavom i mislim da izvještaj ne treba prihvati. Treba ipak, zašto da ne, Parlament da iskaže svoju potrebu da kompletiramo to, jer nismo vršili posebna istraživanja, ali ja koliko znam vrlo su rijetke države, mada izgleda i takvih ima, ali zašto bismo mi bar u takvima situacijama bili izuzetak, koje nemaju i tekstualnog dijela himne, ako uopće takvih ima.

Prema tome, predlažem da se izvještaj komisije ne prihvati, da se ipak otvorí mogućnost javnog konkursa i da vidimo šta to građani ove zemlje, kompetentni ljudi mogu ponuditi i kroz tekst kada je riječ o ovom simbolu države Bosne i Hercegovine. Hvala lijepa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala gospodinu Ćemanu. Gospodin Momčilo Novaković je tražio riječ. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine predsjedavajući, kolege poslanici, ja moram da vas podsjetim da smo i do ovog, do ove muzike došli na način kako smo došli, a to je nametanjem dakle od strane Visokog predstavnika i kasnije verifikacijom na Domu.

Zaista mi nije jasno, evo danas više puta smo imali, otvarali neka pitanja koja mogu biti vezana za neke odnose unutar Bosne i Hercegovine, pa mi nije jasno da je nekome stalo da otvorimo ovo pitanje potpuno svjesni odnosa koji sada vladaju. Pa vidite ja da sam predлагаč ovakve inicijative i da je na Ustavno-pravnoj komisiji bilo glasanje

2:2:1, ja bih je povukao duboko svjestan da ne postoje elementarne prepostavke da se valjda tekst himne trebalo usvojiti voljom svih, da tekst himne treba izražavati nešto što u ovom momentu, čini mi se zašto u ovom momentu, čini mi se ne postoji rasspoloženje.

I ja ne vidim zbog čega zaista gurati nešto na silu, da li je to iz neke političke koristi za pojedine partije, iako smo svjesni unaprijed da su veoma, veoma male šanse, ili skoro nikakve da sada u ovoj vazi i u ovakvim odnosima dođemo do teksta himne koju u principu, znamo šta tekst himne treba odražavati, odražava interes svih.

Ja će podržati stav komisije, manje opterećen sa tim da li nama treba himna sa tekstrom ili ne. Koliko potpuno svjestan da ne postoje osnovne prepostavke da dođemo do teksta himne skojim ćemo svi biti zadovoljni. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Beriz Belkić. Izvolite.

BERIZ BELKIĆ

Zahvaljujem. Potpuno je jasno da jedan dio poslanika neće čak ni da otvori dijalog o tome da li ova zemlja treba da ima tekst himne. Ali mi nije jasno da se na neki način upozoravaju ostali da i ne razgovaraju o tome. I mislim da zaista to nema smisla.

Dakle, ja nisam siguran da je i predlagač bio optimista da će stvari ići u pravcu da naša himna dobije riječi, ali ne mogu mu oduzeti pravo da to uradi. Dakle, gospodinu Novakoviću nije ovo replika, nego na neki način kontradiskusija. Dakle koliko god vi stojite na poziciji da ova država ne treba imati tekst himne, pa evo koliko sam vas shvatio možda nije trebala imati ni muziku, ni himnu itd., morate razumjeti da postoje ljudi koji žele da ova država ima, što i ostale normalne države imaju, ni manje manje ni više.

Dakle da budemo čisti do kraja. Postoje poslanici, postoje ljudi u ovoj državi koji jednostavno žele da ova država ima sve što imaju i ostale normalne države, to je jedno. I da niko ne želi nikome nametnuti ono što on ne želi. Mi se pokušavamo ubjediti i argumentirati da li nam to treba, ili ne treba. Eto toliko.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem gospodine Belkiću. Replika gospodin Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Radi se o netačnom navodu gospodina Belkića. Ja sam to namjerno podvukao da ne bi mogla se izvesti ovakva konstatacija, pa je ipak izvedena.

Ja sam upravo u zadnjoj rečenici rekao da nemam ništa protiv da himna Bosne i Hercegovine ima tekst, nego da sada ne postoje prepostavke da dođemo do zajedničkog teksta.

Dakle potpuno jasno sam ja rekao, ovo pitanje i zaista mislio sam da se slušamo. Znači ja sam to i na komisiji govorio i ovdje dakle. Apsolutno smatram da u ovom momentu dakle ne postoje odnosi koji mogu dovesti do teksta koji zadovoljava s jedne strane zahtjeve koji inače tekst himne treba da ima. A znamo šta odražava tekst himne. Znači i to je osnovni motiv zbog čega ja mislim da nisu sazreli uslovi da jedna ovakva inicijativa prođe.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala. Gospodin Selim Bešlagač, predlagač. Izvolite u ime predlagača.

SELIM BEŠLAGIĆ

Pa moram da kažem da muzika je nametnuta Odlukom Visokog predstavnika, odnosno Visoki predstavnik je raspisao tender za muziku. Pobjedio je autor koji je sa muzikom bio najprijemčilniji onima koji su slušali tu.

Druga stvar, autor te muzike Srbin, građanin srpske nacionalnosti. Ja nisam spomenuo da je to Srbin. To je to. Himna koju ja slušam i ja je mumlam, ne mogu drugačije. Prema tome, dozvolite mi da imam pravo da imam tekst, a ko će dobiti na konkursu za tekst koji bi trebalo da ovaj dom raspiše, znači da formira komisiju neka konkurišu svi ljudi i Srbi i Hrvati i Muslimani, treći i četvrti. Prema tome komisija neka odredi to i nemojmo prejudicirati stvari da je nećemo prihvatići svi.

Iz tih razloga smatram da nije uslov da himna Bosne i Hercegovine nema teksta i mislim da ne treba to sada politizirati. Jednostavno otvorimo konkurs. Možda će biti otvoren 10 godina, jer se neće komisija usaglasiti. I nikom ništa. Prema tome molim vas, mislim da ne treba uopšte diskutovati i ne želim da diskutujem. Molim predsjedavajućeg da uvaži naš prijedlog i da jednostavno idete sa predlogom ko je za, ko je protiv i idemo dalje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Idemo dalje. Imamo još gospodina Nikolu Špirića, pa vas gospodine Bešlagiću i da onda privodimo kraju i da idemo na izjašnjavanje. Znamo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Gospodine predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, ja ne znam koliko bi imalo i smisla da nakon ovih diskusija uopšte se javljaju za riječ, ali ja mislim da je ovo vrijeme kada treba pokušati, pokušavati tražiti rješenje prihvatljivo za sve. Ako svi ustajemo na muzički dio himne, ako se ona intonira tamo gdje se intonira, onda treba pokušati tražiti nešto dakle što se riječima može ispoljiti, pa makar to bilo po konceptu nacionalnih stranaka u boji, u boji za narod svoj. Pa svako tumači kako hoće.

Ovo namjerno parafraziram, ali ja mislim da, ja nemam ništa protiv recimo da se, kao što je urađen muzički dio radi i tekstualni dio. Hoće li trebati godinu dana, dvije

godine, pet godina, hoće li se ikada doći do te saglasnosti to je druga stvar, ali ta vrata ne treba zatvoriti u ovoj zemlji. Hvala vam lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Ako se više niko ne javlja za riječ ja zaključujem raspravu.

Prelazimo na izjašnjavanje, dakle glasamo o Izvještaju Ustavno-pravne komisije koji je negativan spram ove inicijative.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 12 za izvještaj, protiv izvještaja 18 tako da izvještaj komisije nije dobio podršku i stvar se vraća ponovo u Ustavno-pravnu komisiju. Izvolite ovo razmotriti tamo još jedanputa i prema tome se odrediti ići prema Parlamentu.

Idemo na sljedeću tačku dnevnog reda, to je osma tačka dnevnog reda, to je

Ad.8. Prijedlog zakona o duhanu, prvo čitanje, predлагаči poslanici Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić

Prijedlog zakona dostavljen je u proceduru 31. januara 2005. godine. On se razmatra u redovnoj proceduri. Ustavno-pravna komisije mišljenje je dostavila 17. februara. Izvještaj nadležne tj. Ustavno-pravne komisije dostavljen je 8. juna 2005. godine. Nadležna komisija usvojila je pet amandmana na prijedlog zakona. U plenarnoj fazi nije bilo amandmana.

Otvaram raspravu o zakonu u prvom čitanju. Izvolite. Ako se niko ne javlja za riječ prelazimo, zaključujem.

Da, da izvolite. Da o duhanu jeste. Gospodin Martin Raguž, zamjenik predsjedavajućeg. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Ja se ispričavam. Ali pošto smo imali ovdje danas komentar od strane nadležnog ministra da Vijeće ima to sutra na sjednici, predlažem da damo jedan novi rok komisiji da se ne izjašnjavamo o tome, značajan je zakon, značajno je pitanje, značajno je mišljenje Vijeća i da uvažimo tu situaciju.

To je moj prijedlog konkretan.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Odlično. Naravno, mi ćemo taj naravno prijedlog staviti na izjašnjavanje svakako, samo evo dok završimo diskusiju. Ima ljudi koji diskutuju.

Gospodin Selim Bešlagić kao predlagač, a onda gospodin Ćeman. Vi ste otvorili diskusiju ja. Nema problema.

SELIM BEŠLAGIĆ

Jutros je pomoćnik ministra rekao, odnosno ministar Doko rekao da su primjedbe iz Federacije i takve da se ovakav zakon ne može usvojiti. E vidite, ja sam se potrudio da dobijem mišljenje ministra za za poljoprivredu Federacije i vjerujte da se radi o sljedećem. Nije šmrkanje, nego ušmrkavanje, nije mokrog duhana, nego osušenog duhana.

Nije ovako, kaže do 31. svibnja, znači piše ovdje do kraja svibnja, četvrtog, oni predlažu do 31. marta, znači dva mjeseca prije. Govorim o tehničkim stvarima koje apsolutno nemaju veze sa suštinskim stvarima zakona. Ili npr. kaže duhan i duhanski, odnosno proizvodi od proizvodi i duhan i duhanski proizvodi, ovdje je samo rekao proizvodi od duhana i duhanski proizvodi. Radi se o stvarima koje apsolutno nemaju nikakvu ...Međutim, pošto smatram da će ovo i na vjerovatno Ministarskom vijeću proći, jer čini mi se da je ovo dobra stvar, ja ne bih htio da kažem da vraćamo, nego da jednostavno sačekamo, sačekamo odluku Ministarskog vijeća pa da onda na osnovu tog sačekamo ova komisija da šmrčemo, ali da ne ušmrčavamo itd. itd.

Evo, ja predlažem znači da ne bismo otvarali raspravu u tom smislu

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Misljam da govorite o istoj stvari. Moguće, ja će to ukomponovati, ukomponovaću ja to ovaj.

Gospodin Ćeman Mirsad. Izvolite. Gospođa Majkić neka se pripremi.

MIRSAD ĆEMAN

U ime Ustavno-pravne komisije, ovdje ima dosta članova, mi smo zaista se trudili da blagovremeno, prije odlučivanja na samoj Komisiji dobijemo stav Vijeća ministara, nadležnog ministarstva itd. Dakle, jednostavno korektno je kazati ovdje da mi nismo to tako brzo rješavali i da smo vodili računa da je potrebno da Vlada, da Vijeće ministara, da neko i entitetski i drugi organi, ko sve treba da ovo ima u vidu, da da svoje sugestije. Nismo vodili javnu raspravu, ali je bilo prilike, tako da jednostavno sada u ovom trenutku usporavati to može se razumjevati ovako ili onako.

Ali, ne dajem to kao prijedlog u ime KOMSIIJE, ali vidim da je raspoloženje takvo, možda bi onda jedino proceduralno imalo smisla, vi ćete to naravno uokriviriti u Poslovnik, odložiti izjašnjavanje pa dati priliku možda

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno, ne sekirajte se gospodine Ćemane. Ništa, hvala vam lijepo. Gosppđa Majkić. Izvolite.

DUŠANKA MAJKIĆ

Niko ne spori dobru namjeru kolega iz SDP-a da ovu materiju, potrebno je zakonski regulisati, ali u komunikaciji sa ljudima, odnosno firmama sa kojim se ovo direktno dotične, bar kada je u pitanju Republika Srpska stavljen je veliki broj primjedbi, između ostalog i primjedbi koje su statusne prirode. Tako recimo dosta pojednostavljena podjela, odnosno razvrstavanje cigareta na meko i tvrdo pakovanje je poprilično problematično zato što znamo da se sve kvalitetne cigarete ne pakuju tvrdo pakovanje kao što znači da ni sve loše cigarete nisu u mekom pakovanju. To je jedan od problema, onaj dio koji se odnosi na način provjere kvaliteta duhana je takođe jako loše urađen u ovom zakonu i mislim da postoji dosta praznog hoda i dosta stvari koje nisu dovoljno dobro regulisane pa mislim da bi bila ovaj prijedlog gospodina Raguža da treba sačekati prijedlog Savjeta ministara i onda na tu temu govoriti. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Gospodin Momčilo Novaković, vidim da je tražio riječ. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Moram reći da mi je neko rekao da će braniti zakon SPD-a, teško bi mu vjerovao. Ali, evo i takva je dakle pozicija, naime nije sporno podržaću ja ovaj otprilike već, čini mi se isti stav, stav da se Savjet ministara da neko vrijeme da se izjasni o ovome.

Ali moram reći da smo mi nekoliko puta to tražili od Savjeta ministara kao komisija i da nismo dobili dakle jedan, imali smo jedan prilično neodgovoran odnos Savjeta ministara prema ovom zakonu i to treba ovdje reći. Moram reći da imamo i neodgovoran odnos poslanika prema ovom zakonu, jer se sada nakon završene procedure odjednom pojavljuju u neke primjedbe koje nikada u proceduri nije ni bilo. Dakle u proceduri je bilo nekoliko amandmana koje sam ja uložio. Svi su prihvaćeni i tako je Komisija došla do nekako jednoglasnog stava u vezi sa ovim zakonom.

Dakle podržaću ali moramo ovaj prijedlog da se sačeka član Savjeta ministara, ali odmah moramo znati jednu stvar da to znači produžavanje praktično komisijske faze.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Apsolutno.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Znači to znači mogućnost davanja novih amandmana u skladu sa stavovima Savjeta ministara i danas to tako trebamo i da

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Apsolutno, absolutno. Dobro. Ko želi dalje da govori. Hvala lijepo. Zaključujem raspravu.

Dakle ovako, mislim da smo mi ovdje iskristalisali stav, mislim da treba primjeniti član 95. stav 3. Poslovnika. Treba ovaj zakon vratiti u komisijsku fazu da Komsija u roku od 15 dana sačini novi izvještaj koji će podrazumjevati naravno i zakon, odnosno i očitovanje Vijeća ministara, ili kroz svoj prijedlog zakona, ili kroz izjašnjenje po vašem zahtjevu da se izjasne i naravno pravo na amandmane.

Evo to je prijedlog zaključka.

Pripremite se za glasanje. O ovom prijedlogu zaključka glasamo.

Glasajte sad.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koliko ja vidim jednoglasno sa 32 glasa za, bez protiv i bez suzdržanih, uz dovoljnu entitetsku većinu usvojio ovaj zaključak. Na taj način smo okončali osmu tačku dnevnog reda.

prelazimo na devetu tačku dnevnog reda, to je

Ad.9. Prijedlog zakona o praznicima Bosne i Hercegovine sa izvještajem Ustavno-pravne komisije, predlagači su poslanici Zlatko Lagumdžija, Jozo Križanović i Selim Bešlagić

Predlog ovog zakona dobili smo 25. februara 2005. godine. Mišljenje Ustavno-pravne komisije dostavljeno je 17. marta. Kolegij je za nadležnu komisiju odredio Ustavno-pravnu komisiju. Nadležna komisija otvorila je javno saslušanje o prijedlogu zakona i javno saslušanje održano je 11. maja 2005. godine. 8. juna dobili smo izvještaj Ustavno-pravne komisije kao nadležne za razmatranje ovog zakona.

Vi ste vidjeli nadležna komisija, dakle Ustavno-pravna komisija nije prihvatile principe Prijedloga zakona o praznicima Bosne i Hercegovine, dakle nije podržala zakon. Ista situacija kao i sa tekstrom himne.

Otvaram raspravu. Gospodin Bešlagić. Izvolite. Bešlagić Selim.

SELIM BEŠLAGIĆ

Želim samo da upoznam Parlament da je bila opšta rasprava i da je ona u jednoj širokoj radnoj atmosferi uz jedan maksimalnu toleranciju skoro dovela do toga da ostaje se na par ja bih rekao dilema tako da mi predlažemo da se ovaj materijal vrati komisiji i da se nastavi sa daljom raspravom kako bi se došlo do Zakona o državnim praznicima Bosne i Hercegovine. To je jedno od značajnih zakona koji bi mogli da i državnost Bosne i Hercegovine osiguraju kao nešto što ima i ovaj zakon u svom, u svojoj primjeni.

Iz tih razloga zamolio bih da ukoliko ima rasprava neka se kaže, ali ukoliko ne da jednostavno evo glasamo za predlog komisije, ili protiv predloga komsije i da jednostavno vratimo ovaj materijal na razmatranje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Procedura je jasna. Ovdje je ista procedura kao i kod prethodnog pitanja kod teksta himne.

Dakle izvolite gospodine Ćeman. Izvolite imate riječ.

MIRSAD ĆEMAN

Samo da kažem dakle kao izvjestilac sa Ustavno-pravne komisije, to je i navedeno, ali da podcertam. Dakle zbog rezultata glasanja, da i ovdje napomenem, pošto je izvještaj faktički negativan vezano za ovaj prijedlog, mi nismo dali obrazloženje, jer je rezultat glasanja ustvari to, ne odluka većinska, jer ja znam da postoji onaj zaključak da kada je negativan izvještaj komisije mora biti i obrazloženje. Dakle, nema obrazloženja zato što je ovo proizvod tumačenja Poslovnika i rezultat glasanja, a ne odluke većinske komisije o ovim ili onim odnosom broja glasova prilikom glasanja.

Prema tome očito i ovdje kao što ste rekli radi se o istoj situaciji kao maloprije i jednostavno treba Poslovnik primjeniti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Novaković ima riječ. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja bih samo pitao predsjedavajućeg Ustavno-pravne komisije šta znači to da je to rezultat glasanja? Svaki stav komisije je rezultat nekog glasanja, ja vas molim šta to znači da je stav glasanja? Znači da je li to onda legalno ili nije legalno? Da li to znači da u nekom drugom glasanju se može postaviti. Da ne otvaram te dileme. Znam ja šta je mislio predsjedavajući komisije da kaže.

Dakle bio rezultat glasanja, ili ne bio mala je razlika između ovog i onog od maloprije. Ovdje nije zakon u načelima znači principi zakona nisu prihvaćeni. Dakle nismo ni ušli u amandmansku fazu. Dakle nismo došli, nismo raspravljali o detaljima zakona, nego već na početku, na samim principima komisija je kako kaže predsjedavajući glasanjem odlučila da ne prihvati ove principe.

Potpuno je meni jasno da i dalje isto glasa se o izvještaju itd., ali napominjem dakle da se radi o principima, ne usvajanju principa na kojima počiva.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam. Gospodin Ćeman ima potrebu da nešto kaže. Nakon toga gospodin....imate riječ gospodin Avdić itd.

MIRSAD ĆEMAN

Ja nisam bio dovoljno jasan predsjedavajući i gospodine Novakoviću. Htio sam upravo reći to, naime, ja osjećam kao predsjedavajući komisije da kada je stav komisije negativan i kada ima jasna većina protiv nekog prijedloga zakona i protiv principa da to obrazložimo. Procjenio sam kao predsjedavajući komisije da kod ovakvog stanja stvari kada je glasanje 3 za, 3 protiv i kada proizilazi da ustvari zbog takvog odnosa u glasanju nisu prihvaćeni principi nema potrebe da sada obrazlažem, jer bi obrazloženje stava podrazumjevalo ustvari iznođenje argumentacije jednu i drugu učesnika u raspravi za ili protiv nekih prijedloga.

Ja sam jednostavno onda smatralo da nemamo potrebe obrazlagati zašto nisu prihvaćeni principi nego sam to konstatovao. I samo sam se zato javio za riječ i zato sam potencirao ovo glasanjem proizilazi da nisu prihvaćeni principi. Inače, ako Parlament insistira i to je poenta moga izlaganja da sada napišemo zbog čega, koji su bili razlozi za protiv, argumenti jedne, druge, treće, pete strane. Napravićemo to, i za i protiv, naravno.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala lijepa. Gospodin Martin Raguž, zamjenik predsjedavajućeg. Neka se pripremi gospodin Sead Avdić.

MARTIN RAGUŽ

...predsjedavajući, bez obzira kakvo bilo mišljenje komisije, obrazloženje treba postojati. Ovdje se faktički može isčitati da je Ustavno-pravna komisija protiv zakona. Ja kao član Ustavno-pravne komisije nisam protiv Zakona o blagdanima Bosne i Hercegovine, ali sam zato da dodemo do kvalitetnog zakona. I zbog toga je nužno obrazloženje gospodine Ćeman uz svo poštivanje ovog što vi govorite da se ne bi stvarale krive interpretacije ili politizacije jednog važnog zakona.

Jer ja predstavljam isto kao i vi značajan dio birača koji žele da se ovo pitanje zakonski uredi u Bosni i Hercegovini, ali na način da to bude opće prihvaćeno u Bosni i Hercegovini i mislim da bi to obrazloženje terbalo sadržavati. I mislim da ne možemo ući u praksi da ako je izvješće negativno da nema obrazloženja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Sead Avdić.

SEAD AVDIĆ

Samo kratko. Ja mislim da većina građana Bosne i Hercegovine podržava donošenje ovoga zakona. I ovaj zakon, ne sumnjujući jednostavno treba stvarno biti donesen na nivou Bosne i Hercegovine, što znači da principi, ja ne znam kako se mogu principi odbiti i da li posebno treba valozirati, odnosno argumentirati zašto je komisija uslovno rečeno odbila principe.

Ali ja, sobzirom na rezultate glasanja 6 ljudi je bilo 3 na prema 3, jednostavno to su bila podjeljena gledišta i u tom kontekstu komisija sigurno da je možda trebala tražiti neke nove dodatne argumente i odgoditi izjašnjavanje komisije za 7 dana ili 10 dana i sa tim pokušati postići taj unutrašnji koncenzus.

Znači predlažem da se odbije ovaj stav komisije i da se vrati ponovo na komisiju ovaj zakon. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko dalje želi da govori? Zaključujem raspravu.

Pripremite se za glasanje. Glasamo o izvještaju komisije. Ista situacija kao i kod teksta državne himne.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Dakle 14 je za izvještaj komisije, 17 je protiv izvještaja komisije. Izvještaj komisije nije dobio podršku. Zakon se vraća nazad u komisiju.

Izvolite Ustavno-pravna komisija ponovo sjednite, razmotrite i obavijestite Dom o vašoj odluci. Rok je uobičajeni kakav je rok uobičajen ovdje.

BRANKA TODOROVIĆ

Uobičajen rok je 15.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Uobičajeni rok je 15 dana. Izvolite.

Novaković izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Imam primjedbu na glasanje, naime, iz Kluba nije registrovan glas jednog poslanika.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Znači, nije registrovan glas i tražim da ponovimo glasanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. U redu. Azra vi ste htjeli nešto. Ako završimo glasanje, onda smo završili. Imate li nešto prije toga. Povodom jel. Dobro u redu.

Ponavljam glasanje vezano za ovu tačku. Pripremite se za glasanje. Molim vas. Vodite računa sada.

Na zahtjev Kluba SDS-a ponavljam glasanje.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

Molim vas, 17 za, 17 protiv, 1 suzdržan. Izvještaj nije dobio podršku i ide nazad komisiji sa istim onim zaključkom.

Povodom ove tačke dnevnog reda gospođa Azra Hadžiahmetović je tražila nešto da kaže. Izvolite.

AZRA HADŽIAHMETOVIĆ

Zahvaljujem predsjedavajući. Ja povodom toga, odnosno posljednje tri tačke dnevnog reda, vrlo kratko jednu sugestiju.

Malo mi je bilo nelogično da je kao resorna komisija, nadležna komisija evo kolega Ćeman je tri ustajao tri puta u posljednje tri tačke dnevnog reda. Nekako mi ima logike kada je u pitanju himna, kada su u pitanju praznici, ali mi nema logike kada je u pitanju Zakon o duhanu. Da je resorna komisija Ustavno-pravna, odnosno nadležna komisija Ustavno-pravna pored Komisije za vanjsku trgovinu i carine, ili pored recimo Komisije za finansije i budžet pošto se radi o visokotarifnoj robi.

Pošto se radi o jednom zakonu koga ćemo vjerovatno raspravljati i nadležno je Ministarstvo vanjske trgovine, ja molim Kolegij da kao nadležnu komisiju odredi jednu od ove dvije. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. hvala vam. Vodiće Kolegij računa o tome. Hvala vam na ovome.

Prelazimo na 10 tačku dnevnog reda, to je.

Molim vas lijepo idemo na 10. tačku dnevnog reda, to je

Ad.10. Prijedlog rezolucije o genocidu u Srebrenici i Bosni i Hercegovini, predlagač poslanik Muhamed Moranjkić

Rezolucija je stigla juče u Parlament, već smo o tome vodili raspravu. Predlagač Moranjkić. Izvolite. Ako želite, naravno.

MUHAMED MORANJKIĆ

...dao obrazloženja kada se vodila rasprava. Jedino što mi ostaje ja predlažem da se glasa o rezoluciji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Otvaram raspravu. Ko želi da govori? Zaključujem raspravu.
Pripremite se za izjašnjavanje.
Glasamo o prijedlogu rezolucije gospodina Moranjkića o Srebrenici, o genocidu u Srebrenici i Bosni i Hercegovini.

Pripremete se za glasanje.
Glasajte sad.
- 20 za, 12 protiv, 2 suzdržana. 20 Federacija, 0 Republika Srpska.
Dakle, rezolucija ima parlamentarnu podršku, ali nema podršku iz entiteta Republika Srpsk. Nema saglasnosti. Jel. Dobro.

Dakle, Kolegij nije postigao saglasnost.

Idemo sa u drugi krug glasanja.
Dakle potšo nema većine iz entiteta Republika Srpska, glasaju oni koji su protiv iz Republike Srpske.
Pripremite se za glasanje.
Glasajte sad.
- 12 protiv iz Republike Srpske, to je više od 2/3 poslanika i ja konstatujem da Rezolucija gospodina Muhameda Moranjkića o genocidu u Srebrenici i Bosni i Hercegovini nije usvojena.

Prelazimo na 11 tačku dnevnog reda, to je

Ad.11. Predlog rezolucije o Srebrenici, predlagač je poslanik Elmir Jahić

Otvaram raspravu. Zaključujem raspravu. Molim. Gospodin Nikola Špirić. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Predsjedavajući, cijenjene kolege i kolegice poslanici, naime bilo je vrlo malo vremena da se ove rezolucije pogledaju, da se sravne i da se jednostavno pokuša naći

nešto što bi možda moglo ličiti na zajednički stav i zato sam govorio da je ovo vrlo teška materija i da je kojim slučajem moguće za tako kratko vrijeme naći zajednički stav. Nažalost ovakve tragedije i zločini bi se ne bi ni dešavali. Ali u ovoj rezoluciji gospodina Elmira Jahića, zato ja molim dakle na razumjevanje svih nas danas ukoliko smo spremni poslati bilo kakvu zajedničku poruku u vidu rezolucije, dakle molim za razumjevanje. Kreator ove rezolucije je Klub SDA, a isto tako sam evo pokušavao u ovoj pauzi, bez konsultacije i sa mojim klubom, bez konsultacija sa ostalim klubovima da pronađem nešto što bi moglo ličiti na rezoluciju o Srebrenici.

Zato vas molim da teške riječi, riječi koje će vjerovatno vrijeme potvrđivati ili demantovati pokušamo, da bi došli do rezolucije izbjegći u ovoj situaciji, ne da bi se izbjegavala konstatacija o istini, dakle nije moja namjera, ovo je diskusija o čemu je bilo govora da nema pogodažanja, nema licitacije sa istinom, itd. Mislim da je o Srebrenici rečeno dosta stvari, mislim da je i Vlada i Parlament Republike Srpske, pa i Komisija o Srebrenici takođe iznjela jasne stavove i u smislu da približimo stablo ili dođemo do nečega, ja ću reći šta mislim da bi dobro bilo izbaciti iz ove rezolucije, kako bi ona možda bila prihvatljiva da ne bismo poslali možda pred desetogodišnjicu Srebrenice najružniju poruku, ili ružnu poruku.

Predlažem recimo da ovaj, da dio prvog stava da počne od druge riječi u trećoj rečenici, da se kaže – najteži oblik ratnog zločina II svjetskog rata u Evropi desio se u Srebrenici. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH osuđuje ovaj zločinački akt i zahtjeva strogo kažnjavanje odgovornih. Da ne lecitiramo. Dakle ....kažnjavanje odgovornih, bez obzira ko se pokaže odgovoran. Ali ovdje teško je tražiti saglasnost da glasamo za to, ako se spominje odgovornost institucija, a ona je još uvijek dakle institucionalna odgovornost, nije dokazana. Zato molim razumjevanje. Dakle, kažnjavanje odgovornih. I mislim da danas smo u prilici da potvrdimo ono što se zove individualizacija zločina, a ne kolektivizacija zločina, ili zločina u ime naroda o čemu je govorio i kolega Novaković.

Drugi stav je za mene potpuno prihvatljiv u ovoj rezoluciji gdje se kaže – sramna je činjenica da su mnogi naredbodavci, počinoci ovog stravičnog zločina ...kaže Mladić još uvijek na slobodi. Najenergičnije instituiramo da predstavnici domaćih i međunarodnih institucija zaduženi za hapšenje ratnih zločinaca privedu sudu pravde hapse one koji su odgovorni za ove ratne zločine. Mislim da je to opšti stav i da je prihvatljiv.

Treći stav takođe za mene, što se mene lično tiče, dakle govorim u lično ime prihvatljiv. Predstavnički dom Parlamentarne skupštine BiH zahtjeva od domaćih i međunarodnih institucija da se odmah otkriju i eksumiraju sve masovne grobnice. Dakle mislim da to treba biti zadatak svih u državi. Ja mislim da je i on apsolutno prihvatljiv da se izvrši ehsumacija da porodice dostojno sahrane svoje, bez obzira i tako ovo, iako se odnosi na Srebrenicu, može se odnositi generalno na žrtve u Bosni i Hercegovini.

Četvrti stav je za mene takođe prihvatljiv u potpunosti.

Peti stav imam primjedbe i mislim da bi dobro bilo napraviti korekciju od petog stava i po mom viđenju on bi mogao da izgleda – Imajući u vidu ogromne ljudske žrtve, gotovo potpuno uništen privredni i standardnih objekata, to stvara pravnu i moralnu obavezu vlasti RS i međunarodne zajednice Bosne i Hercegovine da pomognu građanima Srebrenice. Ja bi, ne bih propisivao zakon o Srebrenici itd. i način na koji će to biti predmet rasprava dakle. I tu bi stavio tačku i za mene bi ovo po mom viđenju moglo biti prihvatljivo.

To je ono što govorim dakle u lično svoje ime i molim kolege ukoliko žele da se dođe do rezolucije da dakle moraće se pretopostavljam napraviti i pauza da klubovi takođe pokušaju na liniji ovoga vidjeti da li je moguće doći uopšte do bilo kakvog teksta. Ali evo pokušao sam lično kao čovjek da razmišljam o ovoj rezoluciji, da razmišljam o ambijentu, da razmišljam o žrtvama i da ovaj parlament dođe do nečega što će stvarati, ne možemo nikog dakle natjerati, ukoliko neće stvarati dio obaveza da se o Srebrenici ima aktivan pristup i aktivno razmišlja.

Kada govorite, vidite da je Haški tribunal potvrđio genocid presude itd. sve mi je to razumljivo, ali sad rezolucija u ovom parlamentu treba da izbaci teške riječi koje ništa neće rješavati, jer mi nećemo odlučivati o tome, nego će upravo te institucije i međunarodne institucije. I ja bih molio da isključimo iz našeg dakle iz rezolucije ono što nikog neće pomoći i neće stvoriti u obavezu. Ali da treba imati aktivan stav, ja sam u to ubjeden. Eto, hvala vam. Mislim da bi se ova rezolucija u ovom smislu mogla dotjerati i što se barem mene lično tiče da bi mogli o njoj razgovarati. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ko želi dalje da govori? Gospodin Jahić evo traži riječ.

ELMIR JAHIĆ

Pa ja se slažem na konstruktivnom pristupu gospodina Špirića i mislim da, ja sam se i nadao u svakom slučaju da će poslanici, ukoliko žele da se usvoji ova rezolucija da će na jedan aktivni pristup pokušati ili da daju svoje neke sugestije ili smjernice kako bi trebalo da ova rezolucija izgleda.

Meni ove, ovi stavovi gospodina Špirića su u dobroj mjeri prihvatljivi, stim što bi bilo možda dobro da se napravi desetak minuta pauze da ako možete da usaglasimo pa da vidimo, pošto ovaj prvi dio nisam pratio.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Predlažem pola sata pauzu.

ELMIR JAHIĆ

Pa da nije puno, poslanici se iscrpljuju čitav dan ovako.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Nema veze. Dakle pola sata pauze nije na odmet. Da vidimo i da pokušamo jedostavno svi klubovi i da vidimo da li postoji mogućnost.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala lijepa. Dobro u redu. Samo da vidimo šta ljudi, šta dalje. Dobićete pauzu. Samo da čujemo diskusije.

SELIM BEŠLAGIĆ

Ja bih ipak zamolio ako može da predstavnici i drugih klubova kažu ovo što, da ne bi bilo sada da se malte ne dogovori izade se i onda se kaže, mi nećemo to prihvatići. Ako ima tih.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da. Naravno. Gospodin Gligorić, pa Novaković.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, trudio sam se cijelo vrijeme da predložim da idemo u komisijsku ili neku drugu fazu. Principijelno sam kritikovao predlagачe, a da me niko pogrešno ne shvati. Sada isto tako i gospodina Špirića.

Sam je rekao nije razgovarao sa svojim klubom, nije ovo. Ma ne trebamo mi slobodne strijelce, mi trebamo ovdje da nađemo ljude koji će raditi, a ne pojedinačne afirmacije ljudi na ovom važnom pitanju. I zato, ne znam o ovom ostavljenom roku, da vidimo šta ćemo, ali nisam za takav rad da neko sada za govornicom za 5 minuta o tako važnoj stvari ima rješenje u rukavu. Bez razlike da li se radilo o gospodinu Špiriću ili gospodinu Jahiću. Nije to uopšte.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Novaković, pa će onda gospodin Špirić dobiti riječ. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja pokušavam sada da vidim kako ova stvar dalje da se razvija. Naime, ako sam ja dobro shvatio u ovoj pauzi od pola sata gospodin Jahić bi analzirao primjedbe gospodina Špirića i video može li prihvatići ili ne.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da tako je.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Jesam li ja to dobro razumio?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Da jeste. Tako je rekao gospodin Jahić.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja mislim da ne možemo tako raditi. naime, mi smo sada ušli u praktično ušli u rad u Komisiji. Ako ostavljamo pola sata, onda ostavljamo pola sata mogućnosti da svi vidimo imamo li primjedbi ili nemamo, pa tek onda da se predлагаč izjasni o onim, o ovim primjedbama. Jer, na ovaj način mislim da nismo mrdnuli nigdje od početka bez obzira na stav gospodina Špirića ukoliko tih pola sata ne iskoristimo, jer ja nisam htio ni da ulazim u tekst rezolucije sobzirom da sam na poziciji da je to komisija trebala da raspravlja. I pokazuje se ustvari evo da smo bili u pravu na kraju krajeva, mi ćemo sada raspravljati kao da raspravljamo u komisiji. Samo što to sad radimo pred očima javnosti, a ono smo mogli uraditi i lakše doći do rješenja u komisiji, nego na način kako ssada radimo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Molim vas samo malo. Gospodin Špirić ima potrebu za odgovorom.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja mislim da ima potrebe za pauzu pola sata. On ne isključuje stavove i ostalih klubova, o čemu je kolega Novaković govorio. Ali hoću kolegi Gligoriću da kažem da ovo nije pitanje slobodnih strijelaca, nego pitanje i pameti i odgovornosti i traženja ambijenta. I ja mislim da svako ima pravo, neće ovaj stav zavisiti samo od Špirića. Ja sam rekao da nisam konsultovao ni moj klub.

I zato mislim da pauzu od pola sata treba iskoristiti da se međusobno i konsultujemo. Ja ću javno da kažem šta me je navelo da idem u susret da se dođe do rezolucije. Dakle pred očima javnosti nije uopšte sporno, a i u okviru rasprave naše u klubovima ću da kažem zašto mislim da bi ovo moglo biti prihvatljivo. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Jahić je još tražio riječ pa ćemo onda dati pauzu.

ELMIR JAHIĆ

Ja sam razumio predlog gospodina Špirića dakle ne samo da ja razmatram prijedlog gospodina Špirića, nego da se svi usaglasimo da se nađe neko rješenje.

Ja mislim da bi bilo zaista dobro da mi danas donešemo ovu rezoluciju i ja sam spreman na jedan dogovor da napravimo jedan kompromis po pitanju rezolucije. Normalno ne kompromis po pitanju istine. Da, ali evo već 5-6 mjeseci gospodine Novakoviću se predlaže da ovaj parlament da svoj studio o Srebrenici. Mi to ne radimo. Primićemo se desetogodišnjici ove tragedije i mislim da je krajnje vrijeme da to učinimo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovako dakle, još gospodin Kunić, pa ču ja onda. Daćemo pauzu.

PETAR KUNIĆ

Naime,

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine Kuniću, vidite ovako, hajde samo još gospodine Kunić. Kratko. Napadaju me zbog toga što treba pauzu da odredim.

PETAR KUNIĆ

Zaista čudi malo ovaj prijedlog moram reći. Kad smo jutros razgovarali rekli smo da ostavimo to za komisiju, pa da se komisijski u jednom ozbilnjom radu, ne može za pola sata, ovo su preozbiljne stvari ovdje što se, ova terminologija koja se koristi, veoma sporna. Kvalifikacije pojedine. Mislim čudi me ovaj prijedlog vrlo neozibljan. Ne znam, možda mi nismo, nemamo kapacitete kao Špirić koji brzo zaključuje, ali bi trebao imati u obzir i druge i njihova razmišljanja.

Prema tome, ja bih ostao kod toga da se formira komisija koja će evenatalno, sutra imamo sjednicu, nastavak, pa ćemo izglasati rezoluciju. Ali molim vas da to pročitamo. Mi smo se susreli i preprošli put također sa jednim presingom gospodina Špirića, sa Renovim pismom gdje se tražilo od nas da prihvativimo Renovo pismo, a da nismo pročitali isti dan.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Prihvatićete u septembru. Svejedno.

PETAR KUNIĆ

Dobro. To, ti ako obećavaš da ćeš prihvatići, ja prihvatići neću, a ti prihvaćaj. Ti možeš za sebe, ali ne možeš za mene. To ti govorи za sebe.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala vam gospodine Kuniću.

PETAR KUNIĆ

Nisam završio. Molim vas, ovo su preozbiljne stvari.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. dobro hvala vam lijepo

PETAR KUNIĆ

...da se dijelimo da formiramo komisiju koja će sačiniti tekst za sutra i da pokušamo donjeti ovu rezoluciju.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Ovako dakle. Hvala vam lijepo.

Dajem pauzu od 30 minuta. Nastavljamo 20 do 6. Za to vrijeme dakle, za to vrijeme predsjednici klubova, svih klubova u Parlamentu neka komuniciraju sa autorom rezolucije gospodinom Elmirom Jahićem i neka kažu svoje primjedbe. Nakon toga će gospodin Jahić kazati šta je prihvatljivo, šta nije prihvatljivo za njega.

/PAUZA/

Nastavljamo sa radom.

Riječ ima gospodin Elmir Jahić predlagač ove rezolucije. Izvolite gospodine Jahiću.

ELMIR JAHIĆ

Gospodine predsjedavajući, poštovane kolege, mi smo imali konsultaciju, dakle predsjednika klubova, imali smo neke primjedbe, sugestije, kasnije smo razgovarali sa klubovima i ja mogu reći kao predlagač rezolucije dakle da pored najbolje želje da zaista dobijemo danas ovu rezoluciju o Srebrenici da izglasamo naš klub i ja lično ne mogu prihvatići dakle da se ova konstatacija, dakle ocjena genocid izbriše.

Tako ja predlažem da, dakle ja ostajem pri tekstu ove rezolucije, predlažem da se o tome glasa.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala. Gospodin Špirić traži rije. Gospodine Gligorić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo, ja će kratko, žao mi je naravno što na pauzi nismo uspjeli da usaglasimo stavove, žao mi je što možda ne postoji hajde da kažem slobodna spremnost da danas dođemo do usaglašenog teksta. Čini mi se da nismo uradili dobar posao, ja barem tako mogu da cijenim. Bilo bi dobro da smo smogli snage, naravno ocjena o Srebrenici je bilo i biće ih i sa jednom rezolucijom se one neće završiti. Ja žalim radi Srebrenice i Srebreničana što danas nismo došli do te rezolucije i evo pokušali smo u klubu sa u klubovima da dođemo do kompromisa i mislim da nakon ovoga da nema kompromisa.

Ja takođe neću glasati za rezoluciju o Srebrenici u ovoj formi koja je ponuđena.
Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodin Gligorić. Gospodin Novaković, pa ču onda ja uzeti malo riječ.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Predsjedavajući, dame i gospodo, ja smatram da je predlagač trebao naći ipak, ili smoći snage i mudrosti i prihvatići ove sugestije koje smo imali u vrijeme ove pauze.

Pokušali smo to predlagajući evo da tako kažem uslovno rečeno poslanici iz Republike Srpske predlagali smo komisijsku fazu. Zatim intervencija profesora Špirića sa kojim se ja nisam slagao u nekom načinu i metodu itd., ali sam shvatio da je ona bila dobromanjerna na tragu pronalaženja rješenja o ovom važnom pitanju i ispostavilo se da je njegova namjera u tom slučaju bila krajnje korektna, prihvatali smo to, zajedno pokušali da nađemo rješenje i žao mi je da u ovom slučaju nije došlo do približavanja tih stavova i djelim ovo mišljenje da je rezolucija danas ova koja je ponuđena, neke koje imamo ili koje će biti biće još mnogo riječi. Mi se moramo suočavati sa surovom prošlošću da bi izgradili budućnost. Mi u ovom slučaju smo ipak to zanemarili.

Ja smatram da treba da podnese odgovornost i predlagač rezolucije ukoliko, da se vratim na početak one moje diskusije nekom nije i to politički cilj da se i ne izglosa. Smatram da smo dovoljno nudili mogućnosti rješenja, imali dobre volje da dođe i ja na kraju sa žaljenjem moram da konstatujem da do toga nije došlo, da predlagač nije imao znači sve ovo u vidu o čemu sam pokušao ovako brzo reći i da naš klub ne može podržati ovaj tekst rezolucije od strane predlagača koji nije uvažio intervencije koje smo mi imali u pauzi. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Zahvaljujem. Gospodin Novaković.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Ja će reći samo jednu rečenicu. Mislim da smo bili zaista na dobrom putu da dođemo do nečeg što je cilj rezolucije bio. Ja mislim da nije cilj bio to što, sčim se Klub SDA nije usaglasio ove rezolucije, jer naša kvalifikacija toga ne znači praktično u principu u kvalifikaciji tog dijela naša kvalifikacija ovdje neće bitno uticati i neće uopšte uticati na to.

Cilj rezolucije je, čini mi se bio druge prirode i mislim da smo ga imali. Nažalost evo kažem, zbog moram reći nekih znači ne slaganja oko ovoga nismo se usaglasili praktično onda uopšte oko rezolucije, jer je predlagač ostao sada i kod ostalih dakle dijelova ove rezolucije.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

U redu. Gospodin Muhamed Moranjkić. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Odbijanje moje rezolucije i pokušaj redigovanja Jahićeve rezolucije sa pristankom na to bila bi bruka za ovaj parlament i ja u tome ne bi učestvovao normalno ni kao čovjek, ni kao poslanik. Neka oni koji misle da je ovo u redu, dakle mimo svega ovoga neka glasaju ili ne glasaju, neka stoji ili ne stoji iza toga.

Ovdje se očito vidi da u ovom parlamentu nema spremnsoti suočavanja sa bolnom istinom Srebrenice, to je sramota, a neka svako odgovara za svoje postupke pred tim narodom i pred stvarnom istinom, a nje nema u ovakvoj rezoluciji ako se ona mjenja.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Mogu li ja malo samo.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Za riječ se javio predsjedavajući Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Poštovane koleginice i kolege, dakle mi raspravljamo o jednom vrlo važnom pitanju i pokušavamo da damo jasan stav najvišeg zakonodavnog organa u ovoj državi o tom važnom pitanju. Zbog toga je vrlo važno da naš stav bude zasnovan na istini i na pravdi i sve ono što se zove pokušaj da se istina ili pravda ne kaže onako kako se je desilo, a naziva se pokušajem kompromisa nije zapravo pokušaj kompromisa.

U Srebrenici se desio genocid. To je potvrđio Međunarodni sud pravde u Hagu. Iako rezolucija koja je ponuđena ide tragom činjenica koje su utvrđene i od strane Haškog tribunala, onda je nekorektno tražiti od predлагаča rezolucije da umanji značaj rezolucije i da odustane od termina genocid. Od toga se ne može odustati glasao o tome, ili ne glasao, prihvatio to ili ne prihvatio ovaj dom. U Srebrenici je izvršen genocid i za taj genocid će odgovarati oni koji su bili inspiratori, koji su bili organizatori, koji su bili naredvodavci i izvršioci. I nećemo odustati nikada, nećemo odustati sve dok i posljednji u lancu odgovornosti ne bude odgovarao za to.

Zato je bolje danas ostati kod ove rezolucije koju je predložio predlagač. Ja prepostavljam kako će ona proći i bolje je da je ne usvoji ovaj predstavnički dom, nego da je usvoji nakaradnu i onaku kakva ne odgovara stvarnom, nažalost stvarnom stanju stvari. To nema niko pravo da to uradi ovdje spram žrtava genocida u Srebrenici. Toliko. Hvala vam.

MARTIN RAGUŽ

Replika gospodina Špirić.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Dame i gospodo imam osjećaj da sebi možda dajem i suviše prava danas lutajući i tragajući za rješenjem u ovoj nesretnoj zemlji. Javnosti Bosne i Hercegovine nesretnim građanim Srebrenice, pa i ovim dole što su razapeli šatorsko naselje, najmanje trebaju lekcije šta je ko spremam i šta ko spremam nije u ovoj zemlji da prihvata ili da prihvaca.

Sve dotle dok u ovoj zemlji ne dođe plejada ljudi političara koji će gledati u budućnost da bi generacije komotnije živjele bićemo u stegama i zapregama i ova zemlja, imam osjećaj nema ljude koji su spremni tražiti rješenje. Žalim što je na kraju govorio kolega Šefik Džaferović, jer sam i u pauzi pokušao da tražim rješenje. Ono je bilo na dohvatz ruke, ali znate pauze u ovom parlamentu su uvijek na liniji ne traženja rješenja.

Ako vi mislite da je bolje za Srebreničane da rezolucija ne bude prihvaćena, dakle ako to misle Bošnjaci, ona neće biti prihvaćena, jer i ja ne želim lošu rezoluciju za Srebreničane. Dakle, nema niko pravo više od mene u ovom parlamentu da traga za dobrom ili za lošom rezolucijom. Ali rezolucija je stvar kompromisa, a ne kako ko vidi stvari koje su se dešavale izdaleka. Ja nisam bio tamo. Ja sam zgranut sa onim što saznajem, kao što ste i svi vi. I zato ja mislim da nažalost ovdje još uvijek nema spremnosti da stvaramo ambijent, a da zločinci odgovaraju, budu procesuirani i moram da vam kažem da sam, dakle vezano za ovo zabrinut, jer ako u ovoj zemlji se iz političkih krugova najavljuje do 30 hiljada procesa, to je puta 4 člana porodice, to je 120 hiljada građana ove zemlje. Kada na 3,5 miliona stanovnika 120 hiljada da čeka tombolu u euforiji će razvaliti državu, a kamo li ako čekaju kaznu.

Zato mislim da u ovoj zemlji još uvijek nema političara odgovornih za budućnost ove zemlje i ne bih želio niskim da polemišem, ali je dobro razmisli o ovome. Ja se ne radujem tome, tužan sam i nije mi draga što će to sve ličiti na to. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Samo kratko ako mogu ja.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Džaferović.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Gospodine zamjenice predsjedavajućeg gospodine Špiriću, zaista mi nije bila namjera da vodim polemiku sa vama ko je od nas dvojice čovjek koji je spremam da vodi zemlju u budućnost, ili da razmišlja o budućnosti ove zemlje neka procjeni bosansko hercegovačka javnost, pa makar i na osnovu onoga što smo danas nas dvojica kazali za ovom govornicom.

Ja sam izašao da vam kažem ovo dakle, nema budućnosti bez istine i pravde. Istina i pravda je prepostavka za budućnost. I ja se zalažem za potpunu istinu i zalažem se za potpunu pravdu. Ono što ste vi, ja cjenim vaš pokušaj da danas dodemo do

rezolucije, ali ono što ste vi ponudili i što se nudi je zapravo polovična istina i polovična pravda i bio bi vrlo opasan presedan. Polovična istina i polovična pravda je ravna neistini i nepravdi i ja nisam spremjan u tome da učestvujem. Sve što tražim i što tražimo je dakle potpuna istina i potpuna pravda.

Ako je u Srebrenici učinjen genocid, a jeste, to je potvrđio Haški tribunal svojom presudom, nemojte tražiti od mene da ja dignem ruku za papir u kojem neće pisati da je u Srebrenici izvršen genocid. Toliko.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Kolega drugi zamjenik predsjedavajućeg Martin Raguž. Izvinjavam se Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Nije replika nego navod. Ja tvrdim da porodicama žrtava ova rezolucija ne treba. Ona više nama treba. Nekom ovakva, nekom onakva. Ja vas molim dajte da ovo privedemo kraju i da se izjasnimo o rezoluciji.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Naravno. Hvala vam lijepo. Gospodin Martin Raguž, drugi zamjenik predsjedavajućeg. Izvolite.

MARTIN RAGUŽ

Hvala lijepo. Pošto smo u stanci sudjelovali znači svi, ja u ime Kluba HDZ-a želim samo reći dakle da smo dali doprinos da dođe do usvajanja rezolucije konsenzusom. Ovdje zbog javnosti.

I mogu samo reći da žalim što na jednom ovako teškom i bolnom pitanju nemamo snage u ovoj instituciji da postignemo taj kompromis. Ali dakle kao klub učinili smo sve da do toga dode. I o istini moglo bi se naširoko i naduboko. Ja ne mislim gospodine Džaferoviću osporiti ni jednu vašu riječ, a isto tako nemojte onima koji su bili za ovaj kompromis osporavati da ovo ne tretiraju kao genocid, odnosno jedan od najtežih oblika ratnog zločina, a to je genocid. I to je stajalo i u ovom tekstu koji su svi bili spremni prihvatići.

Dakle moja spremnost na kompromis nije odustajanje i od ove kvalifikacije i to je jednom za sva vremena da se zna. I ako želimo voditi ovdje odgovorno kvalitetnu raspravu onda moramo jedni druge uvažavati. A ne ekskluzivno polagati pravo na istinu i tumačenje neke kvalifikacije.

I još jednom izražavam žaljenje. Mi nećemo biti protiv rezolucije zato što ne možemo, niko od nas ovdje, ja i ne vjerujem da je bilo ko protiv rezolucije. Ovdje se vodi

borba oko političkih implikacija i načina donošenja ovog akta, a neposredno, odnosno posredno se vodi oko poimanja prava na istinu i određivanje prava na istinu. I tu su svi problemi među nama gospodo. I nije prvi put da u ovom parlamentu, kada smo mi blizu kompromisa šta se desi čovječe. I šta će biti rezultat ovoga da li smo bliži jedni drugima ili dalje. Ja to postavljam. One koji nisu spremni na kompromis. Postavljam pitanje ovdje pred javnošću. Mislim, dajte hladne glave da vidimo.

Velika stvar bi bila da ovaj parlament doneše rezoluciju o Srebrenici, da definira to kao najteži oblik ratnog zločina, da pozove na odgovornost sviju, da pozove na privođenje pravde sviju, da tretira Srebrenicu posebno u svim razinama kao moralnu i pravnu obavezu ove države i svih njenih institucija. Zar to nije pomak. Nije dovoljno možda. Ja ne kažem da je dovoljno. Ja sam spreman i za više. Ali ako je on tu u ovom trenutku to realan izraz nečeg što može biti sutra simbioza i perspektiva ove zemlje, ja ću biti uvijek za to.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala gospodine Raguž. Gospođa Ljilja Milićević je tražila riječ koliko sam ja vidi. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIC

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja isto moram izraziti žaljenje što ono što ste se uspjeli dogоворити, znači što nije došlo ovdje u jednoj formi koja bi bila prihvaćena. Lično sam rekla i prije 7-8 dana da ne znače sve rezolucije koje se donose po Briselu, Americi, deklaracije koje se potpisuju po Strazburu, ako se to ovdje ne uradi.

Ovom prilikom hoću da vas kao Kolegij sve trojicu, premda gospodina Raguža diskusija je bila zadnja upravo ono što sam htjela ja reći, dočekalo se 10 dana prije znači prije 10 godina, pa 10 dana pred to 10 godina, svi ste vi politički akteri u ovom političkom životu Bosne i Hercegovine znatno duže, nije učinjen napor ni od strane Kolegija da se zajednički radi na jednom dokumentu koji bismo mi ovdje danas usvojili, kako to gospodin Špirić često puta kaže uputili jednu pozitivnu poruku u svijet.

Slušam gospodina Moranjkića pa on kaže, moja rezolucija, Jahićeva rezolucija. Nas su danas, mene lično su na stolu su sačekala dva dokumenta. Jedan je prevod američkog ovog kongresa koji je donjeo, a drugi je ovo što je gospodin Jahić učinio napor i napisao. Hoću da kažem znači da smo došli u situaciju da zadnji dan 5 do 12 o nečemu trebamo da se izjasnimo da ste imali više razumjevanja i da se išlo stim da smo rekli znalo se da je 11. juli tu, znalo se to odavno i da smo rekli potrebno je da učinimo napor da to uradimo. Mi bismo smo to imali, ne bi se doveli u situaciju da se konsultujemo pa se kao usaglasimo, pa se vratimo u klubove i nemamo dokumenta.

Prema tome, moja kritika ide svima nama, prvenstveno vama kao ljudima za koje smo glasali predsjedavajući zašto nije učinjen taj napor. I mislim da ne možemo imati Jahićevu ni Moranjkićevu. Mi smo trebali danas imati našu rezoluciju. I dok god budemo

govorili o ovoj varijanti Moranjkićevoj i Jahićevoj mi smo trebali imati našu i ta bi imala pravi efekat. Sve ovo ostalo bojim se da je zloupotreba i nešto drugo, a ne ono o čemu, svi bar ovako kada govorimo težimo. Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vama. Gospodin MOrankić još, pa da zaključimo onda. Samo kratko gospodine Moranjkiću zaista.

MUHAMED MORANJKIĆ

Gospodine predsjedavajući, ...ovo više od predsedana slobodna interpretacija skojom se ne slažem od moje uvažene kolegice Miličevićke. Poslovnik koji je na snazi kaže da poslanik donosi rezoluciju. Prema tome, ja ništa ne vidim, a jedan od tih sam ja, drugi od tih je onaj, što je rekao moja, jer je on donio. Kakva jeo na, šta je ona, to je ocjena vas.

Prema tome, tražiti takve nebuloze po meni da se stvara jedna fama o tome je za mene stvarno nekorektno. To je jedno.

I drugo, ja sam bio jasan, glasan i rekao prije 3 mjeseca, 3 mjeseca pismeno naša inicijativa koja je i ovdje išla je u Predsjedništvo, jer smo bili mišljenja da je Predsjedništvo trebalo da bude nosilac ove aktivnosti, pa ako po njihovom mišljenju treba da dođe dovde. Međutim, tamo je naišlo na zid čutnje. Mi smo čekali. Ni dan danas nam nije odgovoren ni ča ni bu na to. Mi smo onda eto, ako neko zove 5 do 12 je tako kako smo ponudili.

Prema tome, ne vidim nikakvo pogrdno, nikakvo neprihvatljivo što sam ja rekao moja, jer Poslovnikom se kaže poslanik donosi rezoluciju u Parlamentu.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa. To je potpuno jasno. Ko želi dalje da govori? Zaključujem raspravu.

Glasamo o rezoluciji gospodina Jahića u tekstu kako je gospodin Jahić dostavio jutros na klupe, dakle u ovom nepromjenjenom tekstu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 21 za, 12 protiv, 2 suzdržana. 20 iz Federacije, 1 iz RS.

Rezolucija ima opću parlamentarnu većinu, ali nema većinu iz Republike Srpske, jer nema najmanje 1/3 glasova.

Dakle nema saglasnosti u Kolegiju.

Pozivam dakle poslanike iz Republike Srpske, jer tamo nedostaje entitetska većina, one koji glasaju protiv da se pripreme za glasanje.

Idemo u drugi krug glasanja.

Glasajte sad.

- 12 protiv iz republike Srpske, to je dakle više od 2/3.

Konstatujem da Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine nije privratio ni ovu drugu rezoluciju o Srebrenici koju je ponudio gospodin Elmir Jahić.

Prelazimo na 12. tačku dnevnog reda, to je

Ad.12. Izvještaj Zajedničke komisije ova doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o konkurenciji

Izvještaj Zajedničke komisije dostavljen je putem telefaksa 22.juna zajedno sa zapisnikom 58. sjednice. Vidjeli ste zajednička komisija usaglasila je tekst zakona tako da se Zakon o konkurenciji usvoji u tekstu kako ga je usvojio Predstavnički dom.

Imamo izvještaj komisije. Mi se izjašnjavamo o izvještaju komisije.

Pripremite se za glasanje, ako nema rasprave. Mislim da nema potrebe za raspravom.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 33 za, protiv nema niko, 1 suzdržan. Dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom Parlamentarne skupštine usvojio Izvještaj Zajedničke komisije ova doma o nastojanju za postizanje sporazuma Zakona o identičnom tekstu Zakona o konkurenciji, tako da je ovaj zakon usvojen definitivno u ovom domu.

Prelazimo na 13. tačku dnevnog reda, to je

Ad.13. Izvještaj Zajedničke komisije o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine

Izvještaj Zajedničke komisije dostavljen je 27. juna, a vama je dostavljen jutros na klupe. Vidjeli ste Zajednička komisija usaglasila je istovjetan tekst zakona usvajanjem dva amandmana. Dakle komisija se usaglasila.

Ako nema rasprave, pozivam vas da se pripremite za glasanje.

Glasajte sad.

- 31 za, 1 protiv, nema suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Konstatujem da je Predstavnički dom usvojio Zajedničke komisije ova doma o nastojanju za postizanje sporazuma o identičnom tekstu Zakona o izmjenama i dopunama

Zakona o državnoj službi u institucijama Bosne i Hercegovine čime se smatra da je ovaj zakon definitivno usvojen u ovom domu.

Prelazimo na 14. tačku dnevnog reda, to je

Ad.14. Informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine u 2004. godini.

Informacija je dostavljena Domu 16. maja 2005. godine i proslijedena je vama. Jutros ste dobili izvještaj Komisije za finansije i budžet. Vidjeli ste da je Komisija informaciju primila na znanje i Domu predložila zaključak sadržan u izvještaju.

Ima li iko o d predлагаča informacije ovdje? Otvaram raspravu. Ko želi da govori?

Gospodin Muhamed Moranjkić. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

Hvala gospodine predsjedavajući. Dva pitanja postavio, ali ako prisutna gospođa može da odgovori na njih, jer čitajući ovo to mi je ostalo kao malo nedorečeno.

Iz, na strani 8. iz priloženog se vidi da se pojavljuje razlika između stanja vanjske zaduženosti koja je nepune 4 milijarde i ugovorenih kredita koja je nepunih 6 milijardi. Dakle, javlja se razlika od 2 milijarde pa me interesuje - na koje se to kredite odnosi, jer su vezani za kredite, na koje se to kredite odnosi? Zašto oni nisu realizovani? Ako je to razlog ove razlike i šta se smatra starim, a šta novim dugom? Autentično tumačenje je njihovo, jer ja ga ne vidim iz materijala i da li se oni istovjetno tretiraju i zašto su tako klasifikovani kao stari i novi. Jel to neki praktični njihov, njhova podjela ili je to vezano za nešto?

I drugo pitanje – Da li po procjeni i ocjeni, a vezano za naše poznate trendove, pod navodnim znacima prihoda i rashoda državnih mi možemo nositi nesmetano breme vanjskog duga i da li je Bosna i Hercegovina danas u finansijskoj mogućnosti dalje se zaduživati, a da bude sposobna otplačivati postojeći dug? Gdje nam je granica? Hvala lijepo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko dalje? Gospođa Majkić. Izvolite Dušanka.

DUŠANKA MAJKIĆ

Hvala. Poštovani predsjedavajući, poštovane kolege i koleginice poslanici, imam potrebu da kažem nekoliko riječi vezano za ovu tačku dnevnog reda.

Dakle, prema informaciji nadležnih u Savjetu ministara vanjski dug Bosne i Hercegovine zaključno sa 31.12. iznosi blizu 4 milijarde, kao vanjski dug i 10 milijardi je unutrašnji dug zemlje. Kažu da to pripada grupi zemalja koje imaju nisko učešće, jer je, kreće se od 30%, ali da je činjenica da kreditne obaveze prema inostranstvu trenutno otplaćuje Federacija sa iznosom od 2,5 milijarde maraka i RS sa 1,4 milijarde. To se odnosi dakle na vanjski dug gospodine Moranjkiću na vaše pitanje, nastavo do početka rata, znači '92. godine, odnosno na onaj koji je nastao nakon potpisivanja Dejtonskog mirovnog sporazuma.

Nezavisno od toga, entiteti su se zadužili za dodatnih 65 miliona. Šta je alarmantno u svemu ovome, bez obziranja naizgled nizak nivo vanjske zaduženosti. Bosna i Hercegovina u ovoj godini planirano je da servisira vanjski dug u iznosu 248 miliona, što je otprilike $\frac{1}{4}$ blizu $\frac{1}{4}$ budžeta Republike Srpske, ili blizu $\frac{1}{2}$ budžeta Bosne i Hercegovine. Najveći dio vanjskog duga, vidjeli smo da pripada MMF, odnosno Svjetskoj banci i taj dio obaveza koji imamo prema Svjetskoj banci omogućava da se ona direktno upliće u ekonomsku politiku ove zemlje.

Dakle, bez obzira što su podaci o vanjskom dugu izgledaju optimistički, taj optimizam je kratkog djelovanja, jer svaki građanin ove zemlje duguje 1000 maraka. To nije veliki dug za normalne zemlje, ali vidimo da po mnogim stvarima Bosna i Hercegovina nije normalna zemlja, pa zato vraćanje vanjskih dugova sve više ugrožava njen razvoj. Kažem da nije normalna zemlja iz razloga što je evidentirano blizu, armija od blizu 500 hiljada nezaposlenih sa malim brojem firmi koje rade, što je ekonomija ove zemlje još uvijek neodrživa, što su veliki, što je veliki trgovinski deficit blizu jedva 37% je pokrivenost uvoza izvozom, što su poteškoće u procesu privatizacije evidentne u oba entiteta, što je prekomjerna i skupa administracija, što je nedostatak novih radnih mjesto omogućio još uvijek da mnogi mladi ljudi napuštaju ovu zemlju.

Dakle, aktuelne vlasti više nije važno u koju kategoriju dižnika Bosna i Hercegovina spada. Od vas ne očekujem da pokažete građanima ove zemlje kako da zarade onih 1000 maraka po glavi stanovnika koje treba vratiti. Hvala vam.

MUHAMED MORANJKIĆ
/ne razumije se, nije uključen mikrofon/

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Čekajte malo. Dakle, evo vi ste primjetili da gospodinu Moranjkiću nije bio uključe mikrofon s razlogom, jer nije tražio riječ i ovo uopće nije ušlo u stenogram da znate dobro, tako da vam je to daba što ste.

Ko dalje želi da govori? Ministre, bila su neka pitanja ovdje, ako ste evidentirali pitanja, pa dajte molim vas, ako vam nije problem.

Gospoda Ljerka Marić ministar finansija i rezora Bosne i Hercegovine. Izvolite.

LJERKA MARIĆ

Evo ja vas sve službeno pozdravljam, drago mi je da smo današnji dan ipak priveli kraju i ova informacija o stanju vanjske zaduženosti, ova informacija o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine sa 31.12. je uobičajena godišnja informacija o čemu i govori i piše ovdje, o stanju vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine.

Naravno da ova informacija može biti puno šira i može biti sa puno više detalja, osobito vezanih, a može se napraviti koleracija i sa problemima koje mi trenutno imamo jer se suočavamo sa mogućnosti, ili nemogućnosti plaćanja unutarnjeg duga. Međutim, ova informacija je zbilja ono kako ona piše. Metodološki smatramo da je jako dobro napravljeno, se dobro radi, jer smo se puno konsultirali sa nekim drugim zemljama koje rade ovakvu jednu informaciju i mislimo da prikazujemo zbilja, počevši od termina pojašnjenja koji se koriste u izradi informacije u kojoj se jasno kaže šta je stari dug, novi dug, angažirani krediti ne angažirani, stanje zaduženost. Znači sukladno tim definicijama koje se tu koriste kao u onim zakonima kada se definicije koriste i primjenjuju se u čitavoj ovoj informaciji dalje i objašnjavaju o čemu se radi.

Zbilja je znači stanje vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine takvo kako ste i vi rekli oko 4 milijarde i onda kada promatramo kroz čitavu informaciju vidimo zbilja prema kome imamo najveći iznos duga i vidimo možemo primjetiti da je zapravo ono što mi sada vraćamo trenutno jeste taj dug do rata i dug iza rata na način da po ugovorenom pariškom, zapisniku pariškog kluba vraćamo taj dug, a da još uvijek nismo počeli vraćati ove obaveze vezane za londonski klub.

U okviru makroekonomskih pokazatelja, odnosno indikatora vanjskog duga, znači mi smo prikazali ovdje određena ograničenja koja se inače koriste u izračunu kada kažemo da li je zemlja zadužena ili prezadužena ili nezadužena, a u uporednim pokazateljima zaduženosti Bosne i Hercegovine sa drugim zemljama dajemo zadužno razmatranje i kažemo Bosna i Hercegovina još uvijek nije prezadužena zemlja, nego da spada u nivo srednje zaduženih zemalja.

Dakle, ono što je zbilja sad na dnevnom redu svima nama, jeste rješavanje unutarnjeg duga koji se razmatra u odnosu na staru deviznu štednju, ratna potraživanja i ostale obaveze koje mi trebamo izmiriti prema svojim građanima. Mi smo u međuvremenu napravili strategiju za rješavanje unutarnjeg duga i donjeli smo u okviru entiteta i zakone koji o tome govore. Pošto od Komisije za ljudska prava u okviru Ustavnog suda donjela ovu svoju jednu presudu u kojoj ona kaže da smatra da su ta rješenja iz tih zakona neprihvatljiva mi smo formirali u međuvremenu rješenje jednu novu komisiju koja treba brzo da predloži neka nova rješenja aprovo ove presude Ustavnog suda.

Znači radimo intenzivno na tome da kažemo šta su ekonomske osnove ove zemlje da se može i kako se može boriti sa narašlim unutarnjim dugom, a danas doneseni zakon o zaduživanju duga i garancijama kaže kolika je visina, moguća visina buduće zaduženosti ove zemlje. I tamo se spominje jedan postotak od 18% u odnosu na prihode

iz prošle godine koji jasno stavlja granice zemlji u okviru zaduživanja. Znači u okviru zaključaka koji su na kraju izneseni mi kažemo da pokazatelji vanjske zaduženosti Bosne i Hercegovine kroz period ukazuju da se promatrani indikatori vanjskog duga i dalje zadržavaju na održivim nivoima, kažemo da odnos vanjskog duga otprilike u odnosu na bruto društveni proizvod otprilike 33% i glasificira ovu zemlju u kategoriji umjereno zaduženih zemalja, a odnos servisiranja vanjskog duga prema izvozu od otprilike 7% i dalje ukazuje na stabilno stanje u kapacitetu otplate duga.

Znači svake godine kada se radi proračun, vi znate da u okviru proračuna se uvijek iskazuje i projekcija i kaže se koliko je potrebno za sljedeću proračunska godinu vratiti sredstava apro po vanjske zaduženosti. I u okviru izvještaja o izvršenju proračuna za lanjsku godinu znači jasno pokazatelj koliko je to bilo sredstava u odnosu na ovaj povoljan tečaj dolara ....on je obveznike plaćanja duga u odnosu na planirani manje vraćen dug itd. Znači zemlja se nosi na dobar način sa postojećim problemom vezano za vraćanje vanjskog duga.

Gornja visina zaduženosti po kriteriju definiranim ugovorom po ....kaže da je gornja granica ukupnog duga u odnosu na đidipi u od 60% je krajnja granica i može se utvrditi nakon što se okonča procedura razrješenja unutarnjeg duga. Strategiju vanjskog zaduživanja treba konsistentno zasnivati na rastu đidipi i razvojnim potrebama zemlja i trebamo voditi računa o implikacijama duga na makroekonomski i platno bilansna kretanja i u tom smislu mi kažemo da je potrebno osigurati sljedeće:

- Da većina vanjskog zaduživanja bude isključivo pod povoljnim uvjetima što još uvijek za ovu zemlju, jer vi znate da se mi zadužujemo još uvijek pod IDA uvjetima IDA 13 uvjetima Svjetske banke, da mi još uvijek ne prihvatomos kao zemlja zaduživanja koja prelaze 1,85% kamate i da su to najpovoljnija sredstava koja se zemlji daju. Znači govorimo o zemlji kao nosiocu zaduživanja.

- Da se ograničeni nivo komercijalnog zaduživanja angažira isključivo u sektorima koji ssami mogu otplaćivati, što je naravno preduslov da se uopšte neko zadužuje i da se zaduživanje usmjeri na prioritete poticaja razvoja i ekonomskog rasta zemlje što se sada radi, jer se ova sredstva investiraju u projekte koji su infrastrukturni projekti, odnosno neki projekti koji podupiraju strukturalne reforme koje su nužne kao preduvjet da bi se ove druge stvari provodile.

Vrlo je potrebno da se smanji

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Malo pažnje, molim vas sače ministrica završiti. Malo pažnje.

LJERKA MARIĆ

u svrhu proračunske podrške znači, jer mi još uvijek imamo vrlo malo sredstava koji samo Svjetska banka daje ovoj zemlji i zadnja tranša, treća tranša Evropske komisije koja je isključivo bila za podršku proračuna ove zemlje, znači nema drugih koji podržavaju direktnu javnu potrošnju i trebamo izbjegavati zaduživanje po osnovu

pružanja tehničke pomoći koja se nama do sada dešavala vezano za kredite Svjetske banke, ali koji znači u budućnosti će ipak biti investicionog karaktera.

Znači mislimo da je ovo dobro objašnjeno da informacija pruža sve podatke koji vama trebaju, a o unutarnjem dugu ćemo razgovarati drugi put.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala vam lijepa. Hvala vam lijepa gospođo ministrici na ovom detaljnem obrazloženju.

Evo čuli ste obrazloženje ministra, odgovore na pitanja ozbiljno i odgovorno jesu.

Predlažem da informaciju primimo na znanje, uz izvještaj i zaključak naše nadležne komisije.

Pripremite se za glasanje. Pripremite se za glasanje uvažene kolege. Glasajte sad.

- 31 za, nema protiv, 1 suzdržan, dovoljna entitetska većina.

Kosntatujem da smo usvojili ovaj zaključak i na taj način okončali smo 14. tačku dnevnog reda.

Prelazimo na 15. tačku dnevnog reda, to je

Ad.15. Predlog zaključka Komisije za ljudska prava, imigraciju, izbjeglice i azil o rezultatima rješavanja predstavke Udruženja decertifikovanih policajaca Federacije Bosne i Hercegovine i Udruženja decertifikovanih policajaca Republike Srpske

To ima. Komisija je predložila zaključke. Otvaram raspravu. Imamo zaključke komisije, pročitali ste ih.

Gospodin Jahić traži riječ, predsjednik Komisije. Izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Ovaj, evo vama je poznato dakle da naša komisija, Komisija za ljudska prava radi, između ostalog i po na osnovu predstavki dakle građana ili grupa građana, tako smo ovaj put razmatrali predstavke dva udruženja desertificiranih policajaca iz oba bosanskohercegovačkih entiteta, formirali smo jednu podgrupu koja je razmatrala i razgovarala, vršila intervjuje sa ovim ljudima i razmatrala kompletну dokumentaciju koja je bila nam raspolažanju.

Ja ću biti veoma kratak, normalno predložiću ovom parlamentu da usvoji ovaj izvještaj i sa ovim prijedlogom mjera, ali poenta je u tome da postoji dakle i jedan dio ovih rješenja oko decertifikacije policajaca gdje je blago rečeno pod velikim znakom pitanja. Naime, imamo slučajeve gdje se radilo o jednoj neprincipijelnosti dakle ljudi koji

su imali iste hajde da kažem elemente jedni su dobijali certifikate, drugi su gubili, nekima uopšte bez ikakvog obrazloženja su ti certifikati oduzeti. Takođe bilo je povreda u smislu da se ti ljudi nisu mogli žaliti, da se ti ljudi nisu mogli žaliti na svoja rješenja o desertifikaciji i još niz nekih drugih primjera kršenja osnovnih ljudskih prava, kršenja konvencije o ljudskim pravima i temeljnim slobodama. Ja ne bih sada posebno elaborarao zbog vremena koje nam je na raspolaganju, a ima sve u izvještaju.

Dakle, ja bih predložio da podržimo ovaj izvještaj iz različitih, pogotovo dakle želim da potenciram ovaj treći zaključak da se traži da se izvrši revizija da se izvrši revziji u pojedinim slučajevima tamo gdje je navedeno ovih izdatih rješenja.

I ja bih zamolio kolege poslanike da podržimo ovaj izvještaj. Mi smo ga na komisiji jednoglasno usvojili.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko želi dalje da govori?

Gospodin Gligorić, gospodin Novaković. Samo kratko molim vas.

TIHOMIR GLIGORIĆ

Gospodine predsjedavajući, dame i gospodo, predsjednik KOMISIJE gospodin Jahić je korektno rekao o tome zaista može mnogo toga da se kaže. Vrlo profesionalno kolega Jahiću.

Ja bih samo dopunio, ne insistiram na ovim zaključcima, ali ako može zamolio bih gospodina Jahića da prati ovaj prijedlog zaključaka. Znači pod

1. Prihvata se izvještaj i zaključci, samo momenat, radi preciznosti Komsije i kaže se da zadužuje se Savjet ministara BiH da preispita realizaciju zaključka broja 2., već je gospodin Jahić to rekao, u smislu formiranja Komisije za reviziju certifikovanog procesa u roku od 30 dana. Može i više nije problem i o tome obavijesti Dom.

I drugi bi bio zaključak, možda se to i podrazumjeva, ja ne insistiram, ali Predstavnički dom naše skupštine dostavlja izvještaj Savjetu ministara OHR-u i nabraja ovim nadležnim institucijama i na kraju se samo kaže i udruženju naravno, radi preuzimanaj potrebnih mjera u okviru svojih nadležnosti. Možda bi i to trebalo uvažiti tako da bi bilo samo preciznije u odnosu na ono što piše i mislim da je Komisija zaista uradila savjesno i treba to podržati. Hvala vam.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Novaković. Izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem. Da ne bi ovi zaključci ostali mrtvo slovo na papiru, dakle potrebno je u zaključku 2. definisati ko je taj ko će formirati ovu komisiju za reviziju dakle. Ako je to Savjet ministara, ne znam ni ja ovdje već imamo gospodin >Gligorić je to rekao, dakle mi moramo inače ovako definisano može ostati kao zaključak koji nikada neće biti realizovan. E sada da li je to neka od komisija. MOžda zajednička komisija koja već postoji formirana, ili je to Savjet ministara, to je sada stvar ovdje ocjene, ali u svakom slučaju mora biti, po meni treba biti definisano.

I što se tiče zaključka broj 3. nesporna je potreba za ovim aktivnostima, ali isto tako ja smatram da bi trebao Dom komisiju zadužiti da ili doneše amandmane, komisija dakle taj posao da uradi, ili da komisija doneše amandmane, ili da komisija uputi zahtjev za ocjenu zakonitosti. Znači jednostavno ovako definisano treba započeti aktivnosti itd. itd. ne govori ko će i čini mi se da bi ostalo ovo mrtvo slovo na papiru, a zaista radi se o ozbiljnim propustima koje na kraju krajeva treba, ovo što su zaključci treba ih materijalizovati. Ništa drugo.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepa. Ko dalje želi da govori? Gospodine Jahiću šta vi kažete na ove prijedloge? Izvolite.

ELMIR JAHIĆ

Evo ovako. Dakle, mi smo zamislili, pošto vi znate ko je vodio ovaj proces izdavanje certifikata dakle tada je to radio APTF i sada je došlo do prenosa ovlasti na domaće institucije i mi mislimo dakle da bi ta neka buduća komisija, dakle trebalo bi da bude u organizacij Vijeća ministara, ali ta neka komisija koja bi bila formirana u svakom slučaju trebalo bi da bude formirana i kako od domaćih eksperata, ljudi koji se time bave, ali ljudi međunarodnih policijskih snaga koji su na neki način bili upućeni u kompletan ovaj proces.

Dakle ja prihvatom ovaj zaključak gospodina Gligorića, ja mislim da on precizira još i ovo što je gospodin Novaković govorio, dakle da se zadužuje Vijeće ministara, da ne znam u roku od 30 dana pokrene ove aktivnosti, a da ustvari svi oni koji se žale, svi oni koji se žale da te žalbe se razmatraju i da se na taj način izvrši neka revizija sada, pa bi krenuli u konkretan jedan proces. Dakle da se svi ljudi, policajci koji su dobili pare te certifikate da se kompletno izvrši revizija. Mislim da bi otisli predaleko i da bi izgubili puno vremena i truda i tako, ali dakle postoje žalbe velikog broja policajaca kako onih koji nisu dobili certifikat tako i njihove žalbe na neke druge koji su dobili certifikate. Dakle ne ulazim u suštinu. Zaista ima puno nelogičnosti i nedosljednosti i nepravilnosti.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dakle, evo čuli ste, ja predlažem, pošto zaključujem raspravu da izvještaj komisije sa prihvatanjem ovoga o čemu je govorio gospodin Jahić stavimo na glasanje i da se o tome izjasnimo. Dakle dopunjeno sa ovim što je prihvatio gospodin Jahić, a to je evidentirano u stenogramu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 30 za, nema protiv, 3 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Usvojili smo ovaj zaključak i završili 15. tačku dnevnog reda.

Idemo na 16. tačku dnevnog reda, to je

Ad.16. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o zahtjevu poslanika Momčila Novakovića za razmataranje Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o nadzoru i kontroli prelaska državne granice po hitnom postupku, u skladu sa članom 105. Poslovnika

Kolegij nije postigao saglasnost.

Idemo na kontra glasanje. Glasaju oni koji su protiv.

Pripremite se za glasanje. Oni koji su protiv. Pripremite se za glasanje.

Dakle iz Federacije su bili uglavnom protiv, ali i iz RS svi koji su protiv neka glasaju.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 14 iz Federacije, to je manje od 2/3.

Usvojena procedura po članu 105.

Izjašnjavamo se o Zakonu sada.

Pripremite se za glasanje i glasajte za zakon, protiv zakona ili suzdržano.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 14 za, 16 protiv, 1 suzdržan.

Zakon nije usvojen.

Idemo na 17. tačku dnevnog reda

Molim vas lijepo, 14 za, 16 protiv.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Tražite li ponavljanje glasanja? Evo ponovi glasanje. Ponavlja se glasanje.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Na zahtjev.

Pripremite se za ponovno glasanje.

Glasajte sad.

- 16 za, 15 protiv. Ima opštu. Nema iz Federacije entitetsku većinu.

Da vidimo iz Federacije. Nema saglasnosti, nema od mene saglasnosti.

Federacija, dakle ko je protiv iz Federacije neka se pripremi i neka glasa. Glasajte sad.

- 15 protiv.

Prihvaćen je ovaj zakon.

17. tačka dnevnog reda je

Ad.17. Izvještaj Komisije Kolegija o nastojanju za postizanje sporazuma o predlogu zaključaka poslanika Petra Kunića, predloženog u raspravi o informaciji predsjedavajućeg Vijeća ministara o stanju u Vijeću ministara Bosne i Hercegovine

Glasaju oni koji su protiv. Iz Federacije nije bilo entitetske većine.

Pripremite se za glasanje koji glasaju protiv.

Glasajte sad.

- 10 protiv. Manje od 2/3.

Usvojen zaključak.

Idemo na 18. tačku dnevnog reda, to je

Ad.18. Imenovanje članova Izborne komisije Bosne i Hercegovine

Imamo dakle imenovanje članova Izborne komisije. Trebali smo imenovati tri.

Na prošloj sjednici smo usvojili zaključak kojim smo obavezali ad hoc komisiju za izbor i imenovanje da provede javni konkurs za izbor tri člana Izborne komisije iz tri konstitutivna naroda kako bi se popunila upražnjenja mjesta članova Izborne komisije nakon 30. juna kada članovima Izborne komisije koji su stranci ističe mandat.

Ad hoc komisija u saradnji sa Izbornom komisijom provela je javni konkurs. Juče je održana ad hoc sjednica ad hoc komisije i izvještaj ste dobili jutros. Kao što ste vidjeli predloženi su kandidati iz reda Bošnjačkog i Srpskog naroda, dok iz reda Hrvatskog naroda nemamo kandidate iz razloga što se niko nije prijavio na ovaj konkurs.

Ad hoc komisija je već raspisala novi konkurs pa se nadam da ćemo dobiti i kandidata za člana Izborne komisije iz Hrvatskog naroda već na idućoj sjednici.

Imate u izvještaju komisije prijedloge kandidata iz reda Bošnjačkog naroda. Predloženi su Vedran Hadžović i Enes Behulović, a iz reda Srpskog naroda Tihomir Vojičić valjda i Ostoja Kremenović.

Mi glasamo o svakom od njih jel tako?
Otvaram raspravu. Dobro. Izvolite.

NIKOLA ŠPIRIĆ

Kolege predsjedavajući, dame i gospodo poslanici, ja mislim da su članovi Izborne komisije, da je Izborna komisijavažan državni organ. Mi smo i prošli put u okviru ovog parlamenta birali tri člana Izborne komisije, a sada imamo priliku da biramo ponovo tri. Žalim što niko iz reda Hrvatskog naroda se nije javio na konkurs i vjerujem da ćemo vrlo brzo doći do prijedloga.

Ali kada su u pitanju dakle izbor dva člana mi imamo prijedlog od komisije za po dva člana, moram da kažem da mogu govoriti samo na bazi mojih ličnih impresija o ljudima, o kandidatima zato što, dakle ne mogu ništa reći negativno ni o jednom kandidatu, jer nema za to argumenata, nemam na kraju krajeva ni biografije kandidata, ali ono što želim javno da kažem, što sam govorio i prošli put, ja mislim da mi imamo i obavezu recimo kada su u pitanju izbor Bošnjačkog dakle člana Izborne komisije da iz reda Bošnjačkog naroda imamo Vedrana Hadžovića, Enesa Behulovića. Neće mi oni zamjeriti njega ne znam, ja sam i prošli put mislio da je ovaj parlament imao obavezu, pre svega jer je Vedran dugo ovdje pomagao, ustrojavao Parlamentarnu skupštinu, ja mislim da kao kolege, prijatelji, cijeneći njegov rad bi trebali dati podršku i ja ću lično dati podršku Vedranu Hadžoviću.

A kada su u pitanju kandidati iz reda Srpskog naroda, Tihomir Vujičić i Ostoj Kremenović, ja moram da kažem dakle dužnost mi je kao državnog poslanika da to kažem, da kolegu Vujičića ne znam, ali ono što znam jeste da Ostoj Kremenović dugo radi u državnoj upravi i da se radi o čovjeku koji dobro poznaje, čovjeku dakle koji je mnogo pisao o državnoj upravi i u tom smislu želim da kažem da jedino je to razlog što će kolega Kremenović imati od mene prednost u odnosu na Vujičića.

I zato mislim da bi dobro bilo dakle kada biramo članove Izborne komisije vodimo računa da dođemo do dobrih članova Izborne komisije. Dakle što se mene lično tiče podržaću gospodina Hadžovića i gospodina Kremenovića i naveo sam iz kojih razloga. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Ko dalje želi da govori. Aha gospodin Živković, pa gospodin Novaković, pa gospođa Milićević, ili može Živković, Milićević, Novaković. Izvolite. Beriz Belkić. Samo nastavite.

MILORAD ŽIVKOVIĆ

Dame i gospodo, mislim da je na ovom domu bilo i prošli put problem sobzirom da predsjedavajući ad hoc komisije nije obrazložio ovaj izvještaj i u ovom izvještaju imaju taksativno navedeno ko je prošao. Međutim, nema nikakve biografije ni bilo šta o

tome. Ja sam očekivao da će neko iz ad hoc komisije imati tu i gospodin Novaković, ako nema već Zorića i Felića, da nešto kažu o ovim kandidatima.

Ja stvarno vjerujem i većina ljudi ne zna ljudi. Ja ne znam Tihomir Vujičić po kome je načinu došao prvi da bude ovdje, niti imam bilo kakve biografske podatke. Ne mogu se o čovjeku kojega ne znam izjašnjavati. Mislim da je bilo i prošli put problem. Ja sam vjerovao da će taj problem da prevaziđemo time što ćemo u izvještaju da napišemo nekolik osnovnih karakteristika kojim se rukovodila ad hoc komisija da na ovakav način poreda ove kandidate.

Međutim evo imamo istu situaciju kao i prošli put da se izjašnjavamo o ljudima Enes Behulović itd. a da ne znamo ama baš ništa o tim ljudima i trebamo prestati već jednom na takav način ovdje da radimo, ili da zadužimo našu ad hoc komisiju, ako već neće da napiše, da nam izade, prije što uopšte raspravu o tome vodimo da kaže par rečenica koji su kriteriji bili i koji su ih vodili da na ovakav način ove kandidate postrojti, odnosno predloži, jer znamo svi, vjerovatno oni koji su prvi stavljeni na spisak da se o njima prvo glasa i da oni imaju veću šansu da prođu, pa eto ako neko iz ove ad hoc komisije ima volju ja bih volio da par riječi kaže ovim ljudima i kriteriji koji su ih vodili da na ovakav način to stave. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospoda Milićević. Izvolite.

LJILJANA MILIĆEVIĆ

Zahvaljujem gospodine predsjedavajući. Ja ustvari ostavio je gospodin Križanović, pošto je on rekao već da je morao da napusti jedno pismo koje je on dobio znači od jednog od kandidata koji se prijavio bio i pozvan bio na razgovor.

Radi se o pismu gospođe Branke Inić koja je znači bila se prijavila na konkurs po ovom pitanju gdje ona ustvari znači pokušava preko Komisije za ravnopravnost spolova, kažem u tom slučaju, ja sam potpredsjednik, zamjenik gospodina Križanovića, da ukaže na to da se Zakon o jednakosti spolova ne poštuje i ne primjenjuje, odnosno da ona kao žena znači na neki način prema njoj kao ženi prilikom razgovora u toj komisiji da joj nije posvećena puna i dužna pažnja. To je ona pismo uputila Centru žena i društvo u Sarajevu koje promoviše žene u politici pa je vodilo jednu akciju više žena u izbornom procesu i onda je ovaj centar žene u politici to proslijedilo gospodinu Križanoviću.

Znači ja na ovaj način hoću da ispunim neku obavezu koju je gospodin Križanović preuzeo i da vas upoznam znači da je bilo još onih koji smatraju da su oni trebali imati prednost, ali hvala bogu, razgovor i služi zato i komisija da neke istakne kao one koji imaju više referenci i prednosti u odnosu na druge. Toliko. Hvala.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Hvala. Gospodin Novaković izvolite.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Zahvaljujem. Gospodine predsjedavajući samo sozbirom da nema predsjedavajućeg ad hoc komisije gospodina Zorića, a bilo je između ostalog i pitanja u vezi sa radom ove komisije, ako član Komisije želim da kažem da se na konkurs javilo ukupno 7 kandidata, od čega 4 iz reda Srpskog naroda 3 iz reda Bošnjačkog naroda. Da je konkurs predviđao uslove za koji su neophodni da bi neko mogao dakle biti član Izborne komisije, pa između ostaloga ne znam ni ja sva ta dokumentacija, ovjerene kopije itd. itd., ali jedan mnogo važniji uslov je bio 5 godina iskusta u provođenju izbora. Dakle to je konkursom predviđeno bilo. Na osnovu toga ad hoc komisija je utvrdila da od 7 kandidata koji su se javili na konkurst, 3 kandidata ne ispunjavaju uslove konkursa. Iskustva u izbornom procesu i mi smo to pitali šta znači to izmjene zakon o iskustvu i izbornom procesu podrazumjeva rad u nekoj od izbornih komisija, praćenje izbora ispred neke organizacije, znači institucije itd.

Od ovih dakle kandidata gospodin Saviće recimo je, nije ispunio uslove zato što su mu dokumenta bila neovjerena dakle, znači potpuno neovjerena dokumenta i po toj strani nije ispunio uslov. Gospodin Amir Pilav nije imao iskustva, znači potrebnog iskustva u izbornom procesu i gospođa Branka Inić takođe. Ilnić ustvari. Iz tih razloga dakle komisija je imala pred sobom praktično 4 imena, to je gospodin Ostoja Kremenović i gospodin Tihomir Vujičić iz reda srpskog naroda i gospodin Vedran Hadrović i Enes Behulović iz bošnjačkog naroda i oni su ispunjavali znači u potpunosti ispunjavali uslove konkursa.

Komisija je izvršila razgovor, odnosno obavila razgovor sa svim kandidatima, a sa kandidatima koji nisu ispunili uslove im je objasnila zbog čega ne mogu biti kandidati, odnosno zbog čega nisu uslovi ispunjeni. Osnovni dakle motiv u radu komisije ove ad hoc komisije je bio dakle da se utvrdi ima li i da dobijemo nakvalitetnije članove, dakle to i jeste naš motiv. I naravno sada je dilema da li su ovi koji su predloženi pod brojem 1. kvalitetniji od onih pod brojem 2. To je sad stvar već individualnog mišljenja svakog.

Ali ono što sam dužan da kažem jeste da je komisija za predlog iz reda bošnjačkog naroda bila jednoglasna, dakle Vedran Hadžović, a redni broj 2. je Enes Behulović. Princip glasanja je kao i prošli put, dakle glasamo za prvog ukoliko ne dobije podršku glasa se za drugog sa liste. Ova lista predstavlja praktično i za u buduće ukoliko neki od članova podnese ostavku ili bude spriječen da radi. Sljedeći znači sa ove liste je član dakle je član Izborne komisije. Dakle to isteka naravno 2006. godine, do kada je mandat ove komisije.

Iz reda srpskog naroda gospodin Vujičić je dobio više glasova od gospodina Kremenovića i zato se nalazi na prvom mjestu. I jedan i drugi kandidat što se tiče stručnosti su ispunili. Dakle gospodin Kremenović je ovdje naveo dakle da poznaže izborni proces, da dugo, da je dugo ovaj radio u izvršnoj vlasti u oblasti javne uprave itd., naučne i stručne radove.

Gospodin Vujučić je bio instruktor izbornog kursa. Ima preporuku od ..., od, bio je član opštinske izborne komisije u dva mandata. Dakle u potpunosti je uspuniio uslove što se tiče javnog konkursa i na ovaj način je dakle predložila komisija po ovom redoslijedu dakle predložila listu kandidata.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dobro. Ko želi dalje da govori? Gospodin Beriz Belkić.

BERIZ BELKIĆ

Pa evo, najveći dio onoga što sam ja želio da pitam gospodin Novaković mi je na neki način odgovorio. Poenta je ono što mene je interesiralo da li su ova tri člana za koje se kaže da ne ispunjavaju uslove, odnosno da li ad hoc komisija garantira, odnosno uvjerava ovaj parlament da neće biti sutra demantirana u smislu u zakonitosti procedure itd. zbog ovog kriterija koji ste govorili pet godina iskustva. Tim prije ocjenjeno je evo da imamo već najave da se stvari se vjerovatno provjeravaju na neki način i da ćemo ući u proces vjerovatno žalbi i tužbi itd.

Dakle da Parlament bude potpuno siguran da tri kandidata koja su eliminirana iz procedure su apsolutno eliminirana na osnovu argumenata kojeg ste vi maločas pojašnjavali.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Novaković. Izvolite

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Da je ova ad hoc komisija, ad hoc komisija radila po Poslovniku o proceduri provođenja javne konkurenčije i imenovanja članova Izborne komisije Bosne i Hercegovine, a član 9. kaže da ova komisija dakle vrši kontrolu ispunjenja opštih i posebnih uslova traženih u konkursu i komisija obavlja intervju sa kandidatima koji ispunjavaju opšte i posebne uslove.

Dakle u tom smislu komisija je postupila u skladu sa ovim aktima ovdje i Parlament naravno, naravno i Parlament može sigurno. Komisija je, dakle i članovi moram reći da kada se radi o ovom dijelu da su članovi Izborne komisije, dakle oni koji mnogo više poznaju Izborni zakon, članovi ad hoc komisije bili dakle za potpuno jednoglasno kada se radi o ovim uslovima.

Takođe moram nešto reći ovdje, pošto je prošlo svi kandidati, dakle sva četiri ova kandidata su se izjasnili da nisu članovi ni jedne političke stranke. Znači sva četiri su se izjasnili.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Hvala lijepo. Gospodin Bešlagić. Izvolite.

SELIM BEŠLAGIĆ

Prvo je došlo pismo od Branke Inić koja faktički ima prigovor ja bih rekao na to što, napominjem važnu činjenicu da niti u samom konkursu, vidim tekst konkursa, niti ovdje u pomenutom razgovoru od mene nije zatražena nikakva dokumentacija u vezi sa mojim iskustvom u sproveđenju izbora. A inače radi u Helsinškom komitetu koji se intenzivno bavi izborima.

Ja vas zato molim da ne bismo, u konkursu to nije bilo, u konkursu nije bio, pa ja vama govorim šta piše, prema tome. Jel trpi papir, dobro. Dobro, komisija prizna.

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Novaković. Izvolite. Malo pažnje, molim vas.

MOMČILO NOVAKOVIĆ

Prvo to što se radi o ženi ne može imati prednost u odnosu na neke druge uslove. Meni je žao što nismo mogli gospodj Branku Inić izabrati, ali pazite, to što ona piše, ja sam pročitao javni konkurs, gdje piše da se, da je potrebno iskustvo u provođenju izbora i da je potrebna bila znači, normalno je da morate to iskustvo nećim pokazati, nekim dokumentom. Kako. Ne možete na riječ vjerovati nekome da ima ili nema iskustvo. Takvog dokumetna u dokumentaciji gospođe Branke Inić i to je ono što.

NIKOLA ŠPIRIĆ

A kako ste vi prepoznivali muškarce i žene?

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Želi li još ko da govori? Gospodin Moranjkić. Izvolite.

MUHAMED MORANJKIĆ

To je jedan nedostatak pa je okretao dok se nisam sjetio vjerovatno ste vi to u konkursu ovdje napisali. Ovdje nigdje ne kaže da se raspisao konkurs za tri člana iz tri konstitutivna naroda. Pa ne znam, zato kažem vjerovatno je u konkursu, jer ovdje

ŠEFIK DŽAFEROVIĆ

Dalje ko želi. Zaključujem raspravu.
Glasamo dakle procedura je poznata.
Prvi koji dobije većinu, dalje se ne glasa.

Glasamo o Vedranu Hadžoviću. Pripremite se za glasanje.

Ko je zato da Hadžović bude član Izborne komisije.

Glasajte sad.

- 31 za, nema protiv, nema suzdržanih, dovoljna entitetska većina.

Čestitam gospodinu Vedranu Hadžoviću. Izabrani ste za člana Izborne komisije.

Tihomir Vojičić. Pripremite se za glasanje. Kod mene napisano Vojičić, Vujičić.
Pripremite se za glasanje. Glasajte sad.

- 23 za, 2 protiv, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Čestitam i gospodinu Tihomiru Vujičiću.

Devetnaesta tačka dnevnog reda

Ad.19. Imenovanje člana Administrativne komisije Predstavničkog doma (umjesto Nikole Špirića)

Predlažem da se gospodin Mladen potočnik imenuje za člana Administrativne komisije umjesto Nikole Špirića.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 29 za, 1 protiv, 2 suzdržana, dovoljna entitetska većina.

Gospodin Mladen Potočnik je izabran za člana Administrativne komisije umjesto gospodina Nikole Špirića.

I predlažem da tačku 20. u paketu riješimo.

Ad.20. Davanje saglasnosti za ratifikaciju:

- a) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Republike Hrvatske o povratku izbjeglih lica iz Bosne i Hercegovine i Republike Hrvatske,
- b) Sporazuma između Vijeća ministara Bosne i Hercegovine i Vlade Ruske Federacije o međunarodnom drumskom saobraćaju,
- c) Osmog amandmana na Ugovor o donaciji između Bosne i Hercegovine i Sjedinjenih Američkih Država za Program finansiranja rekonstrukcije – Program poslovnog razvoja,
- d) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske Federacije o formiranju međuvladine bosanskohercegovačko - ruske komisije za trgovsku i ekonomsku saradnju,
- e) Sporazuma između Vijeća ministara BiH i Vlade Ruske Federacije o trgovini i ekonomskoj saradnji

Glasamo o ratifikaciji svih sporazuma u paketu.

Pripremite se za glasanje.

Glasajte sad.

- 32 za, 1 protiv, nema suzdržanih. Dovoljna entiteska većina.

Ratificirali smo sporazume pod a), b), c), d) i e).

Na ovaj način okončana je 59. sjednica.

Sjednica je završila sa radom u 19,15 sati.